

19

השם

השם

מס

19

מזכירות הממשלה

מזכירות הממשלה

מזכירות הממשלה

שאלת הרבית במדיניות ייצוב המחירים

בהחלטה מס. 818(א) של הממשלה מיום כ"ד בסיון תשל"ג (24.6.73)
קבעה הממשלה בין השאר:

... "לאשר את ההמלצות המצורפות בזה של הועדה לבדיקת דרכים לייצוב
מחירים. בענין הקפאת הרבית יתקיים דיון מסכם עם שובו של
שר האוצר מחוץ-לארץ."

בחמשת החודשים הראשונים של שנת 1973 עלו המחירים לצרכן בשיעור המהיר של 11%, עליה מהירה כזאת של המחירים וציפיות להמשכה, עלולים לערער את הסכמי השכר ולפגוע ביציבות המשק. על כן מתחייבת מדיניות לבלימת עליית המחירים המהירה.

בחודש מאי חלה האטה בקצב עליית המחירים, והם עלו בשיעור של 1.4% בלבד, לעומת עליה של 2.4% בממוצע חודשי לתקופת ינואר - אפריל 1973. 40% מעליית המחירים במאי נתרמה על-ידי סעיף הדיור.

על אף העובדה שקיים סיכוי טוב לפעולתם של גורמים אינפלקטיביים שיביאו להאטת קצב העלייה של המחירים במחצית השנייה של שנת 1973. שורת בציבור ציפיה להמשך עלייתם המהירה, הנזונה מההתפתחות בתחילת השנה, ציפיה זו הופכת לכשעצמה לגורם המאיץ את עליית המחירים. התרומה החיובית העיקרית של פעולה לייצוב מחירים היא שיכוך ציפיה זו ושל עליות המחירים הנזונות ממנה.

המדיניות לבלימה מידית של עליית מחירים חייבת להיות משולבת במדיניות כלכלית אבטי-אינפלציונית כוללת, והיא מגדילה סיכויי הצלחתה של מדיניות כזו. מכאן, שמדיניות של ייצוב מחירים היא מדיניות לתקופת מעבר קצרה יחסית. ואיננה באה במקום מדיניות לטווח ארוך יותר, המכוונת לרסן את מקורות הלחצי האינפלציוניים במשק.

יש לזכור שייצוב המחירים יאיט אמנם את קצב עלייתם אולם ישאיר את כוח הקנייה בידי הציבור. בגלל לחץ כוח הקנייה העודף ומגבלותיה של כל מערכת פיקוח, אין לצפות להקפאה מוחלטת של המחירים ושל המדד, אלא להאטה של קצב עלייתם בלבד.

לשם ריסון מדי של קצב עליית המחירים, צריכים הממשלה, המעסיקים והעובדים לתרום את תרומתם. הממשלה על ידי המנעות מהעלאת מיסים ואגרות והמשך מדיניות אבטי אינפלציונית, המעסיקים על ידי ספיגה של חלק מההתייכרויות הצפויות והעובדים על ידי קיום הסכמי השכר.

ב. המטרה של ההצעות הבאות היא למתן את קצב עליית המחירים במשק במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת באמצעות צו לייצוב המחירים שתוקפם עד יום 30.9.73.

הועדה יצאה מתוך ההנחות הבאות:

1. בהתאם להסכמה שבין התעשיינים לבין ההסתדרות, תשולם בחודש יולי תוספת יוקר לכל השכירים, בשיעור של 9%-10% על שכר היסוד עז ל-700 ל"י. תוספת יוקר זו מהווה תוספת של 5%-6% לסך השכר. תוספת יוקר בשיעור זה מעלה בשלב המידי את סך עלות הייצור בשיעור של כ-1.5% - 1%.

2. הסכמי השכר לשנים 1972-1973 יקוימו ללא חריגה.

3. ענפי המשק מסוגלים לספוג חלק ביכר של ההתייקרות הצפויה בתשומות הייצור במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת לאור הרווחיות בשנת 1972, הנמשכת, לפי כל הסימנים גם במחצית הראשונה של שנת 1973.

ג. לשם ייצוב המחירים, מציעה הועדה את הדרכים והאמצעים הבאים:

1. הממשלה תמשיך להקפיא את המחירים של 14 מוצרים בסיסיים וחיוניים, גם אם מחירי היבוא של מוצרים אלה ימשיכו לעלות. לפי הערכות קיימות, יחייב הדבר הוצאה נוספת לתמיכות בסך של כ-20 מיליון ל"י לחודש וזאת, בנוסף לסכום של 776 מיליון ל"י שנכלל בתקציב המדינה לשנת 1973.

2. בתקופת הצו לא יועלו התעריפים של השירותים הציבוריים הבאים: חשמל, טלפון, מים, תחבורה ציבורית.

3. הממשלה והרשויות המקומיות לא יעלו מיסים ואגרות, במשך התקופה הנדונה.

4. כל ענפי המשק בכל דרגי הייצור והשיווק ייספגו את תוספת היוקר שתשולם החל מיולי 1973, מבלי להעלות בעקבותיה את המחירים.

5. כמו כן ייספגו ענפי המשק, בכל דרגי הייצור והשיווק את עליית מחירי התשומות המיובאות, במידה שעליית המחירים של תשומות אלה לא תגרום

להתייקרות עלות היצור בשיעור העולה על 2%. בכל מקרה שהמפעל יטען שעליית מחירי התשומות המיובאות מייקרת את עלות הייצור בשיעור גבוהה יותר לא תותר העלאת מחיר המוצר, אלא באישור הממונה על המחירים ובניכוי שיעור ספיגה זה.

6. שיעור הספיגה הנ"ל יחול גם על היבואנים.

7. כדי למתן עליית מחירי היבוא של חמרי גלם לייצור מוצרים עממיים וחיוניים תישקל במקרים מיוחדים האפשרות שלא למצות את העלייה מתקבולי המכס הזובעת מהתייקרות היבוא. כמו כן לא יועלו בתקופת הייצוב המכסים הקצובים.

8. היצרנים, היבואנים, הסיטונאים והקמעונאים יחויבו לספק מוצריהם ושירותיהם בצורה סדירה ובכמות מספקת.

9. אם יוצר מחסור במוצרים מייצור מקומי, ייעשו צעדי חשיפה מיוחדים, על-ידי הורדת מכסים, כדי להבטיח יבוא מוגבר של מוצרים אלו.

10. בהתחשב בתזודות העובתיות במחירי הפירות והירקות, לא ייכללו מחיריהם במסגרת הצו לייצוב המחירים.

יוקפאו מחירי פירות וירקות לתעשייה.

ייקבע מחיר מקסימלי לצרכן של בשר מייצור מקומי ושל עופות.

11. חברות השיכון והקבלנים יספגו את התייקרות התשומות המיובאות, כאמור בסעיף 5, והתייקרויות אלו לא יוטלו על מחירי הדירות. כלל זה יחול לגבי בנייה ציבורית ופרטית. לגבי דירות בבנייה שמחיריה צמודים למדד, יופחת שיעור הספיגה הנ"ל מהמדד לצרכי תשלום הפרשי הצמדה.

12. לא יועלו העמלות הנבקאות לסוגיהן והעמלות בענף הביטוח.

13. יוקפאו מחירי השירותים האישיים כגון: מכבסות, מספרות, מסעדות, בתח מלון, בתי אירוח ובתי הבראה, מוסדות בידור ותרבות, גני ילדים וכו'.

14. תנתן תשומת לב מיוחדת לפיקוח על המחירים הסיטונאים והקמעונאים, ולשט כן תתוגבר מערכת הפיקוח על המחירים.

15. הוצאת צווים לפיקוח על המחירים תיעשה בדרך מרוכזת.

שאלת הרבית במדיניות ייצוב המחירים

בהחלטה מס. 818(א) של הממשלה מיום כ"ד בסיון תשל"ג (24.6.73)
קבעה הממשלה בין השאר:

... "לאשר את ההמלצות המצורפות בזה של הועדה לבדיקת דרכים לייצוב
מחירים. בענין הקפאת הרבית יתקיים דיון מסכם עם שובו של
שר האוצר מחוץ-לארץ."

בספח 499

כ"ז בסיון תשל"ג
27.6.73

בחמשת החודשים הראשונים של שנת 1973 עלו המחירים לצרכן בשיעור המהיר של 11%, עליה מהירה כזאת של המחירים וציפיות להמשכה, עלולים לערער את הסכמי השכר ולפגוע ביציבות המשק. על כן מתחייבת מדיניות לבלימת עליית המחירים המהירה.

בחודש מאי חלה האטה בקצב עליית המחירים, והם עלו בשיעור של 1.4% בלבד, לעומת עליה של 2.4% בממוצע חודשי לתקופת ינואר - אפריל 1973. 40% מעליית המחירים במאי נתרמה על-ידי סעיף הדירור.

על אף העובדה שקיים סיכוי טוב לפעולתם של גורמים אינפלקטיביים שיביאו להאטת קצב העלייה של המחירים במחצית השנייה של שנת 1973. שורת בציבור ציפיה להמשך עלייתם המהירה, הנזונה מההתפתחות בתחילת השנה, ציפיה זו הופכת לכשעצמה לגורם המאיץ את עליית המחירים. התרומה החיובית העיקרית של פעולה לייצוב מחירים היא שיכוך ציפיה זו ושל עליות המחירים הנובעות ממנה.

המדיניות לבלימה מידית של עליית מחירים חייבת להיות משולבת במדיניות כלכלית אבטי-אינפלציונית כוללת, והיא מגדילה סיכויי הצלחתה של מדיניות כזו. מכאן, שמדיניות של ייצוב מחירים היא מדיניות לתקופת מעבר קצרה יחסית. ואיננה באה במקום מדיניות לטווח ארוך יותר, המכוונת לרסן את מקורות הלחצי האינפלציוניים במשק.

יש לזכור שייצוב המחירים יאיט אמנם את קצב עלייתם אולם ישאיר את כוח הקנייה בידי הציבור. בגלל לחץ כוח הקנייה העודף ומגבלותיה של כל מערכת פיקוח, אין לצפות להקפאה מוחלטת של המחירים ושל המדד, אלא להאטה של קצב עלייתם בלבד.

לשם ריסון מדי של קצב עליית המחירים, צריכים הממשלה, המעסיקים והעובדים לתרום את תרומתם. הממשלה על ידי המצעות מהעלאת מיסים ואגרות והמשך מדיניות אבטי אינפלציונית, המעסיקים על ידי ספיגה של חלק מההתיקרויות הצפויות והעובדים על ידי קיום הסכמי השכר.

ב. המטרה של ההצעות הבאות היא למתן את קצב עליית המחירים במשק במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת באמצעות צו לייצוב המחירים שתוקפם עד יום 30.9.73.

הועדה יצאה מתוך ההנחות הבאות:

1. בהתאם להסכמה שבין התעשיינים לבין ההסתדרות, תשולם בחודש יולי תוספת יוקר לכל השכירים, בשיעור של 9%-10% על שכר היסוד עד ל-700 ל"י. תוספת יוקר זו מהווה תוספת של 5%-6% לסך השכר. תוספת יוקר בשיעור זה מעלה בשלב המידי את סך עלות הייצור בשיעור של כ-1.5% - 1%.
 2. הסכמי השכר לשנים 1972-1973 יקוימו ללא חריגה.
 3. ענפי המשק מסוגלים לספוג חלק ביכר של ההתייקרות הצפויה בתשומות הייצור במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת לאור הרווחיות בשנת 1972, הנמשכת, לפי כל הסימנים גם במחצית הראשונה של שנת 1973.
- ג. לשם ייצוב המחירים, מציעה הועדה את הדרכים והאמצעים הבאים:
1. הממשלה תמשיך להקפיא את המחירים של 14 מוצרים בסיסיים והיווניים, גם אם מחירי היבוא של מוצרים אלה ימשיכו לעלות. לפי הערכות קיימות, יחייב הדבר הוצאה נוספת לתמיכות בסך של כ-20 מיליון ל"י לחודש וזאת, בנוסף לסכום של 776 מיליון ל"י שנכלל בתקציב המדינה לשנת 1973.
 2. בתקופת הצו לא יועלו התעריפים של השירותים הציבוריים הבאים: חשמל, טלפון, מים, תחבורה ציבורית.
 3. הממשלה והרשויות המקומיות לא יעלו מיסים ואגרות, במשך התקופה הנדונה.
 4. כל ענפי המשק בכל דרגי הייצור והשיווק ייספגו את תוספת היוקר שתשולם החל מיולי 1973, מבלי להעלות בעקבותיה את המחירים.
 5. כמו כן ייספגו ענפי המשק, בכל דרגי הייצור והשיווק את עליית מחירי התשומות המיובאות, במידה שעליית המחירים של תשומות אלה לא תגרום

להתייקרות עלות היצור בשיעור העולה על 2%. בכל מקרה שהמפעל יטען שעליית מחירי התשומות המיובאות מייקרת את עלות הייצור בשיעור גבוהה יותר לא תותר העלאת מחיר המוצר, אלא באישור הממונה על המחירים ובניכוי שיעור ספיגה זה.

6. שיעור הספיגה הנ"ל יחול גם על היבואנים.

7. כדי למתן עליית מחירי היבוא של חמרי גלם לייצור מוצרים עממיים וחיוניים תישקל במקרים מיוחדים האפשרות שלא למצות את העלייה מתקבולי המכס הנובעת מהתייקרות היבוא. כמו כן לא יועלו בתקופת הייצוב המכסים הקצובים.

8. היצרנים, היבואנים, הסיטונאים והקמעונאים יחויבו לספק מוצריהם ושירותיהם בצורה סדירה ובכמות מספקת.

9. אם יוצר מחסור במוצרים מייצור מקומי, ייעשו צעדי חשיפה מיוחדים, על-ידי הורדת מכסים, כדי להבטיח יבוא מוגבר של מוצרים אלו.

10. בהתחשב בתזודות העובתיות במחירי הפירות והירקות, לא ייכללו מחיריהם במסגרת הצו לייצוב המחירים.

יוקפאו מחירי פירות וירקות לתעשייה.

ייקבע מחיר מקסימלי לצרכן של בשר מייצור מקומי ושל עופות.

11. חברות השיכון והקבלנים יספגו את התייקרות התשומות המיובאות, כאמור בסעיף 5, והתייקרויות אלו לא יוטלו על מחירי הדירות. כלל זה יחול לגבי בנייה ציבורית ופרטית. לגבי דירות בבנייה שמחירה צמודים למדד, יופחת שיעור הספיגה הנ"ל מהמדד לצרכי תשלום הפרשי הצמדה.

12. לא יועלו העמלות הבנקאיות לסוגיהן והעמלות בענף הביטוח.

13. יוקפאו מחירי השירותים האישיים כגון: מכבסות, מספרות, מסעדות, בתח מלון, בתי אירוח ובתי הבראה, מוסדות בידור ותרבות, גני ילדים וכו'.

14. תנתן תשומת לב מיוחדת לפיקוח על המחירים הסיטונאיים והקמעונאיים, ולשט כן תתוגבר מערכת הפיקוח על המחירים.

15. הוצאת צווים לפיקוח על המחירים תיעשה בדרך מרוכזת.

מינוי משפטי ליועץ המשפטי לממשלה

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס , לאשר את מינויו של ד"ר מישאל חשון להיות משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי) ואת מינויו של מר מאיר גבאי להיות משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט מסחרי וקבין רוחבי).

תוקף המינויים מיום א' בתמוז תשל"ג (1.7.73)

ד ב ר י ה ס ב ר

להלן חרות דעת ועדת המינויים על המועמדים:

" עפ"י בקשר שר המשפטים, החליטה ועדת המינויים הבזכרת בהחלטת הממשלה בדבר סדרי מינוי למשרות מסויימות (ילקוט הפרסומים מס. 790 מיום 8.9.60) להמליץ בפני הממשלה למנות את ד"ר מיסאל חשון לתפקיד משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי) ואת מר מאיר גבאי לתפקיד משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט מסחרי וקבין רוחבי).

(-)	(-)	(-)
י. צור	פרופ' ז. לב	יעקב ביצן
(חבר)	(חבר)	בציבות שירות המדינה

... מצורפים בזה פרטי תולדות חייהם של המועמדים.

מרגש ע"י שר המשפטים

מישאל חשין - תולדות חיים

נולדתי ביום 16.2.1936 לאבי ולאמי ד"ר שניאור זלמן ולאה חשין.

לאחר שהשלמתי את לימודי בבית-הספר העממי (בית-הספר "הכרמל" בתל-אביב) ובבית-הספר התיכון ("התיכון בית הכרם" בירושלים), סיימתי את הלימודים בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1957 וקיבלתי תואר "מוסמך למשפטים" ("בהצטיינות יתירה"). בשנת 1960 הגשתי לסיבט האוניברסיטה העברית בירושלים חיבור לשם קבלת תואר "דוקטור למשפטים", ובשנת 1962 קיבלתי את התואר. בשנת 1960-1961 השתלמתי במשפטים במכון ללימודים מתקדמים במשפטים שליד האוניברסיטה של לונדון.

בשנת 1960 הוסמכתי להיות עורך-דין, ומאז שנת 1962 אני עובד בפרקליטות המדינה - בתחילה כסגן פרקליט המדינה, ומאז שנת 1966 כסגן בכיר לפרקליט המדינה ומנהל מחלקת בית המשפט הגבוה לצדק בפרקליטות המדינה. בתקופת עבודתי בפרקליטות המדינה הופעתי בבית המשפט העליון הן במשפטים מתחום המשפט החוקתי והמינהלי והן במשפטים מתחומי המשפט האזרחי והמשפט הפלילי.

מאז סיימתי את לימודי המשפטים בשנת 1957, עוסק אני גם בהוראה בפקולטה למשפטים בירושלים, ולימדתי את המקצועות: "משפט קונסטיטוציוני"; "דיני קניין"; "משפט בינלאומי פרטי ובינודתי"; "דיני עשיית עושר ולא במשפט"; "בית המשפט הגבוה לצדק". כיום אני חבר מחקר בדרגת פרופסור-חבר.

בשנת 1970 יצא לאור ספר במשפטים בשם "דיני הנזיקין", בעריכת פרופ' ג. טדסקי ובהשתתפות פרופ' י. אנגלרד, פרופ' א. ברק ובהשתתפותי. בשנת 1971 פירסמתי ספר בשם "מיטלטלין בדין הנזיקין" (שני הספרים ראו אור בהוצאת "מאגנס" שליד האוניברסיטה העברית בירושלים). במשך השנים פירסמתי מאמרים שונים בנושאים משפטיים.

מאיר גבאי - תולדות חיים

בתוכם אישים

יליד ירושלים, 1933, בשוי (שלושה ילדים). בוגר
בית-הספר העממי ע"ש סוקולוב (ירושלים) ובית-הספר
התיכון בית הכרם (1951). שירות צבאי (1951-1954).

השכלה

מוסמך למשפטים (בהצטיינות) - פקולטה למשפטים,
אוניברסיטה עברית - סיום לימודים - 1956. תעודת
מוסמך - 1958. מוסמך למשפט השוואתי - אוניברסיטת
קולומביה, ניו-יורק - 1962, ההשתלמות כללה דיני
עיסקות בינלאומיות; דיני מסים; דיני ביטוח.
השתלמות נוספת, אוניברסיטת לונדון (בית-הספר הלונדוני
למשפט וכלכלה), 1962/63. ההשתלמות כללה הסכמים למניעת
מסי כפל בעיסקות בינלאומיות.

תעסוקה

מנובמבר 1969 רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר,
משרד המשפטים, ירושלים. התפקיד כולל שמיעת בירורים
והתנגדויות, וכן פסיקה בשאלות אחרות בעניני פטנטים,
מדגמים, סימני מסחר וזכות יוצרים. קביעת עמדתה של
המדינה בנעיות בינלאומיות של הקניין התעשייתי והרוחני;
אחראי למינהל הרישום בעניני פטנטים, סימני מסחר
ומדגמים.

1963 - 1969 - ממונה על מדור השקעות הון בארגון
האומות המאוחדות, ניו-יורק. תפקיד
המדור לסייע למדינות מתפתחות בחקיקה
ומינהל הכרוכים בעידוד השקעות הון והעברת ידע, ובכלל
זה תמריצים פיהקליים והסדרים בעניני הגבה על השקעות
זרות, דיני פטנטים, הסכמי ידע וכו'.

בתוקף תפקידי באו"מ הייתי אחראי לארגונה וקיומה של
הועידה הבינלאומית לעידוד השקעות הון במדינות מתפתחות
(אמסטרדם, 1969). השתתפתי כנציג או"מ בוועידות בינ-
לאומיות בעניני השקעות הון, פטנטים, והנושאים הכרוכים
בהם, לרבות הסמינר לחקיקת פטנטים בארצות אסיה (ציילון,
פברואר 1966); ועידת ההכנה לתיקון אמנות פאריס וברן
לקניני הרוח (ג'נבה, יוני 1966); הועידה הדיפלומטית
של שטוקהולם לייסוד ארגון-על לעניני הקניין הרוחני
(יוני, 1967).

1959 - 1961 - עריכת דין במסגרת פרטית והוראה במשפטים,
בשלוחת תל-אביב של האוניברסיטה העברית.

1956 - 1958 - התמחות בעריכת-דין - אצל כבוד
השופט לצדוי, בית-המשפט העליון,
ומשרד עו"ד נבר, ירושלים.

מ-1969 בעל תפקידי הוראה בפקולטות למשפטים בירושלים
ותל-אביב במתן סמינריון מתקדם ב"דיני הסחר הבינלאומי".

הוראה
באוניברסיטה

חבר לשכת עורכי-הדין מ-1958.

חברות
באגודות
מקצועיות

השתתפתי בהכנה או הייתי אחראי בלעדי להכנת מספר
פרסומים בתחום עידוד השקעות הון והעברת ידע,
שפורסמו מטעם ארגון האו"מ וארגון מדינות אמריקה.

פרסומים

ידיעה טובה בעברית, אנגלית וספרדית; ידיעה חלקית
בצרפתית וערבית.

ידיעה
שפות

מינוי משנים ליועץ המשפטי לממשלה

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס , לאשר את מינויו של ד"ר מישאל חשון להיות
משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי) ואת מינויו של מר
מאיר גבאי להיות משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט מסחרי וקבין
רוחבי).

תוקף המינויים מיום א' בתמוז תשל"ג (1.7.73)

ד ב ר י ה ט ב ר

להלן חרות דעת ועדת המינויים על המועמדים:

" עפ"י בקשר שר המשפטים, החליטה ועדת המינויים הנזכרת
בהחלטת הממשלה בדבר סדרי מינוי למשרות מסויימות (ילקוט
הפרסומים מס. 790 מיום 8.9.60) להמליץ בפני הממשלה למנות את
ד"ר מיסאל חשון לתפקיד משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי)
ואת מר מאיר גבאי לתפקיד משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט מסחרי
וקבין רוחבי).

(-)	(-)	(-)
י. צור	פרופ' ז. לב	יעקב ביצן
(חבר)	(חבר)	בציבות שירות המדינה

... מצורפים בזה פרטי תולדות חייהם של המועמדים.

מוגש ע"י שר המשפטים

מישאל חשין - תולדות חייו

נולדתי ביום 16.2.1936 לאבי ולאמי ד"ר שניאור זלמן ולאה חשין.

לאחר שהשלמתי את לימודי בבית-הספר העממי (בית-הספר "הכרמל" בתל-אביב) ובבית-הספר התיכון ("התיכון בית הכרם" בירושלים), סיימתי את הלימודים בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1957 וקיבלתי תואר "מוסמך למשפטים" ("בהצטיינות יתירה"). בשנת 1960 הגשתי לסיבט האוניברסיטה העברית בירושלים חיבור לשם קבלת תואר "דוקטור למשפטים", ובשנת 1962 קיבלתי את התואר. בשנת 1960-1961 השתלמתי במשפטים במכון ללימודים מתקדמים במשפטים שליד האוניברסיטה של לונדון.

בשנת 1960 הוסמכתי להיות עורך-דין, ומאז שנת 1962 אני עובד בפרקליטות המדינה - בתחילה כסגן פרקליט המדינה, ומאז שנת 1966 כסגן בכיר לפרקליט המדינה ומנהל מחלקת בית המשפט הגבוה לצדק בפרקליטות המדינה. בתקופת עבודתי בפרקליטות המדינה הופעתי בבית המשפט העליון הן במשפטים מתחום המשפט החוקתי והמינהלי והן במשפטים מתחומי המשפט האזרחי והמשפט הפלילי.

מאז סיימתי את לימודי המשפטים בשנת 1957, עוסק אני גם בהוראה בפקולטה למשפטים בירושלים, ולימדתי את המקצועות: "משפט קונסטיטוציוני"; "דיני קניין"; "משפט בינלאומי פרטי ובינלאומי"; "דיני עשיית עושר ולא במשפט"; "בית המשפט הגבוה לצדק". כיום אני חבר מחקר בדרגת פרופסור-חבר.

בשנת 1970 יצא לאור ספר במשפטים בשם "דיני הנזיקין", בעריכת פרופ' ג. טדסקי ובהשתתפות פרופ' י. אנגלרד, פרופ' א. ברק ובהשתתפותי. בשנת 1971 פירסמתי ספר בשם "מיטלטלין בדין הנזיקין" (שני הספרים ראו אור בהוצאת "מאגנס" שליד האוניברסיטה העברית בירושלים). במשך השנים פירסמתי מאמרים שונים בנושאים משפטיים.

מאיר גבאי - תולדות חיים

בתונים אישיים

יליד ירושלים, 1933, נשוי (שלושה ילדים). בוגר
בית-הספר העממי ע"ש סוקולוב (ירושלים) ובית-הספר
התיכון בית הכרם (1951). שירות צבאי (1951-1954).

השכלה

מוסמך למשפטים (בהצטיינות) - פקולטה למשפטים,
אוניברסיטה עברית - סיום לימודים - 1956. תעודת
מוסמך - 1958. מוסמך למשפט השוואתי - אוניברסיטת
קולומביה, ניו-יורק - 1962, ההשתלמות כללה דיני
עיסקות בינלאומיות; דיני מסים; דיני ביטוח.

השתלמות נוספת, אוניברסיטת לונדון (בית-הספר הלונדוני
למשפט וכלכלה), 1962/63. ההשתלמות כללה הסכמים למניעת
מסי כפל בעיסקות בינלאומיות.

תעסוקה

מנובמבר 1969 רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר,
משרד המשפטים, ירושלים. התפקיד כולל שמיעת בירורים
והתנגדויות, וכן פסיקה בשאלות אחרות בעניני פטנטים,
מדגמים, סימני מסחר וזכות יוצרים. קביעת עמדתה של
המדינה בבעיות בינלאומיות של הקצין התעשייתי והרוחני;
אחראי למינהל הרישום בעניני פטנטים, סימני מסחר
ומדגמים.

1963 - 1969 - ממונה על מדור השקעות הון בארגון
האומות המאוחדות, ניו-יורק. תפקיד
המדור לסייע למדינות מתפתחות בחקיקה
ומינהל הכרוכים בעידוד השקעות הון והעברת ידע, ובכלל
זה תמריצים פיהקליים והסדרים בעניני הגבה על השקעות
זרות, דיני פטנטים, הסכמי ידע וכו'.

בתוקף תפקידי באו"מ הייתי אחראי לארגון וקיומה של
הועידה הבינלאומית לעידוד השקעות הון במדינות מתפתחות
(אמסטרדם, 1969). השתתפתי כנציג או"מ בוועידות בין-
לאומיות בעניני השקעות הון, פטנטים, והבושאים הכרוכים
בהם, לרבות הסמינר לחקיקת פטנטים בארצות אסיה (צילון,
פברואר 1966); ועידת ההכנה לתיקון אמנות פאריס וברן
לקניני הרוח (ג'נבה, יוני 1966); הועידה הדיפלומטית
של שטוקהולם לייסוד ארגון-על לעניני הקצין הרוחני
(יוני, 1967).

1959 - 1961 - עריכת דין במסגרת פרטית והוראה במשפטים,
בשלוחת תל-אביב של האוניברסיטה העברית.

./התמחות

1956 - 1958 - התמחות בעריכת-דין - אצל כבוד
השופט לצדוי, בית-המשפט העליון,
ומשרד עו"ד נבר, ירושלים.

מ-1969 בעל תפקידי הוראה בפקולטות למשפטים בירושלים
ותל-אביב במתן סמינריון מתקדם ב"דיני הסחר הבינלאומי".

הוראה
באוניברסיטה

חבר לשכת עורכי-הדין מ-1958.

חברות
באגודות
מקצועיות

השתתפתי בהכנה או הייתי אחראי בלעדי להכנת מספר
פרסומים בתחום עידוד השקעות הון והעברת ידע,
שפורסמו מטעם ארגון האו"מ וארגון מדינות אמריקה.

פרסומים

ידיעה טובה בעברית, אנגלית וספרדית; ידיעה חלקית
בצרפתית וערבית.

ידיעת
שפות

ה צ ע ת ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם , לאשר את הצעת חוק שירות המדינה (גימלאות)
(תיקון מס. 6), תשל"ג-1973, המצורפת בזה, ולהגישה מיד
לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק בוססה על-פי תזכיר בשם זה שאושר ע"י ועדת השרים
לעביבי חקיקה בישיבתה ביום ט' בניסן תשל"ג (11.4.73) (החלטה מס.
חק/91) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום כ"ג בניסן תשל"ג
(24.4.73) (החלטה מס. 684).

ביום כ"ט באייר תשל"ג (31.5.73) בחתם הסכם בין הממשלה לבין
המרכז לבטחון סוציאלי של ההסתדרות ושל קרבות הפנסיה של ההסתדרות
בקשר להבטחת רציפות זכויות הגימלא של העובדים העובדים משירות המדינה
למקומות עבודה הקשורים בקרבות הפנסיה ולהיפך. עד לקבלת הצעת החוק הברורה
אפשר יהיה להפעיל את ההסכם הנ"ל אך ורק על עובדים העובדים משירות
המדינה ל"ארגון ציבורי" ולהיפך, ואילו לאחר קבלתה בכנסת ניתן יהיה
להפעילו גם על עובדים העובדים למקומות עבודה אחרים.

לאור העובדה שקיים מספר רב של עובדים המצפה להפעלת ההסכם, ולאור
הצורך הכללי בהגברת ביטחון העובדים, מוצע לאשר את בוסס הצעת החוק ולהגישה
מיד לכנסת.

מוגש ע"י שר המשפטים ממלא מקום שר האוצר

- תיקון
סעיף
70
1. בסעיף 70 לחוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), תשל"ג-1970¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) הוראות סעיפים 86 עד 93 לא יחולו אלא אם המעביד האחר הוא ארגון ציבורי; לענין זה, "ארגון ציבורי" - מוסד או ארגון שהממשלה אישרה אותו כארגון ציבורי לענין פסקה זו, משום שפעולותיו, כולן או מקצתן, הן לתועלת הציבור, ולרבות חלק מגוף כאמור."

- תיקון
סעיף
82
2. בסעיף 82 לחוק העיקרי, הגדרת "ארגון ציבורי" - תימחק.

- החלפת
סעיף
86
3. במקום סעיף 86 לחוק העיקרי, יבוא:
- "הסכם 86. (א) שר האוצר רשאי להתקשר עם מעביד בהסכם - כללי או מיוחד לאדם ששמו בקרב בהסכם - שלפיו תקופת עבודתו, כולה או מקצתה, של העובד משירות המדינה לעבודה אצל המעביד או להיפך, תבוא בחשבון לענין זכויות לגמלאות, כולן או מקצתן, מן המדינה לפי חוק זה או מן המעביד שלא לפי חוק זה, וכן מקצתן מזו ומקצתן מזה, הכל לפי תנאים שיראו לקבוע בהסכם, לרבות תשלום ותחולה למפרע.

(ב) לענין סעיף קטן (א), דין הסכם כאמור עם קרן פנסיה או עם קרן תגמולים, שעובדי המעביד קשורים בה או המשרתת את עובדי המעביד - כדין הסכם עם המעביד.

(ג) לא יתקשר שר האוצר בהסכם מיוחד לפי סעיף זה אלא בהסכמת האדם שעליו חל ההסכם.

(ד) בסעיף זה, "תקופת עבודה" - תקופת שירות בשירות המדינה או תקופת עבודה אצל מעביד אחר."

תיקון
סעיף
87

4. בסעיף 87 לחוק העיקרי -

- (1) בכותרת השוליים, המלים "עם ארגון ציבורי" - יימחקו;
(2) בסעיף קטן (ב) המלים "ועבר לעבוד בארגון ציבורי" -

יימחקו.

החלפת
סעיפים
91 ו-92

5. במקום סעיפים 91 ו-92 לחוק העיקרי, יבוא:

91. "הקניית זכויות לגימלה שלא על פי הסכם עבר אדם מעבודה אצל מעביד אחר לשירות המדינה ולא חל על העברתו זו הסכם לפי סעיף 86, יהא מותר, לענין זכויותיו וזכויות שאיריו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, להביא בחשבון את תקופת עבודתו של אותו אדם במקום עבודתו הקודם, כולה או מקצתה, הכל לפי תנאים וכללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלום ותחולה למפרע.

92. הסכם עם עבר אדם משירות המדינה לעבודה אצל מעביד אחר ולא חל על העברתו הסכם לפי סעיף 86, רשאי שר האוצר להתקשר אתו בהסכם שלפיו ישולמו לו או לשאיריו גמלאות בעד תקופת שירותו במדינה, כולה או מקצתה, הכל לפי כללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלומי העובד לאוצר המדינה ותחולה למפרע."

תיקון
סעיף
93

6. בסעיף 93 לחוק העיקרי, במקום "מן הארגון הציבורי" יבוא "ממעביד אחר".

7. ארגון ציבורי שאושר לענין פרק ו' לחוק העיקרי לפני תחילתו של חוק זה יראו כמאושר לענין סעיף 70(4) לחוק העיקרי.

1. ס"ח תש"ל, עמ' 65, עמ' 120; תשל"א, עמ' 107; תשל"ג, עמ' 78, עמ' 80,
עמ' 82.

דברי הסבר

לאור הצורך להגביר את זיכרות העובדים, מוצע לאפשר לשר האוצר להתקשר בהסכמים לשמירת רציפות זכויות הגימלה ביחס לעובדים העוברים בין שירות המדינה לבין כל מעביד שהוא. כיום אפשר לשמור את רציפות הזכויות רק ביחס לעובדים העוברים בין שירות המדינה לבין "ארגון ציבורי" או "מוסד מוכר".

מוסד מוכר הוא מוסד או ארגון שתפקידו הפכו לשירות משירותי המדינה; לעובדי מוסד כזה נשמרות זכויותיהם, בלי צורך בהסכם מיוחד, ואין חוק זה דן בהם. אולם נמצא כי מן הראוי ששר האוצר, בבואו להתקשר עם מעבידים אחרים בהסכמים לשמירת הרציפות, לא יהיה מוגבל בדרך כלל לארגון ציבורי בלבד, וכי הגבלה זו תמשיך לחול רק לגבי שוטרים וטוהרים בלבד.

הקניית זכויות לגמלה לעובד שלא על פי הסכם עם מעבידו הקודם או החדש, אף היא לא תהיה תלויה בהיות אותו מעביד ארגון ציבורי.

סעיף 1

סעיף 70(ב) לחוק העיקרי מורה לאמור:

"70. (ב) לגבי שוטר או שאיריו -

(1) כל מקום שמדובר ב"נציג השירות" יקרא כאילו המדובר

ב"מפקח הכללי של המשטרה";

(2) סעיפים 103 ו-104 לא יחולו לגבי כללים, תנאים, הוראות

או המלצות הנוגעים לשוטרים או לשאיריהם של שוטרים;

(3) סעיף 46(ב) לא יחול."

מוצע שההגבלה הקיימת כיום לגבי כלל העובדים, ששר האוצר יכול להתקשר

לגביהם בהסכמים לשמירת הרציפות רק עם ארגון ציבורי, ימשיך לחול לגבי

שוטרים. ומכוח סעיף 81 לחוק העיקרי - לגבי טוהרים.

סעיף 2

בסעיף 82 לחוק העיקרי מוגדר "ארגון ציבורי" כדלקמן:

"ארגון ציבורי" - מוסד או ארגון שהממשלה אישרה אותו כארגון ציבורי לענין פרק זה, משום שפעולותיו, כולן או מקצתן, הן לתועלת הציבור, ולרבות חלק מגוף כאמור;"

כאמור, הגדרה זו מועתקת בעיקרה לסעיף 70, הדין בשוטרים ובטוהרים.

סעיפים 3 ו-4

סעיפים 86 עד 90 לחוק העיקרי קובעים לאמור:

"הסכם
עם
ארגון
ציבורי

86. (א) שר האוצר רשאי להתקשר עם ארגון ציבורי בהסכם - כללי או מיוחד לאדם ששמו נקוב בהסכם - שלפיו תקופת עבודתו, כולה או מקצתה, של העובר מעבודה בארגון לשירות המדינה או להיפך תבוא בחשבון לענין זכויות לגמלאות, כולן או מקצתן, מן המדינה לפי חוק זה או מן הארגון שלא לפי חוק זה, וכן מקצתן מזו ומקצתן מזה, הכל לפי תנאים שיראו לקבוע בהסכם, לרבות תשלום ותחולה למפרע.

(ב) לענין סעיף קטן (א), דין הסכם כאמור עם קרן פנסיה או עם קרן תגמולים, שעובדי הארגון הציבורי קשורים בה או המשרתת את עובדי הארגון הציבורי - כדין הסכם עם הארגון הציבורי.

(ג) לא יתקשר שר האוצר בהסכם מיוחד לפי סעיף זה אלא בהסכמת האדם שעליו חל ההסכם.

(ד) בסעיף זה, "תקופת עבודה" - תקופת עבודה בארגון ציבורי או תקופת שירות בשירות המדינה.

87. (א) הסכם לפי סעיף 86, דינו, לענין זכויותיו של האדם שההסכם חל עליו ושל שאריו, כבין הסכם שאף הם צד בו, ודין גמלאות המגיעות לאדם לפי ההסכם מאוצר המדינה - כדין גמלאות לפי חוק זה.

זכויות
העובד
על פי
הסכם
עם ארגון
ציבורי

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) - אדם שפרש משירות המדינה ועבר לעבוד בארגון ציבורי, ואותה פרישה מהורה עילה לתשלום גמלה לפי חוק זה על השירות שממנו פרש, יהא זכאי לגמלה זו בלבד; אולם -

- (1) אם העובד הודיע לממונה בכתב, תוך התקופה שנקבעה בהסכם הכללי, כי הוא בוחר בזכויותיו לפי אותו הסכם, יהא זכאי רק לזכויות אלה;
- (2) אם הביא בציב השירות את ההסכם לידיעת העובד בדרך שנקבעה בתקנות, יהיה העובד זכאי לזכויותיו לפי ההסכם בלבד, זולת אם הודיע לממונה, תוך הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות, כי הוא בוחר בזכויותיו לפי חוק זה ולא לפי ההסכם.

88. שר האוצר יקבע בתקנות את התנאים שבהם מותר להתקשר בהסכם מיוחד לפי סעיפים 85(ב) או 86.

תנאי הסכם מיוחד

89. שר האוצר רשאי לאצול מסמכיותיו להתקשר בהסכם מיוחד לפי סעיפים 85(ב) או 86, או בהסכם לפי סעיף 92.

אצילת מסמכיות

90. הסכם כללי לפי סעיפים 85(ב) או 86 טעון המלצת ועדת השירות ויפורסם ברשומות.

המלצת ועדת השירות

מוצע לתקן סעיפים 86 ו-87 כך שיוכל שר האוצר להתקשר בהסכם לשמירת רציפותה של הזכות לגמלה אף אם המעביד האחר אינו ארגון ציבורי.

סעיף 5

סעיפים 91 ו-92 לחוק העיקרי קובעים לאמור:

91. עבר אדם מעבודה בארגון ציבורי לשירות המדינה ולא חל על העברתו זה הסכם לפי סעיף 86, יהא מותר, לעבין זכויותיו וזכויות שאיריו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, להביא בחשבון את תקופת עבודתו של אותו אדם בארגון הציבורי, כולה או מקצתה, הכל לפי תנאים וכללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלום ותחולה למפרע.
- "הקצית זכויות לגמלה שלא על פי הסכם עם ארגון ציבורי"

הסכם 92. עבר אדם משירות המדינה לעבודה בארגון ציבורי, ולא חל על
לתשלום
גמלה
לעובד
לארגון
ציבורי
העברתו הסכם לפי סעיף 86, רשאי שר האוצר להתקשר אתו בהסכם שלפיו
ישולמו לא או לשאיירו גמלאות בעד תקופת שירותו במדינה, כולה
או מקצתה, הכל לפי תנאים וכללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלומי
העובד לאוצר המדינה ותחולה למפרע."

מוצע לתקן סעיפים אלה כדי לאפשר להקנות זכויות לגמלה לפי החוק
העיקרי לעובד שלא על פי הסכם עם מעבידו הקודם או החדש, לפי הענין, אף
אם אותו מעביד אינו ארגון ציבורי.

סעיף 6

סעיף 93 שמוצע לתקנו מורה לאמור:

"איסור 93. על אף האמור בסעיפים 86 עד 92, לא יהא אדם זכאי לגמלה גם
גמלאות
כפל
מן המדינה וגם מן הארגון הציבורי בקשר לתקופה אחת, והברירה
בידו."

סעיף 7

ארגון ציבורי לפי ההסדר הישן לגבי כלל עובדי המדינה יהיה מעתה
ארגון ציבורי לענין שוטרים וסוהרים, בלי שהממשלה תצטרך לאשרו מחדש.

הצעת חוק שירות המדינה (גימלאות) (תיקון מס. 6) תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ , לאשר את הצעת חוק שירות המדינה (גימלאות) ...
(תיקון מס. 6) , תשל"ג-1973 , המצורפת בזה , ולהגישה מיד
לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק בוססה על-פי תזכיר בשם זה שאושר ע"י ועדת השרים
לעביבי חקיקה בישיבתה ביום ט' בניסן תשל"ג (11.4.73) (החלטה מס.
חק/91) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום כ"ג בניסן תשל"ג
(24.4.73) (החלטה מס. 684).

ביום כ"ט באייר תשל"ג (31.5.73) בחתם הסכם בין הממשלה לבין
המרכז לבטחון סוציאלי של ההסתדרות ושל קרנות הפנסיה של ההסתדרות
בקשר להבטחת רציפות זכויות הגימלא של העובדים העובדים משירות המדינה
למקומות עבודה הקשורים בקרנות הפנסיה ולהיפך. עד לקבלת הצעת החוק הברורה
אפשר יהיה להפעיל את ההסכם הנ"ל אך ורק על עובדים העובדים משירות
המדינה ל"ארגון ציבורי" ולהיפך, ואילו לאחר קבלתה בכנסת ניתן יהיה
להפעילו גם על עובדים העובדים למקומות עבודה אחרים.

לאור העובדה שקיים מספר רב של עובדים המצפה להפעלת ההסכם, ולאור
הצורך הכללי בהגברת זיידות העובדים, מוצע לאשר את בוסח הצעת החוק ולהגישה
מיד לכנסת.

מוגש ע"י שר המשפטים ממלא מקום שר האוצר

- תיקון
סעיף
70
1. בסעיף 70 לחוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), תשל"ג-1970⁽¹⁾ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) הוראות סעיפים 86 עד 93 לא יחולו אלא אם המעביד האחר הוא ארגון ציבורי; לענין זה, "ארגון ציבורי" - מוסד או ארגון שהממשלה אישרה אותו כארגון ציבורי לענין פסקה זו, משום שפעולותיו, כולן או מקצתן, הן לתועלת הציבור, ולרבות חלק מגוף כאמור."

- תיקון
סעיף
82
2. בסעיף 82 לחוק העיקרי, הגדרת "ארגון ציבורי" - תימחק.

- החלפת
סעיף
86
3. במקום סעיף 86 לחוק העיקרי, יבוא:
- "הסכם 86. (א) שר האוצר רשאי להתקשר עם מעביד בהסכם - כללי או מיוחד לאדם ששמו נקוב בהסכם - שלפיו תקופת עבודתו, כולה או מקצתה, של העובד משירות המדינה לעבודה אצל המעביד או להיפך, תבוא בחשבון לענין זכויות לגמלאות, כולן או מקצתן, מן המדינה לפי חוק זה או מן המעביד שלא לפי חוק זה, וכן מקצתן מזו ומקצתן מזה, הכל לפי תנאים שיראו לקבוע בהסכם, לרבות תשלום ותחולה למפרע.

- (ב) לענין סעיף קטן (א), דין הסכם כאמור עם קרן פנסיה או עם קרן תגמולים, שעובדי המעביד קשורים בה או המשרתת את עובדי המעביד - כדין הסכם עם המעביד.
- (ג) לא יתקשר שר האוצר בהסכם מיוחד לפי סעיף זה אלא בהסכמת האדם שעליו חל ההסכם.

- (ד) בסעיף זה, "תקופת עבודה" - תקופת שירות בשירות המדינה או תקופת עבודה אצל מעביד אחר."

תיקון
סעיף
87

4. בסעיף 87 לחוק העיקרי -
(1) בכותרת השוליים, המלים "עם ארגון ציבורי" - יימחקו;
(2) בסעיף קטן (ב) המלים "ועבר לעבוד בארגון ציבורי" -
יימחקו.

החלפת
סעיפים
91 ו-92

5. במקום סעיפים 91 ו-92 לחוק העיקרי, יבוא:
"הקניית 91. עבר אדם מעבודה אצל מעביד אחר לשירות המדינה
זכויות
לגימלה
שלא על
פי הסכם
ולא חל על העברתו זו הסכם לפי סעיף 86, יהא מותר,
לענין זכויותיו וזכויות שאיריו לפי חוק זה, כולן
או מקצתן, להביא בחשבון את תקופת עבודתו של אותו
אדם במקום עבודתו הקודם, כולה או מקצתה, הכל לפי
תנאים וכללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלום ותחולה
למפרע.

- הסכם עם 92. עבר אדם משירות המדינה לעבודה אצל מעביד אחר ולא
אדם
העובר
משירות
המדינה
חל על העברתו הסכם לפי סעיף 86, רשאי שר האוצר
להתקשר אתו בהסכם שלפיו ישולמו לו או לשאייריו
גמלאות בעד תקופת שירותו במדינה, כולה או מקצתה,
הכל לפי כללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלומי העובד
לאוצר המדינה ותחולה למפרע."

תיקון
סעיף
93

6. בסעיף 93 לחוק העיקרי, במקום "מן הארגון הציבורי" יבוא "ממעביד
אחר".

- הוראות מעבר 7. ארגון ציבורי שאושר לענין פרק ו' לחוק העיקרי לפני תחילתו של
חוק זה יראו כמאושר לענין סעיף 70(4) לחוק העיקרי.

1. ס"ח תש"ל, עמ' 65, עמ' 120; תשל"א, עמ' 107; תשל"ג, עמ' 78, עמ' 80,
עמ' 82.

דברי הסבר

לאור הצורך להגביר את זיכרות העובדים, מוצע לאפשר לשר האוצר להתקשר בהסכמים לשמירת רציפות זכויות הגימלה ביחס לעובדים העוברים בין שירות המדינה לבין כל מעביד שהוא. כיום אפשר לשמור את רציפות הזכויות רק ביחס לעובדים העוברים בין שירות המדינה לבין "ארגון ציבורי" או "מוסד מוכר".

מוסד מוכר הוא מוסד או ארגון שתפקידיו הפכו לשירות משירותי המדינה; לעובדי מוסד כזה נשמרות זכויותיהם, בלי צורך בהסכם מיוחד, ואין חוק זה דן בהם. אולם נמצא כי מן הראוי ששר האוצר, בבואו להתקשר עם מעבידים אחרים בהסכמים לשמירת הרציפות, לא יהיה מוגבל בדרך כלל לארגון ציבורי בלבד, וכי הגבלה זו תמשיך לחול רק לגבי שוטרים וטוהרים בלבד.

הקניית זכויות לגמלה לעובד שלא על פי הסכם עם מעבידו הקודם או החדש, אף היא לא תהיה תלויה בהיות אותו מעביד ארגון ציבורי.

סעיף 1

סעיף 70(ב) לחוק העיקרי מורה לאמור:

"70. (ב) לגבי שוטר או שאיריו -

(1) כל מקום שמדובר ב"נציב השירות" יקרא כאילו המדובר

ב"מפקח הכללי של המשטרה";

(2) סעיפים 103 ו-104 לא יחולו לגבי כללים, תנאים, הוראות

או המלצות הנוגעים לשוטרים או לשאיריהם של שוטרים;

(3) סעיף 46(ב) לא יחול."

מוצע שההגבלה הקיימת כיום לגבי כלל העובדים, ששר האוצר יכול להתקשר

לגביהם בהסכמים לשמירת הרציפות רק עם ארגון ציבורי, ימשיך לחול לגבי

שוטרים. ומכוח סעיף 81 לחוק העיקרי - לגבי טוהרים.

סעיף 2

בסעיף 82 לחוק העיקרי מוגדר "ארגון ציבורי" כדלקמן:

"ארגון ציבורי" - מוסד או ארגון שהממשלה אישרה אותו כארגון ציבורי לענין פרק זה, משום שפעולותיו, כולן או מקצתן, הן לתועלת הציבור, ולרבות חלק מגוף כאמור;".

כאמור, הגדרה זו מועתקת בעיקרה לסעיף 70, הדין בשוטרים ובטוהרים.

סעיפים 3 ו-4

סעיפים 86 עד 90 לחוק העיקרי קובעים לאמור:

"הסכם
עם
ארגון
ציבורי

86. (א) שר האוצר רשאי להתקשר עם ארגון ציבורי בהסכם - כללי או מיוחד לאדם ששמו נקוב בהסכם - שלפיו תקופת עבודתו, כולה או מקצתה, של העובר מעבודה בארגון לשירות המדינה או להיפך תבוא בחשבון לענין זכויות לגמלאות, כולן או מקצתן, מן המדינה לפי חוק זה או מן הארגון שלא לפי חוק זה, וכן מקצתן מזו ומקצתן מזה, הכל לפי תנאים שיראו לקבוע בהסכם, לרבות תשלום ותחולה למפרע.

(ב) לענין סעיף קטן (א), דין הסכם כאמור עם קרן פנסיה או עם קרן תגמולים, שעובדי הארגון הציבורי קשורים בה או המשרתת את עובדי הארגון הציבורי - כדין הסכם עם הארגון הציבורי.

(ג) לא יתקשר שר האוצר בהסכם מיוחד לפי סעיף זה אלא בהסכמת האדם שעליו חל ההסכם.

(ד) בסעיף זה, "תקופת עבודה" - תקופת עבודה בארגון ציבורי או תקופת שירות בשירות המדינה.

87. (א) הסכם לפי סעיף 86, דינו, לענין זכויותיו של האדם שההסכם חל עליו ושל שאריו, כבין הסכם שאף הם צד בו, ודין גמלאות המגיעות לאדם לפי ההסכם מאוצר המדינה - כדין גמלאות לפי חוק זה.

זכויות
העובד
על פי
הסכם
עם ארגון
ציבורי

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) - אדם שפרש משירות המדינה ועבר לעבוד בארגון ציבורי, ואותה פרישה מהווה עילה לתשלום גמלה לפי חוק זה על השירות שממנו פרש, יהא זכאי לגמלה זו בלבד; אולם -

- (1) אם העובד הודיע לממונה בכתב, תוך התקופה שנקבעה בהסכם הכללי, כי הוא בוחר בזכויותיו לפי אותו הסכם, יהא זכאי רק לזכויות אלה;
- (2) אם הביא בציב השירות את ההסכם לידיעת העובד בדרך שנקבעה בתקנות, יהיה העובד זכאי לזכויותיו לפי ההסכם בלבד, זולת אם הודיע לממונה, תוך הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות, כי הוא בוחר בזכויותיו לפי חוק זה ולא לפי ההסכם.

88. שר האוצר יקבע בתקנות את התנאים שבהם מותר להתקשר בהסכם מיוחד לפי סעיפים 85(ב) או 86.

תנאי הסכם מיוחד

89. שר האוצר רשאי לאצול מסמכיותו להתקשר בהסכם מיוחד לפי סעיפים 85(ב) או 86, או בהסכם לפי סעיף 92.

אצילת מסמכיות

90. הסכם כללי לפי סעיפים 85(ב) או 86 טעון המלצת ועדת השירות ויפורסם ברשומות.

המלצת ועדת השירות

מוצע לתקן סעיפים 86 ו-87 כך שיוכל שר האוצר להתקשר בהסכם לשמירת רציפותה של הזכות לגמלה אף אם המעביד האחר אינו ארגון ציבורי.

סעיף 5

סעיפים 91 ו-92 לחוק העיקרי קובעים לאמור:

91. עבר אדם מעבודה בארגון ציבורי לשירות המדינה ולא חל על העברתו זה הסכם לפי סעיף 86, יהא מותר, לענין זכויותיו וזכויות שאיריו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, להביא בחשבון את תקופת עבודתו של אותו אדם בארגון הציבורי, כולה או מקצתה, הכל לפי תנאים וכללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלום ותחולה למפרע.
- "הקציית זכויות לגמלה שלא על פי הסכם עם ארגון ציבורי"

הסכם 92. עבר אדם משירות המדינה לעבודה בארגון ציבורי, ולא חל על העברתו הסכם לפי סעיף 86, רשאי שר האוצר להתקשר אתו בהסכם שלפיו ישולמו לא או לשאיירי גמלאות בעד תקופת שירותו במדינה, כולה או מקצתה, הכל לפי תנאים וכללים שנקבעו בתקנות, לרבות תשלומי העובד לאוצר המדינה ותחולה למפרע."

הסכם
לתשלום
גמלה
לעובד
לארגון
ציבורי

מוצע לתקן סעיפים אלה כדי לאפשר להקנות זכויות לגמלה לפי החוק העיקרי לעובד שלא על פי הסכם עם מעבידו הקודם או החדש, לפי הענין, אף אם אותו מעביד אינו ארגון ציבורי.

סעיף 6

סעיף 93 שמוצע לתקנו מורה לאמור:

93. על אף האמור בסעיפים 86 עד 92, לא יהא אדם זכאי לגמלה גם מן המדינה וגם מן הארגון הציבורי בקשר לתקופה אחת, והברירה כפל בידו."

"איטור
גמלאות
כפל

סעיף 7

ארגון ציבורי לפי ההסדר הישן לגבי כלל עובדי המדינה יהיה מעתה ארגון ציבורי לענין שוטרים וסוהרים, בלי שהממשלה תצטרך לאשרו מחדש.

סמכויות בית משפט השלום לענין חוק הפיקוח
על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ

להביא על שולחן הכנסת
הצעת חוק לתיקון חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, בנוסח
הבא:

הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון מס.)תשל"ג-1973

תיקון 1. בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, אחרי סעיף
סעיף 39 (א) יבוא:
39.

"(א1) כדי להסיר ספק, באמר בזה : לענין הסיפא של סעיף קטן (א),
כי בית המשפט הנזכר בה כולל גם בית משפט שלום, ובלבד שהעונש
שיוטל על מי שנשפט בפניו יהא כקבוע בסעיף 4 לחוק העונשין, ולא
כקבוע בסעיף 5 (א) לאותו חוק."

ד ב ר י - ה ס ב ר

1. הוראת סעיף 39 (א) לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957,
קובעת, בין השאר, כי מי שעבר עבירה על הוראה מהוראות החוק "דינו - כדין באשם
לפי סעיף 5 לחוק למביעת הפקעת שערים וספרות (שיפוט), תשי"א-1951 (להלן - חוק
העונשין), ולבית המשפט יהיו לגביו סמכויות בית הדין כאמור בסעיפים 5 ו-6 לאותו
חוק."

2. בתעורר ספק אם מכוח סעיף 39 (א) יש סמכות גם לבית משפט השלום
לדון בעבירות לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. טוב להסיר ספק זה, תוך

שמירה על סמכותו של בית משפט השלום לבקום בשאר האמצעים המפורטים בסעיפים 5 ו-6 של החוק למביעת הפקעת : שערים וספטרות (שיפוט), תשי"א-1951.

3. אכיפה יעילה של האיסורים על העלאת מחיריהם של מצרכים ושירותים מחייבת מתן סמכות זו במפורש לבתי משפט השלום הפזורים ברחבי הארץ. אחרת תהיה סמכות רק לבתי המשפט המחוזיים שהם יושבים בירושלים, תל-אביב, חיפה, בצרת ובאר שבע.

מוגש על ידי שר המשפטים

כ"ד בסיון תשל"ג
24.6.73

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

צו ביזר איסור העלאת מחירי מצרכים ושירותים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 16 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957 (להלן - החוק), אני מצווה לאמור:

1.	בצו זה -	הגדרות
	"מצרך" ו"שירות" - כמשמעותם בסעיף 1 לחוק.	
2.	(א) החל ביום _____ לא ימכור אדם מצרך ולא יעשה שירות במחיר העולה על מחירם הזמין ביותר שבו מכר את המצרך או עשה את השירות במועד הקובע, אלא על-פי היתר לפי פרק שבי 1 לחוק.	הקפאת מחירים
	(ב) היה מקובל במועד הקובע מתן הנחה במחיר מצרך או שירות, דרך כלל או בתנאים מסויימים, לא ימכור אדם אותו מצרך ולא יעשה אותו שירות דרך כלל או בתנאים כאמור, הכל לפי הענין, במחיר העולה על המחיר הזמין ביותר לאחר מתן הנחה כאמור.	
3.	המועד הקובע לענין סעיף 2 הוא פרק הזמן שבין יום א' בסיון תשל"ג- (1 ביוני 1973) לבין יום ט"ו בסיון תשל"ג (15 ביוני 1973).	המועד הקובע
4.	צו זה לא יחול על מצרכים ושירותים שהאיסור על העלאת מחיריהם נקבע בצו אחר.	צווים אחרים
5.	צו זה לא יחול על מחירי פירות וירקות שמחיריהם נקבעים לפי תנודות השוק.	תחולה
6.	תוקפו של צו זה הוא עד יום ד' בתשרי תשל"ד (30 בספטמבר 1973).	תוקף
7.	לצו זה ייקרא "צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור העלאת מחירים), תשל"ג-1973".	השם

חיים בר-לב
שר המסחר והתעשיר

בסיון תשל"ג _____

ביוני 1973 _____

- (1) ס"ח תשי"ח, עמ' 24.
(2) ס"ח תשל"ג, עמ' 26.

סמכויות בית משפט השלום לענין חוק הפיקוח
על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ

להציע על שולחן הכנסת
הצעת חוק לתיקון חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, בנוסח
הבא:

הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון מס.)תשל"ג-1973

1. בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, אחרי סעיף
סעיף 39 (א) יבוא:

"(א1) כדי להסיר ספק, באמר בזה : לענין הסיפא של סעיף קטן (א),
כי בית המשפט הנזכר בה כולל גם בית משפט שלום, ובלבד שהעובש
שיוטל על מי שנשפט בפניו יהא כקבוע בסעיף 4 לחוק העובשין, ולא
כקבוע בסעיף 5 (א) לאותו חוק."

ד ב ר י - ה ס ב ר

1. הוראת סעיף 39 (א) לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957,
קובעת, בין השאר, כי מי שעבר עבירה על הוראה מהוראות החוק "דינו - כדין באשם
לפי סעיף 5 לחוק למניעת הפקעת שיערים וספסרות (שיפוט), תשי"א-1951 (להלן - חוק
העובשין), ולבית המשפט יהיו לגביו סמכויות בית הדין כאמור בסעיפים 5 ו-6 לאותו
חוק."

2. בתעודת ספק אם מכוח סעיף 39 (א) יש סמכות גם לבית משפט השלום
לדון בעבירות לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. סוגיית הסיר ספק זה, תוך

שמירה על סמכותו של בית משפט השלום לבקום בשאר האמצעים המפורטים בסעיפים 5 ו-6 של החוק למביעת הפקעת: שערין וספסרות (שיפוט), תשי"א-1951.

3. אכיפה יעילה של האיסורים על העלאת מחיריהם של מצרכים ושירותים מחייבת מתן סמכות זו במפורש לבתי משפט השלום הפזורים ברחבי הארץ. אחרת תהיה סמכות רק לבתי המשפט המחוזיים שהם יושבים בירושלים, תל-אביב, חיפה, בצרת ובאר שבע.

מוגש על ידי שר המשפטים

כ"ד בסיון תשל"ג
24.6.73

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

צו בדבר איסור העלאת מחירי מצרכים ושירותים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 16 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957 (להלן - החוק), אני מצווה לאמור:

1.	בצו זה -
"מצרך" ו"שירות" - כמשמעותם בסעיף 1 לחוק.	הגדרות
2.	(א) החל ביום _____ לא ימכור אדם מצרך ולא יעשה שירות במחיר העולה על מחירם הזמין ביותר שבו מכר את המצרך או עשה את השירות במועד הקובע, אלא על-פי היתר לפי פרק שבי 1 לחוק.
(ב) היה מקובל במועד הקובע מתן הנחה במחיר מצרך או שירות, דרך כלל או בתנאים מסויימים, לא ימכור אדם אותו מצרך ולא יעשה אותו שירות דרך כלל או בתנאים כאמור, הכל לפי הענין, במחיר העולה על המחיר הזמין ביותר לאחר מתן הנחה כאמור.	הקפאת מחירים
3.	המועד הקובע לענין סעיף 2 הוא פרק הזמן שבין יום א' בסיון תשל"ג- (1 ביוני 1973) לבין יום ט"ו בסיון תשל"ג (15 ביוני 1973).	המועד הקובע
4.	צו זה לא יחול על מצרכים ושירותים שהאיסור על העלאת מחיריהם נקבע בצו אחר.	צווים אחרים
5.	צו זה לא יחול על מחירי פירות וירקות שמחיריהם נקבעים לפי תנודות השוק.	תחולה
6.	תוקפו של צו זה הוא עד יום ד' בתשרי תשל"ד (30 בספטמבר 1973).	תוקף
7.	לצו זה ייקרא "צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור העלאת מחירים)", תשל"ג-1973.	השם

חיים בר-לב
שר המסחר והתעשייה

בסיון תשל"ג _____
ביוני 1973 _____

- (1) ס"ח תשי"ח, עמ' 24.
(2) ס"ח תשל"ג, עמ' 26.

דו"ח הועדה לבדיקת דרכים להקפאת המחירים

הממשלה בישיבתה ביום י"ז בסיון תשל"ג (17.6.73) (החלטה מס. 805(ה)) החליטה "להטיל על ועדת השרים לעניני כלכלה להביא לממשלה הצעות לדרכים ואמצעים להקפאת מחירים".

ועדת השרים לעניני כלכלה, החליטה בישיבתה ביום י"ז בסיון תשל"ג (17.6.73) על מינוי ועדת ביזמשרדית, אשר בתבקשה "להכין הצעות לדרכים ואמצעים להקפאת המחירים במשק".

הועדה בתבקשה לגמור עבודתה תוך שבוע ימים ולהגיש הצעותיה לישיבת הממשלה הקרובה.

חברי הוועדה היו הבאים:

מר גזעון להב, מנהל כללי, משרד המסחר והתעשייה
מר משה מזדלנאום, משנה למנכ"ל מסחר והתעשייה
מר אברהם ברום, מנהל כללי, משרד החקלאות
מריוסף שרון, מנהל כללי, משרד השיכון
ד"ר אברהם מיכאל, יועץ כלכלי, משרד העבודה
מר מאיר גבאי, משרד המספטים
מר משה בויזרפר, הממונה על הכנסות המדינה, האוצר
מר אפרים דברת, יועץ כלכלי, לשר האוצר
כיו"ר הועדה מונה מנכ"ל האוצר מר אברהם אגמון

הועדה קיימה שלוש ישיבות, ושמעה מומחים בנושאים שונים.
המלצות הוועדה בתקבלו ללא הסתייגות.

מצורף בזה דו"ח הועדה.

...

ירושלים, 21.6.73

סיכום דיוכי הועדה הביבמשרדית לבדיקת דרכים ואמצעים להקפאת מחירים

א. בחמשת החודשים הראשונים של שנת 1973 עלו המחירים לצרכן בשעור המהיר של 11 אחוזים. עליה מהירה כזאת של המחירים וציפיות להמשכה, עלולים לערער את הסכמי השכר ולפגוע ביציבות המשק. על כן מתחייבת מדיניות לבלימת עליית המחירים המהירה.

בחדש מאי חלה האטה בקצב עליית המחירים, והם עלו בשעור של 1.4 אחוזים בלבד, לעומת עליה של 2.4 אחוזים בממוצע חודשי לתקופת ינואר-אפריל 1973. 40 אחוזים מעליית המחירים במאי בתרמה על ידי טעיף הדיור.

על אף העובדה שקיים סיכוי טוב לפעולתם של גורמים אובייקטיביים שיביאו להאטת קצב העליה של המחירים במחצית השניה של שנת 1973. שורת בציבור ציפיה להמשך עליית המחירה, הבזובה מההתפתחות בתחילת השנה, ציפיה זו הופכת לכשעצמה לגורם המאיץ את עליית המחירים. התרומה החיובית העיקרית של הקפאת מחירים היא- שיכוך ציפיה זו ושל עליות המחירים הנובעות ממנה.

המדיניות לבלימת מידית של עליית מחירים חייבת להיות משולבת במדיניות כלכלית אבטי-אינפלציונית כוללת, והיא מגדילה סיכויי הצלחתה של מדיניות כזו. מכאן שמדיניות של הקפאת מחירים היא מדיניות לתקופת מעבר קצרה יחסית. ואיבזה באה במקום מדיניות לטווח ארוך יותר, המכוונת לרסן את מקורות הלחצים האינפלציוניים במשק.

יש לזכור שההקפאה תאיט אמנם את קצב עליית המחירים, אולם תשאיר את הכסף וכוח הקניה בידי הציבור. עודף כוח קניה זה יופנה בעיקר לטחורות יבוא ואף יתחרה על מוצרי יצוא, ועל ידי כך יגרום לעליית הגרעון השוטף במאזן התשלומים. בגלל לחץ כוח הקניה העודף ומגבלותיה של כל מערכת פיקוח, אין לצפות להקפאה מחלסת של המחירים ושל המדד, אלא להאטה של קצב עלייתם בלבד.

לשם ריסון מידי של קצב עליית המחירים, צריכים הממשלה, המעסיקים והעובדים לתרום את תרומתם. הממשלה על ידי המבעות מהעלאת מיסים ואגרות והמשך מדיניות אבטי אינפלציונית, המעסיקים על ידי ספיגה של חלק מההתיקרויות הצפויות; והעובדים על ידי קיום הסכמי השכר.

ב. המטרה של ההצעות הבאות היא - למתן את קצב עליית המחירים במשק במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת באמצעות הקפאה של המחירים עד 30.9.1973, להוציא חלק מהתיקרות שמקורן בעליית מחירי היבוא.

הועדה יצאה מתוך ההנחות הבאות:

(1) בהתאם להסכמה שבין התעשיבים לבין ההסתדרות, תשולם בחודש יולי תוספת יוקר לכלל התכירים, בשעור של 9-10 אחוזים על שכר היסוד עד ל-700 ל"י. תוספת יוקר זו מהווה תוספת של 5-6 אחוזים לסך השכר. תוספת יוקר בשעור זה מעלה בשלב המידי את סך עלות הייצור בשעור של כ-1.5 - 1 אחוזים.

(2) הסכמי השכר לשנים 1972 - 1973 יקוימו ללא חריגה.

(3) עפ"י המשק מסוגלים לספוג חלק ביכור של ההתיקרות הצפויה בתשומות הייצור במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת לאור הרווחיות בשנת 1972, הנמשכת, לפי כל הסימנים גם במחצית הראשונה של שנת 1973.

ג. לשם הקפאת המחירים, מציעה הועדה את הדרכים והאמצעים הבאים:

(1) הממשלה תמשיך להבטיח את יציבות המחירים של 14 מוצרים בסיסיים וחיוניים, גם אם מחירי היבוא של מוצרים אלה ימשיכו לעלות. לפי הערכות הקיימות, יחייב הדבר הוצאה נוספת לתמיכות בסך של כ-20 מיליון ל"י לחודש וזאת בנוסף לסכום של 776 מיליון ל"י שנכלל בתקציב המדינה לשנת 1973.

(2) בתקופת ההקפאה, לא יועלו התעריפים של השירותים הציבוריים הבאים: השמל, טלפון, מים, תחבורה ציבורית.

(3) הממשלה והרשויות המקומיות לא יעלו מיסים ואגרות, במשך תקופת ההקפאה.

(4) כל עפ"י המשק יתבעו לספוג את תוספת היוקר שתשולם החל מיולי 1973, מבלי להעלות בעקבותיה את המחירים.

(5) כמו כן יתבעו עפ"י המשק, לספוג את עליית מחירי התשומות המיובאות, במידה שעליית המחירים של תשומות אלה לא תגרום להתיקרות סך עלות הייצור בשיעור העולה על 2.0 אחוזים. בכל מקרה שהמפעל יטען שעליית מחירי התשומות המיובאות מיקרת את עלות הייצור בשעור גבוה יותר לא תותר העלאת מחיר המוצר, אלא באישור ועדת המחירים ובביכור שיעור ספיגה זה.

(6) שיעור הספיגה הנ"ל יחול גם על היבואנים.

- (7) כדי למתן עליית מחירי היבוא של חמרי גלם לייצור מוצרים עממיים וחיוניים תשקל האפשרות שלא למצות את העליה מתקבולי המכס הנובעת מהתיקרות היבוא. כמו כן לא יועלו בתקופת ההקפאה המכסים הקצובים.
- חישובי המכס יעשו לפי המחירים המסתקפים בהשכבות, ולא לפי המחירים בעת תשלום המכס. זאת בתנאי, שפיגור הזמן בין מועד הקניה למועד תשלום המכס לא יעלה על חצי שנה.
- (8) היצרנים, היבואנים והסיטונאים יחויבו לספק מוצריהם ושרותיהם בצורה סדירה ובכמות מספקת.
- (9) אם יורצר מחסור במוצרים מייצור מקומי, יעשו צעדי חסיפה מיוחדים, ע"י הורדת מכסים, כדי להבטיח יבוא מוגבר של מוצרים אלו.
- (10) בהתחשב בתנודות העובתיות במחירי הפירות והירקות, לא מוצאת הועדה טעם לכלול במסגרת ההקפאה פירות וירקות **טמחריהם** בקבועים בשווקים. יוקפאו מחירי פירות וירקות לתעשייה. ייקבע מחיר מקסימלי לצרכן של בשר מייצור מקומי ושל עופות.
- (11) גם הקבלנים בבניה הציבורית והפרטית יחויבו לספוג התיקרות התסומות המיובאות, בשעור דומה לאמור בסעיף 5, והם לא יעמיסו התיקרויות אלו על מחירי הדירות. לגבי דירות בבניה **טמחיריות** צמודים למדד, יופחת שעור הספיגה הנ"ל מהמדד לצרכי תשלום הפרשי הצמדה.
- (12) בתקופת ההקפאה לא תועלה הריבית הבנקאית הדביטורית. לא יועלו העמלות הבנקאיות לסוגיהן והעמלות בענף הביטוח.
- (13) יוקפאו מחירי השירותים האישיים כגון: מכבסות, מטפרות, מסעדות, בתי מלון, בתי ארוח ובתי הבראה, מוסדות בידור ותרבות, גני ילדים וכו'.
- (14) תזתן תשומת לב מיוחדת לפיקוח על המחירים הסיטונאים והקמעונאים ובמיוחד למחירי הפירות והירקות לצרכן.
- (15) הוצאת צווים לפיקוח על המחירים תעשה בדרך מרוכזת.
- (16) תתוגבר מערכת הפיקוח על המחירים.
- (17) בת בבת עם הקפאת המחירים, יבדקו הדרכים והאמצעים לקיום המשך יציבות יחסית של המחירים גם לאחר תום תקופת ההקפאה.

דו"ח הוועדה לבדיקת דרכים להקפאת המחירים

הממשלה בישיבתה ביום י"ז בסיון תשל"ג (17.6.73)
(החלטה מס. 805(ה)) החליטה "להטיל על ועדת השרים לעניני
כלכלה להביא לממשלה הצעות לדרכים ואמצעים להקפאת מחירים".

ועדת השרים לעניני כלכלה, החליטה בישיבתה ביום י"ז בסיון
תשל"ג (17.6.73) על מיבוי ועדת ביזמשרדית, אשר בתבקשה "להכין
הצעות לדרכים ואמצעים להקפאת המחירים במשק".

הוועדה בתבקשה לגמור עבודתה תוך שבוע ימים ולהגיש הצעותיה
לישיבת הממשלה הקרובה.

חברי הוועדה היו הבאים:

מר גרעון להב, מנהל כללי, משרד המסחר והתעשייה

מר משה מזדלנאום, משנה למנכ"ל מסחר והתעשייה

מר אברהם ברום, מנהל כללי, משרד החקלאות

מריוסף שרון, מנהל כללי, משרד השיכון

ד"ר אברהם מיכאל, יועץ כלכלי, משרד העבודה

מר מאיר גבאי, משרד המספטים

מר משה צוידרפר, הממונה על הכנסות המדינה, האוצר

מר אפרים דברת, יועץ כלכלי, לשר האוצר

כיו"ר הוועדה מונה מנכ"ל האוצר מר אברהם אגמון

הוועדה קיימה שלוש ישיבות, ושמעה מומחים בנושאים שונים.
המלצות הוועדה נתקבלו ללא הסתייגות.

מצורף בזה דו"ח הוועדה.

...

ירושלים, 21.6.73

סיכום דיוני הועדה הבינמשרדית לבדיקת דרכים ואמצעים להקפאת מחירים

א. בחמשת החודשים הראשונים של שנת 1973 עלו המחירים לצרכן בשעור המהיר של 11 אחוזים. עליה מהירה כזאת של המחירים וציפיות להמשכה, עלולים לערער את הסכמי השכר ולפגוע ביציבות המשק. על כן מתחייבת מדיניות לבלימת עליית המחירים המהירה.

בחודש מאי חלה האטה בקצב עליית המחירים, והם עלו בשעור של 1.4 אחוזים בלבד, לעומת עליה של 2.4 אחוזים בממוצע חודשי לתקופת ינואר-אפריל 1973. 40 אחוזים מעליית המחירים במאי בתרמה על ידי קעיף הדיור.

על אף העובדה שקיים סיכוי טוב לפעולתם של גורמים אובייקטיביים שיביאו להאטת קצב העליה של המחירים במחצית השנייה של שנת 1973. שורות בציבור ציפיה להמשך עליית המחירה, הנזונה מההתפתחות בתחילת השנה, ציפיה זו הופכת לכשעצמה לגורם המאיץ את עליית המחירים. התרומה החיובית העיקרית של הקפאת מחירים היא- שיכון ציפיה זו ושל עליות המחירים הנובעות ממנה.

המדיניות לבלימת מידית של עליית מחירים חייבת להיות משולבת במדיניות כלכלית אבטי-אינפלציונית כוללת, והיא מגדילה סיכויי הצלחתה של מדיניות כזו. מכאן שמדיניות של הקפאת מחירים היא מדיניות לתקופת מעבר קצרה יחסית. ואיננה באה במקום מדיניות לטווח ארוך יותר, המכוונת לרסן את מקורות הלחצים האינפלציוניים במשק.

יש לזכור שההקפאה תאיט אמנם את קצב עליית המחירים, אולם תשאיר את הכסף וכוח הקניה בידי הציבור. עודף כוח קניה זה יופנה בעיקר לטחורות יבוא ואף יתחרה על מוצרי יצוא, ועל ידי כך יגרום לעליית הגרעון השוטף במאזן התשלומים. בגלל לחץ כוח הקניה העודף ומגבלותיה של כל מערכת פיקוח, אין לצפות להקפאה מחלטת של המחירים ושל המדד, אלא להאטה של קצב עלייתם בלבד.

לשם ריסון מידי של קצב עליית המחירים, צריכים הממשלה, המעסיקים והעובדים לתרום את תרומתם. הממשלה על ידי המבצות מהעלאת מיסים ואגרות והמשך מדיניות אבטי אינפלציונית, המעסיקים על ידי ספיגה של חלק מההתיקרויות הצפויות; והעובדים על ידי קיום הסכמי השכר.

ב. המטרה של ההצעות הבאות היא - למתן את קצב עליית המחירים במשק במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת באמצעות הקפאה של המחירים עד 30.9.1973, להוציא חלק מהתיקרות שמקורן בעליית מחירי היבוא.

הועדה יצאה מתוך ההבחנות הבאות:

(1) בהתאם להסכמה שבין התעשיבים לבין ההסתדרות, תשולם בוודש יולי תוספת יוקר לכלל הסכירים, בשעור של 9-10 אחוזים על שכר היסוד עד ל-700 ל"י. תוספת יוקר זו מהווה תוספת של 5-6 אחוזים לסך השכר. תוספת יוקר בשעור זה מעלה בשלב המידי את סך עלות הייצור בשעור של כ-1.5 - 1 אחוזים.

(2) הסכמי השכר לשנים 1972 - 1973 יקוימו ללא חריגה.

(3) ענפי המשק מסוגלים לספוג חלק ביכור של ההתיקרות הצפויה בתשומות הייצור במחצית השנייה של שנת 1973, וזאת לאור הרווחיות בשנת 1972, הנמשכת, לפי כל הסימנים גם במחצית הראשונה של שנת 1973.

ג. לשט הקפאת המחירים, מציעה הועדה את הדרכים והאמצעים הבאים:

(1) הממשלה תמשיך להבטיח את יציבות המחירים של 14 מוצרים בסיסיים וחיוביים, גם אם מחירי היבוא של מוצרים אלה ימשיכו לעלות. לפי הערכות הקיימות, יחייב הדבר הוצאה נוספת לתמיכות בסך של כ-20 מיליון ל"י לחודש וזאת בנוסף לסכום של 776 מיליון ל"י שבכלל בתקציב המדינה לשנת 1973.

(2) בתקופת ההקפאה, לא יועלו התעריפים של השירותים הציבוריים הבאים: השמל, טלפון, מים, תחבורה ציבורית.

(3) הממשלה ודרשויות המקומיות לא יעלו מיסים ואגרות, במשך תקופת ההקפאה.

(4) כל ענפי המשק יתבעו לספוג את תוספת היוקר שתשולם החל מיולי 1973, מבלי להעלות בעקבותיה את המחירים.

(5) כמו כן יתבעו ענפי המשק, לספוג את עליית מחירי התשומות המיובאות, במידה שעליית המחירים של תשומות אלה לא תגרום להתיקרות סך עלות הייצור בשעור העולה על 2.0 אחוזים. בכל מקרה שהמפעל יטען שעליית מחירי התשומות המיובאות מיקרת את עלות הייצור בשעור גבוה יותר לא תותר העלאת מחיר המוצר, אלא באישור ועדת המחירים ובביכור שעור ספיגה זה.

(6) שעור הספיגה הנ"ל יחול גם על היבואנים.

- (7) כדי למתן עליית מחירי היבוא של חמרי גלם לייצור מוצרים עממיים וחיוניים תשקל האפשרות שלא למצות את העליה מתקבולי המכס הנובעת מהתיקרות היבוא. כמו כן לא יועלו בתקופת ההקפאה המכסים הקצובים.
- חישובי המכס יעשו לפי המחירים המשתקפים בחשבוניות, ולא לפי המחירים בעת תשלום המכס. זאת בתנאי, שפיגור הזמן בין מועד הקניה למועד תשלום המכס לא יעלה על חצי שנה.
- (8) היצרנים, היבואנים והסיטונאים יחויבו לספק מוצריהם ושרותיהם בצורה סדירה ובכמות מספקת.
- (9) אם יורצר מחסור במוצרים מייצור מקומי, יעשו צעדי חסיפה מיוחדים, ע"י הורדת מכסים, כדי להבטיח יבוא מוגבר של מוצרים אלו.
- (10) בהתחשב בתנודות העובתיות במחירי הפירות והירקות, לא מוצאת הועדה טעם לכלול במסגרת ההקפאה פירות וירקות **טמחריהם** בקבועים בשווקים. יוקפאו מחירי פירות וירקות לתעשייה. ייקבע מחיר מקסימלי לצרכן של בשר מייצור מקומי ושל עופות.
- (11) גם הקבלנים בבניה הציבורית והפרטית יחויבו לספוג התיקרות התסומות המיובאות, בשעור דומה לאמור בסעיף 5, והם לא יעמיסו התיקרויות אלו על מחירי הדירות. לגבי דירות בבניה **שמחיריהן** צמודים למדד, יופחת שעור הספיגה הנ"ל מהמדד לצרכי תשלום הפרשי הצמדה.
- (12) בתקופת ההקפאה לא תועלה הריבית הבנקאית הדביטורית. לא יועלו העמלות הבנקאיות לסוגיהן והעמלות בענף הביטוח.
- (13) יוקפאו מחירי השירותים האישיים כגון: מכבסות, מספרות, מסעדות, בתי מלון, בתי ארוח ובתי הבראה, מוסדות בידור ותרבות, גני ילדים וכו'.
- (14) תנתן תשומת לב מיוחדת לפיקוח על המחירים הסיטונאיים והקמעונאיים ובמיוחד למחירי הפירות והירקות לצרכן.
- (15) הוצאת צווים לפיקוח על המחירים תעשה בדרך מרוכזת.
- (16) תתוגבר מערכת הפיקוח על המחירים.
- (17) בת בבת עם הקפאת המחירים, יבדקו הדרכים והאמצעים לקיום המשך יציבות יחסית של המחירים גם לאחר תום תקופת ההקפאה.

ה צ ע ה ל ח ח ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973,
... המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

להלן החלטת הממשלה מיום ט"ז באדר א' תשל"ג (18.2.73) בענין:

"492. תזכיר-הצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973

מ ח ל י ט י ם :

(א) לדחות את הסתייגויות שרי הדתות והסעד
מפרק ט' בתזכיר-הצעת החוק.

שרי המשפטים, הבריאות והעבודה מודיעים כי גם בעתיד
הכשרות בבתי-החולים היהודיים מובטחת, כמו עד עתה,
על-פי ההסדרים הקיימים.

(ב) שר הסעד מודיע על הסרת הסתייגויותיו מסעיפים 6, 19,
41 ו-42 בתזכיר-הצעת החוק.

(ג) לדחות את הסתייגויותיו של שר התיירות בדבר מעמדם
של הרופאים (בעיקר 10); בדבר הוספות הוראות לגבי חופש הבחירה
של קופת-חולים ולגבי סדרי הגביה של דמי הביטוח, בתזכיר-הצעת
החוק.

(ד) לאשר את תזכיר-הצעת חוק ביטוח בריאות,
תשל"ג-1973.

(ה) לדחות את ההצבעה על הצעת שר התיירות לא להחיל משמעת
קואליציונית על הצעת החוק."

מוגש ע"י שרי הבריאות והמשפטים

חוק זה בא להרחיב את מסכת החקיקה בתחום הביטוח הסוציאלי ושירותי הרווחה שהמדינה מעניקה לתושביה. והוא מציע ביטוח בריאות ארצי.

הביטוח יהיה חובה על כל תושבי המדינה, והוא יבוצע באמצעות קופות חולים מוסמכות. יוסמכו לכך, לפי מבחנים שבחוק המוצע, קופות החולים הקיימות וקופות חדשות העשויות לקום. מינימום השירותים שיינתנו ייקבע מכוח החוק, ולא יפחת, בהיקפו ובטיבו, מן השירותים הניתנים כיום בקופות החולים הקיימות. בדרך זו תובטח אחידות בשירותים שהם חובה ובשיטת דמי הביטוח. לעומת זאת תהא כל קופת חולים רשאית, אם היקפה ואמצעיה מאפשרים זאת, לתת שירותים נוספים על מינימום החובה. החוק מסיר את כל ההגבלות הנהוגות כיום בביטוח-הרשות שבקופות החולים לענין גיל, מחלה קודמת, תקופת המתנה ואכשרה.

בתשלום דמי הביטוח יהיה חייב כל בן 18 ומעלה בשיעור מסויים מהכנסתו. דמי הביטוח של השכירים ישולמו על ידי המעבידים לקופות החולים שבהן מבוטחים העובדים וינוכו משכר עבודתם; המס המקביל של המעבידים ודמי הביטוח של העצמאים ישולמו למוסד לביטוח לאומי והוא יחלק את הסכום בין קופות החולים שלהם.

החוק מגביר את עזרת המדינה לקופות החולים ומבטיח פיקוח ממלכתי מתאים ודיווח רצוף. קופת חולים תעמוד לביקורת מבקר המדינה, וחייבת לקיים גם מבקר פנימי שלה. יובטח תיאום מלא בין מוסדות הרפואה הציבורי, תכנון כולל של שירותי הבריאות לטווח רחוק ושילוב ענפי הרפואה השונים - מנע, ריפוי ושיקום - כדי לקיים וציפות והמשך בטיפול במבוטח.

יוצאים מכלל ביטוח החובה יהיו חיילים בכוחות הסדירים של צבא הגנה לישראל, שהטיפול בבריאותם מוכטח במסגרת שירותם, ותושבים הזכאים לביטוח של מדינות חוץ, במידה שהם יכולים לממש אותו.

בשביל תושבים שאינם מבוטחים ניתנת בחוק המוצע סמכות לקיים ביטוח בתנאים מיוחדים או ביטוח-רשות.

פרק א': המבוטחים

1. ביטוח חובה כל תושב ישראל מבוטח ביטוח בריאות לפי חוק זה (להלן - מבוטח); הביטוח מתחיל עם לידתו, או עם היותו לתושב ישראל, וקיים כל עוד הוא תושב ישראל.
2. דין חיילים ומבוטחי חוץ לא יהיו מבוטחים לפי סעיף 1 - (1) מי שנמנה עם הכוחות הסדירים של הצבא על פי חוק שירות בטחון, תשי"ט - 1959 (נוסח משולב)¹, או על פי התנדבות בין בהתחייבות לשירות קבע ובין בדרך אחרת; (2) מי שעל פי דיני מדינת חוץ מבוטח בה ביטוח בריאות או זכאי בה לקבל חלק מהוצאות ריפוי או ביטוח בריאותו, וכל עוד הוא מבוטח או זכאי כאמור, ובמידה שלא נבצר ממנו, מסיבות שאינן תלויות בו, לממש את הביטוח או הזכאות האמורים.
3. ביטוח לפי תקנות שר הבריאות, בהסכמת שר העבודה, רשאי לקבוע בתקנות, דרך כלל או לסוגים, כי תושבי ישראל שאינם מבוטחים על פי סעיף 1 יהיו מבוטחים בתנאים שיקבעו השרים לביטוח ולפי הסדר שיקבעו למתן השירותים.
4. ביטוח רשות שר הבריאות, בהסכמת שר העבודה ובהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות, דרך כלל או לסוגים, כללים לביטוח-רשות של תושבים שאינם מבוטחים לפי סעיפים 1 או 3, ורשאי הוא לקבוע בין השאר את שיעור דמי הביטוח והמס המקביל כמשמעותם בפרק ה' שישולמו בעדם והשירותים לפי סעיף 6 שיינתנו להם.
5. שוויון זכויות כל מבוטח זכאי לשירותים שלפי חוק זה, ללא הפליה.

פרק ב' - ביטוח בריאות

6. שירותי הבריאות (א) ביטוח בריאות יכלול את השירותים המפורשים להלן, בהיקף, במידה ולפי פירוט שיקבע שר הבריאות בהתייעצות עם שר העבודה והאוצר -

- (1) טיפול רפואי אמבולטורי וטיפול בביתו של החולה, לרבות ביקורי בית;
- (2) אשפוז;
- (3) שירותי מעבדה ומכונים רפואיים לאבחון וריפוי;
- (4) תרופות והספקה רפואית אחרת;
- (5) הספקת מכשירי עזר רפואיים ושירותי שיקום רפואי;
- (6) הסעה לשם אשפוז או טיפול רפואי אחר, לרבות שירותי מגן-דוד-אדום, לגבי מקומות ומקרים שייקבעו.

(ב) ביטוח בריאות יכלול גם שירותי בריאות בעבודה, פעולה מונעת ומחקר בענייני בריאות בעבודה - לרבות בעבודה המעשית בבתי ספר מקצועיים - במקומות, בדרכים ובהיקף שיקבעו שרי הבריאות והעבודה בתקנות לאחר התייעצות עם שר האוצר, ומימונם של שירותים ופעולות אלה לסוגיהם.

(ג) שרי הבריאות, בהתייעצות עם שרי העבודה והאוצר, רשאי לקבוע שירותים נוספים על המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) שייכללו בביטוח בריאות ואת מידתם ופירוטם.

(א) השירותים לפי סעיף 6 יינתנו למבוטח על-ידי קופת-חולים מוסמכת כאמור בפרק ג' (להלן - קופת חולים) שהמבוטח הצטרף אליה לפי החוק, הכל בכפוף להוראות חוק, זה והתקנות לפיו ובדרךן ולפי הסדרים שייקבעו בתקנונה של קופת-החולים.

נוחני 7,
השירותים

(ב) שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר ועם המועצה לפי פרק ח' (להלן - המועצה), להתיר לקופת-חולים לקבוע בתקנונה הוראות שלפיהן היא תהיה רשאית לספק למבוטחים שירותים רפואיים מהסוגים שאינם כלולים בסעיף 6 ושיפורטו בהיתר.

שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר והמועצה, להתיר בתקנון קופת חולים לגבות תשלום, בשיעורים שיקבעו, בעד השירותים הכלולים בסעיפים 6 ו-7 ולפסד סוגי מבוטחים מן התשלום כולו או מקצתו; סדרי גביית התשלום ייקבעו בתקנונה של קופת-חולים, במידה שלא נקבעו בתקנות.

תשלום 8.
בעד
שירות

הסדרים⁹. (א) קופת-חולים תספק את השירותים למבוטחים הן במישרין במוסדותיה הרפואיים על ידי עובדיה הרפואיים והאחרים, והן באמצעות מוסדות רפואיים, רופאים ובעלי מקצועות רפואיים אחרים הפועלים כדין במדינה, לפי הסכמים שבין קופות החולים או שבין קופת-חולים לבין מוסד רפואי, רופא או בעל מקצוע רפואי אחר כאמור, והכל כפי שנקבע בתקנונה.

(ב) שר הבריאות, לאחר התייעצות במועצה, רשאי לחייב קופת-חולים לקיים במקום פלוני שירותים רפואיים ישירים למבוטחים בהיקף שיורה.

מקום שאין בו שירות רפואי¹⁰. מבוטח שאינו יכול לקבל שירות רפואי במקום מגוריו משום שקופת-חולים שהוא חבר בה אינה מקיימת באותו מקום שירות כאמור, יקבל שירות זה ממוסד או גוף ממשלתי, עירוני או ציבורי או מקופת-חולים אחרת המקיימים את השירות באותו מקום, לפי הסכמים שבין קופת-החולים ובין המוסד, הגוף או קופת-החולים האחרת, באין הסכם - יקבע שר הבריאות באלו דרכים יינתן השירות.

טיפול רפואי אמבולטורי יינתן למבוטח במרפאה של קופת-חולים, במרפאת הרופא, במרפאת בית-החולים או במרפאה של מוסד או גוף אחרים, או בכיתו או במרפאתו של בעל מקצוע רפואי אחר, הכל כפי שנקבע בתקנונה.

הספקת תרופות למבוטחים תהיה על ידי בתי מרקחת או חדרי תרופות של קופת-חולים או על-ידי בתי מרקחת אחרים, הכל כפי שנקבע בתקנונה.

השירותים¹³. בכפוף לתקנות שיוחקנו לפי סעיף 3, יינתנו למבוטח שירותי קופת-חולים לפי תקנונה בישראל בלבד, זולת אם אין בישראל אפשרות לתת את השירות הנדון.

מתן שירות רפואי על חשבון גוף ציבורי¹⁴. הזכאי לקבל שירותים רפואיים מאת גוף ממשלתי, עירוני או ציבורי על פי חיקוק, יקבל אותם מקופת-החולים שבה הוא חבר והגוף החייב במתן השירות לפי החיקוק יחזיר לקופת החולים את תמורת השירות שנתנה, לפי תעריפים שקבעו שרי הבריאות והעבודה בהתייעצות עם ועדת התעריפים של המועצה.

מתן שירות למבוטחי חוץ 15. מבוטח הזכאי על פי דיני מדינת חוץ לקבל בישראל שירותים רפואיים, או תמורת דמי ביטוח בריאות, מאת מדינת חוץ או מוסד הפועל במדינת חוץ, לא יהיה זכאי לקבל את השירות האמור מקופת החולים שהוא חבר בה, אלא אם נבצר ממנו, מסיבה שאינה תלויה בו, לקבל את השירות או התמורה מאת מדינת החוץ או המוסד הפועל בה, או אם קופת-החולים התחייבה לתת לו את השירות האמור על פי הסכם שכינה לבין מדינת החוץ או המוסד הפועל בה.

פרק ג': קופות חולים

הסמכת קופת החולים 16. שרי הבריאות והעבודה יסמיכו את קופות החולים שיתנו את שירות הבריאות לפי חוק זה; הודעה על הסמכה תפורסם ברשומות.

הכשירות להיות קופת חולים 17. שרי הבריאות והעבודה לא יסמיכו קופת-חולים אלא אם ראו להנחת דעתם, כי -
 (1) יש בה חמשים אלף מבוטחים;
 (2) יש בכוחה, מבחינה כספית, מינהלית ורפואית מקצועית לתת את השירותים לפי חוק זה לכל המבוטחים בה, בחלקי הארץ השונים, ולבצע את יתר התפקידים המוטלים עליה לפי חוק זה;
 (3) הוצאותיה למינהל ולגביית דמי ביטוח, ביחס לכלל הוצאותיה, אינן עולות על השיעור שנקבע בתקנות;
 (4) פעולותיה אינן לשם הפקת רווחים ותקנונה אוסר את חלוקת נכסיה או הכנסותיה בין חבריה בכל צורה שהיא או את השימוש בהם למתן הטבות למנהליה, לעובדיה או לכל אדם אחר שאינו מבוטח בה.

הסמכה בתנאים מיוחדים 18. שרי הבריאות והעבודה רשאים להתנות הסמכתה של קופת חולים במילוי תנאים מיוחדים, לרבות סידורים כספיים ומינהליים, הדרושים, לדעתם, כדי שתוכל למלא את תפקידיה לפי חוק זה, והם רשאים לשנות תנאים אלה או להוסיף עליהם אף לאחר ההסמכה אם נראה להם ששינוי הנסיבות מחייב זאת.

ערעור 19. קופת חולים ששרי הבריאות והעבודה סירבו להסמיכה, או שנהגו בה באחת הדרכים האמורים בסעיף 18, רשאית לערער לפני בית המשפט העליון תוך 60 יום מיום שנמסרה לה החלטתם; היה הערעור על שינוי תנאי או תוספת תנאי - יעוכב ביצוע ההחלטה עד שיינתן פסק דין בערעור.

- 16
20. חקנות בדבר בקשת הסמכה שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הוראות בדבר הגשת בקשה להסמכת קופת-חולים, המסמכים שיש לצרף לבקשה והנהלים לדיון בבקשה.
21. מיזוג קופות חולים קופות חולים שהוסמכו לפי פרק זה והתמזגו, רואים אותן כקופת-חולים מוסמכת לפי חוק זה.
22. תקנון קופת חולים (א) לכל קופת-חולים יהיה תקנון, והוא יקבע-
(1) את דרך פעולתה וניהולה, היחסים שבין קופת- החולים לבין חבריה והמבוטחים בה, זכויות החברים והמבוטחים/ וחובותיהם, הדרכים, הסידורים, התנאים והמקומות למתן השירותים, וכל ענין אחר הדרוש לפעולתה לפי חוק זה;
(2) את מוסדותיה ודרכי פעולתה.
(ב) כל שינוי בתקנון טעון אישורם של שרי הבריאות והעבודה.
23. מבקר פנימי לכל קופת-חולים יהיה מבקר פנימי.
24. הגשת תקנון תנאי להסמכה קופת חולים המבקשת הסמכה תגיש את תקנונה לשרי הבריאות והעבודה ואם נראה להם שהוראה פלונית בתקנון סותרת או אינה תואמת הוראות חוק זה, רשאים הם להורות לקופת החולים לשנותה והשינוי יהיה תנאי להסמכה.
25. נציגי השרים בקופת חולים שרי הבריאות והעבודה יקבעו בכל קופת-חולים את המוסד - למעט המינהלה - שאליו ימנה שר הבריאות, בהתייעצות עם שר העבודה, שני נציגים בזכות הצבעה.
26. ביטול הסמכה שרי הבריאות והעבודה רשאים לבטל הסמכה של קופת חולים, אם נוכחו, לאחר שנתנו לה הזדמנות להשמיע טענותיה, באחת מאלה:
(1) אין הקופה נותנת למבוטחים בה את השירותים כולם או מקצתם שהיא חייבת לתת על פי חוק זה;
(2) הקופה הפרה תנאי מהתנאים שנקבעו להסמכתה בהתאם לסעיף 18;
(3) הקופה שינתה את תקנונה בלי אישור שרי הבריאות והעבודה.
27. החליטו שרי הבריאות והעבודה על ביטול הסמכה, יכנס הביטול לתוקף במועד שקבעו, ובלבד שלא יקדם מ-90 יום לאחר היום שבו נמסרה לקופה הודעה בכתב על ביטול ההסמכה.

28. ערעור על ביטול הסמכה
(א) קופת חולים רשאית לערער על ביטול הסמכתה לפני בית המשפט העליון תוך 60 יום מיום מסירת ההודעה על ביטול ההסמכה; הוגש ערעור - יעוכב ביטול ההסמכה עד למתן פסק הדין בערעור.
- (ב) בית המשפט העליון הדן בערעור כאמור רשאי לאשר את ביטול ההסמכה או לבטלו, וכן לקבוע הסדרים בקשר לביטול.
29. תנאים לפירוקה של קופת חולים
(א) על אף האמור בכל דין, לא יפורק תאגיד שהוא קופת חולים פירוק שלא מרצון אלא לאחר ביטול הסמכתה.
- (ב) על אף האמור בכל דין ובתקנון של קופת-חולים, לא תתקבל החלטה בדבר פירוק מרצון של הקופה, אלא אם נמסרה לחבריה הודעה בכתב על הצעת ההחלטה לפחות 90 יום לפני המועד שנקבע לדיון בהצעה.
30. הנוהל בפירוק
קופת חולים שהסמכתה בוטלה או שהחליטה על פירוק מרצון תפורק על ידי כונס הנכסים הרשמי בדרך שמפרקים חברה על ידי בית משפט, וככפוף להוראות פרק זה והוראות שניתנו לפיו; ורואים את ביטול ההסמכה או את ההחלטה על פירוק מרצון, כאילו היו צו בית משפט לפירוק חברה.
31. הבטחת זכויות המבוטחים בקופה שבפירוק
שר הבריאות ושר העבודה רשאים, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, לקבוע דרך כלל או לענין פירוק מסויים הסדרים מיוחדים להבטחת זכויות המבוטחים בקופת חולים שבפירוק, לרבות סדרי צירופים של מבוטחים לקופות חולים אחרות, אם לא הצטרפו מרצונם לקופה פלונית.
32. סמכות למכור נכסי קופה שבפירוק כתנאים מיוחדים
שר הבריאות רשאי להורות לכונס הנכסים הרשמי למכור מנכסי הקופה המתפרקת ששימשו לה במישרין למתן שירותים לפי חוק זה, לאדם פלוני ובתמורה שקבע השר, אם ראה שהדבר דרוש כדי להקל על קליטתם של מבוטחי הקופה בקופת חולים אחרת, או לשם שיפור שירותי הבריאות במדינה או במקום פלוני שבה.
33. יתרת נכסי קופה שפורק
קופת חולים שפורקה יועברו יתרת נכסיה, לאחר כיסוי חובותיה, להקדש לצרכי צדקה שיעודו בריאות העם ושר הבריאות, באישור שר המשפטים; הקימו למטרה זו.
34. התייעוד הרפואי
כל התייעוד הרפואי בקשר למבוטח פלוני בקופת חולים שבפירוק יועבר לקופת החולים שקלטה את המבוטח.

פרק ד': החברות בקופת חולים

35. כל מבוטח חייב להצטרף לקופת חולים אחת לפי בחירתו על מנת לקבל את שירותי הבריאות שהוא זכאי להם לפי חוק זה.
36. לא חסרב קופת חולים לקבל מבוטח המבקש להצטרף אליה.
37. לא תקבל קופת חולים למבוטח בה אדם המבוטח בקופת חולים אחרת, אלא לפי הוראות חוק זה בענין מעבר מקופה אחת לאחרת.
38. (א) מבוטח לפי חוק זה שהיה מבוטח בקופת חולים קיימת בתכופ לפני הסכמתה לפי חוק זה, יהיה מיום הסמכתה מבוטח בה לפי הוראות חוק זה.
- (ב) מי שהיה מבוטח בקופת-חולים ערב תחילתו של חוק זה וביום תחילתו של חוק זה היתה תלויה ועומדת בקשה להסמכתה של הקופה, לא יחול עליו חוק זה כל עוד לא הוחלט סופית בבקשת ההסמכה או כל עוד הוא מבוטח באותה קופה, הכל לפי התאריך המוקדם יותר.
39. (א) הסכם קבוצי בין קופת חולים לבין ארגון ארצי הורשה לכך בתקנונו או בחוקתו, הסכם, שלפיו כל חבריו מבוטחים ביטוח כריאות בקופת חולים, בין שההסכם נערך לפני תחילתו של חוק זה ובין לאחר מכן, רואים חבר בארגון כמבוטח באותה קופת-חולים החל ביום הסמכתה או קיום עריכת ההסכם או ביום תחילת חברותו בארגון, הכל לפי המאוחר, זולת אם אותה שעה היה מבוטח בקופת חולים אחרת לפי חוק זה או מכוח הסכם קודם לפי סעיף זה.
- (ב) תעודה של שר הבריאות ושל שר העבודה, שארגון פלוני הוא ארגון ארצי כללי, תשמש ראיה לדבר.
- (ג) הסכם שנערך כאמור ניתן לביטול על ידי הארגון, על אף האמור באותו הסכם, במתן הודעה לקופת החולים, שנה אחת מראש, ובלבד שעברה שנה אחת לפחות מיום עריכתו של ההסכם או מיום תחילתו של חוק זה, הכל לפי המאוחר; ביטול ההסכם אינו פוגע בביטוחו של אדם שנעשה מבוטח באותה תקופה מכוח ההסכם.

- זכות מעבר מקופה לקופה
40. (א) מבוטח בקופת חולים, אף אם הצטרף אליה על פי סעיף 39, רשאי לפרוש ממנה כתום שנה מיום הצטרפותו לקופה או מיום תחילתו של חוק זה, הכל לפי המאוחר יותר, ובלבד שהצטרף לקופת חולים אחרת.
- (ב) שר הבריאות רשאי לקבוע הסדרים בדבר המסך שיפול רפואי - לרבות מסירת ידיעות והעברת התיעוד הרפואי - של מבוטח שפרש מקופת חולים פלונית והצטרף לקופת-חולים אחרת.
- (ג) שר הבריאות בהסכמת שר העבודה רשאי לקבוע הסדרים בדבר דרכי הפרישה מקופת חולים והצטרפות לקופת חולים אחרת, לרבות העברת מסמכים שאינם תיעוד רפואי וסילוק חובות.
- ביטול סייגים לביטוח
41. לא יהיו הגבלות לביטוח בקופת חולים מחעמי גיל, מצב בריאות או כל סיבה אחרת, ולא יהיו תקופות המתנה או אכשרה לקבלת השירותים שהמבוטח זכאי להם לפי חוק זה, מהיום שבו הגיש את הבקשה להצטרף כחבר לקופת-חולים.
- פטור מחובת סודיות
42. מי שחב בחובת סודיות רפואית כלפי אדם שהוא מבוטח, יהיה פטור מחובה זו כלפי קופת חולים של המבוטח וכלפי עובדיה בכל ענין רפואי הקשור בביטוחו.
- חובה למסור פרטים ומסמכים רפואיים
43. (א) קופת חולים ועובדיה רשאים לדרוש מכל אדם כל מסמך או פרט רפואי הנוגע למבוטח, במידה שהם דרושים למתן שירותיה של קופת חולים למבוטח על פי חוק זה.
- (ב) קופת חולים תמסור לקצין רפואה ראשי של צה"ל כל מסמך וכל פרטים רפואיים של מבוטח שהוא יוצא צבא או מיועד לשירות בטחון כמשמעותם בחוק שירות הבטחון, תשי"ט-1959 (נוסח משולב), במידה שהם דרושים למתן שירותים רפואיים לאותו מבוטח, או לשם קביעת כשרו הרפואי למילוי חובה לפי חוק שירות בטחון.

פרק ה': דמי ביטוח

44. פרשנות לענין חוק זה -
- "חוק הביטוח" - חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח - 1968, והתקנות לפיו.
- "הכנסה" -
- (1) הכנסה שמגיעים ממנה דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח, ואף בזמן שאין לשלם ממנה דמי ביטוח לאומי לפי אותו חוק;
- (2) הכנסה שהיו מגיעים ממנה דמי ביטוח לאומי, אולם בכפוף לסעיף 43(א);
- "מעביד", "עובד" ו-"עובד עצמאי" - כמשמעותם בחוק הביטוח; "דמי ביטוח" - דמי ביטוח בריאות, לרבות המס-המקביל לענין מי שחייב בו.
45. חובת דמי ביטוח
46. חובת דמי ביטוח תשלומי עובד
- בעד כל מבוטח שמלאו לו 14 שנים ישולמו דמי ביטוח.
- עובד שמעבידו חייב לשלם בעדו דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח ישלם המעביד בעדו גם דמי ביטוח בריאות ומס מקביל לפי חוק זה, בשיעור מסויים מהכנסתו של העובד; את דמי ביטוח הבריאות ששילם המעביד כאמור ינכה משכרו של העובד.
47. חובת דמי ביטוח תשלומי שאר מבוטחים
- בעד שאר המבוטחים ישולמו דמי ביטוח בריאות בשיעור מסויים מהכנסתם.
48. שיעור דמי הביטוח
- (א) שרי הבריאות והעבודה יקבעו בצו, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת הקספים של הכנסת, את שיעור דמי הביטוח לסוגי המבוטחים לפי סעיפים 46 ו-47 ורשאים הם לקבוע בצו כאמור סכום מקסימלי ומינימלי של הכנסה לענין תשלום דמי ביטוח.
- (ב) צו לפי סעיף קטן (א) יהא ניתן לשינויים ויכול שיהיה כללי או לפי סוגי המבוטחים בסעיפים 46 ו-47, ובלבד ששיעור דמי הביטוח שייקבע לסוגים שלפי סעיף 47 לא יעלה על השיעור שייקבע לדמי ביטוח בריאות ומס מקביל ביחד לסוג האמור בסעיף 46.

- פסור 49. אלה פסורים מדמי ביטוח:
- (1) מבוסה שטרם מלאו לו 18 שנה והוא אינו עובד ולא עובד עצמאי;
- (2) מי שהוא ילדו של מבוסה לרבות נכדו שכל פרנסתו עליו, והוא אינו מסוגל לכלכל עצמו ואין לו הכנסה כדי מחיה,
- (3) בן זוג של מבוסה כשאותו בן זוג אינו עובד ולא עובד עצמאי ואינו חייב להיות מבוסה בביטוח לאומי.
- דמי ביטוח מיוחדים 50. שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאים לקבוע בתקנות, בדרך כלל או לסוגים, הוראות מיוחדות בדבר דמי ביטוח שישולמו בעד -
- (1) בני משפחה של חיילים, כפי שיוגדרו בתקנות;
- (2) שוטרים וסוהרים התלויים בהם, כפי שיוגדרו בתקנות;
- (3) עובד במשק בית;
- (4) מבוסה השוהה מחוץ לישראל;
- (5) אסיר או עציר;
- (6) מבוסה שעיקר זמנו ללימודים ואינו עובד ולא עובד עצמאי.
- דמי ביטוח שונים במצבים שונים 51. שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות דמי ביטוח שונים למבוסה שיש עמו בן זוג מבוסה שאינו חייב בתשלום דמי ביטוח ולמבוסה שאין עמו בן זוג כזה; בתקנות ייקבע דינו של מבוסה כאמור שחל שינוי במצבו ושיטת הדיווח על שינויים.
- בני משפחה של חיילים 52. שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר, לקבוע בתקנות -
- (1) כי דמי הביטוח המשתלמים בעד בני משפחה של חיילים ישולמו מאוצר המדינה;
- (2) בהסכמת שר הבטחון - כי הוראות סעיף 50(1) ופסקה (1) לסעיף זה יחולו גם על מי שמשרת שירות מלואים פעיל לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 (נוסח משולב).
- שוטרים וסוהרים 53. שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות, בהתייעצות עם שרי האוצר והמסורה, כי חלק מדמי ביטוח בריאות בעד שוטר או סוהר ישולם מאוצר המדינה.

- דמי ביטוח בריאות בעד עובד כאמור בסעיף 46 ישלם
ביטוח בריאות בעד עובד ישולמו לקופת חולים
54. (א) דמי ביטוח בריאות בעד עובד כאמור בסעיף 46 ישלם מעבידו-או אחר החייב בתשלומם או התחייב לכך כדין - לקופת החולים שבה מבוטח העובד.
- (ב) עובד חייב להודיע למעבידו באיזו קופת חולים הוא מבוטח ועל כל שינוי שחל בענין זה; שרי הבריאות והעבודה יקבעו בתקנות את דרכי מתן ההודעה ומועדיו, ומה דינו של עובד שלא מטר הודעה.
- עובד של מעבידים שונים
55. היה העובד מועסק אצל מספר מעבידים, ינכה כל מעביד את דמי ביטוח הבריאות משכר העובד וישלם בעדו מס מקביל, כאילו היה הוא בלבד מעבידו; אולם אם ניכו משכר העובד בסך-הכל דמי ביטוח בריאות העולים על הסכום שהוא חייב בהם לפי חוק זה, תחזיר קופת החולים את העודף לעובד לפי כללים שקבעו שרי הבריאות והעבודה.
- אין למנוע שירותים בגלל פיגור בתשלום
56. לא תסרב קופת חולים ליתן למבוטח שירותים לפי חוק זה, אף אם לא שילם, או לא שולמו בעדו, דמי הביטוח.
- זכות הקופה לשיפוי הוצאותיה בגלל פיגור
57. (א) לא שילם מעביד את דמי הביטוח, כולם או מקצתם, בעד עובד פלוני ואחרי שעבר מועד התשלום ולפני שסולק הפיגור נזקק העובד לשירותי קופת חולים שהוא זכאי להם לפי חוק זה - רשאית קופת החולים לתבוע מהמעביד שיפוי הוצאותיה לשירותים שנתנה או שהיא עתידה ליתן לעובד.
- (ב) מבוטח אחר שלא שולמו בעדו דמי ביטוח, כולם או מקצתם, והפיגור נמשך תקופה שקבעו שרי העבודה והבריאות ואחרי מועד התשלום ולפני שסולק הפיגור נזקק המבוטח לשירותי קופת חולים שהוא זכאי להם לפי חוק זה - רשאית קופת החולים לתבוע ממנו שיפוי הוצאותיה בעד השירותים שנתנה או שהיא עתידה לתת לו.
- (ג) שרי הבריאות והעבודה, לאחר התייעצות עם ועדת התעריפים של המועצה, רשאים לקבוע בתקנות חנאים, תעריפים ודרכי חישוב לענין שיפוי ההוצאות בעד שירותים לפי סעיף זה.

דמי ביטוח של נתמכי סעד 58. שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאים לקבוע כי דמי הביטוח של סוג מסויים של מבוטחים שהם נתמכי סעד או מקבלי הטבות סעד, תנכה לשכת הסעד או נותן ההטבה מדמי הסעד או ההטבה הניתנים להם, ורשאים הם לקבוע כאמור כי דמי ביטוח של סוג מסויים של מבוטחים כאמור ישלמו לשכת הסעד או מי שנותן את הטבת הסעד, ולא יופחתו מדמי הסעד או ההטבה שמבוטח זכאי להם לפי הדין או לפי החלטת נותן הטבת הסעד.

דמי ביטוח של בני גמלאות 59. (א) שר העבודה, בהתייעצות עם שר הבריאות ושר האוצר, רשאי לקבוע שסוג מסויים של מבוטחים המקבלים קצבת זיקנה או קצבת שאירים לפי חוק הביטוח או הטבה סוציאלית באמצעות המוסד לביטוח לאומי לפי סעיף 200 לחוק הביטוח, ינכה המוסד מגמלתם את דמי הביטוח שלהם, ורשאי הוא לקבוע כאמור, כי דמי הביטוח של סוג מסויים של מבוטחים כאלה ישלם המוסד מכספו הוא, בנוסף על גמלאותיהם.

(ב) שר העבודה בהתייעצות כאמור רשאי לקבוע הוראות מיוחדות בדבר דמי הביטוח של מבוטחים שחלים עליהם הוראות סעיף זה, אופן חישובם ודרכי תשלומם.

גביה באמצעות מוסד אחר 60. דמי ביטוח הבריאות המשתלמים לקופת חולים במישרין לפי חוק זה רשאית הקופה לגבות גם באמצעות לשכת המס של ארגון עובדים או באמצעות מוסד גביה. כיוצא בזה.

סמכות הגביה של קופת חולים כסמכותו של המוסד לביטוח לאומי 61. (א) בכפוף להוראות חוק זה, תגבה קופת חולים את דמי הביטוח המשתלמים לה במישרין באותה דרך שבה גובה המוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח לאומי. (ב) לענין גביית התשלום וקביעת ההכנסה החייבת בדמי הביטוח יחולו הוראות חוק הביטוח בשינויים המחוייבים ובשינויים אלה:

(1) סמכות שבידי המוסד לביטוח לאומי, או בידי מי שמינה המוסד לכך על פי חוק הביטוח, כלפי המבוטח לפי אותו חוק או כלפי מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו - תהיה בידי קופת חולים, או בידי מי שמינה לכך, כלפי המבוטח בה או כלפי מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו, לפי הענין;

(2) חובה המוטלת על אדם על פי הוראות חוק הביטוח כלפי המוסד לביטוח לאומי, וכן להיפך, תהא מוטלת עליהם, לפי הענין, כלפי קופת חולים שהאדם או מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו מבוטח בה;

(3) שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, יהיו רשאים לקבוע בתקנות תנאים להחלת פקודת המסים (גביה)³ על גביית דמי הביטוח על ידי קופת חולים, ורשאים למנות אדם שיהיו לו לענין תשלום דמי ביטוח הסמכות של פקיד גביה או של ממונה על הגביה לענין אותה פקודה.

(ג) שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לענין התשלום והגביה של דמי הביטוח המשתלמים לקופת חולים כאמור בסעיף זה, וכללים למינוי נושאי תפקידים בקופות חולים שהוענקו להם סמכויות לפי סעיף זה.

דמי 62. (א) מבוטח שאינו עובד והוא חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח, ישלם את דמי הביטוח המגיעים ממנו למוסד לביטוח לאומי.
(ב) מי שחייב, או התחייב כדין, לשלם דמי ביטוח בעד מבוטח שאינו עובד, ישלם אותם למוסד לביטוח לאומי.
(ג) מעביד ישלם את המס המקביל המגיע ממנו למוסד לביטוח לאומי.

סמכות 63. (א) המוסד לביטוח לאומי יגבה את דמי הביטוח לפי סעיף זה בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי, ולענין זה יחולו הוראות חוק הביטוח בשינויים המחוייבים, כאילו היו דמי ביטוח לאומי.
(ב) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לענין דרכי הגביה והתשלום של דמי הביטוח לפי סעיף זה.

מבוטח 64. מבוטח הפטור מתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח אם בדרך כלל ואם לתקופה מסוימת, ודמי הביטוח שלו אינם משתלמים לפי סעיפים 52, 53 או 58, ישלם כל אותו זמן את דמי הביטוח במישרין לקופת החולים שבה הוא מבוטח; אולם שרי העבודה והבריאות רשאים לקבוע בתקנות שדמי הביטוח ישולמו באמצעות גוף אחר או בדרך אחרת, לרבות ניכוי מגמלה המשתלמת לאותו אדם.

ביטוח
שישולמו
למוסד
ביטוח
לאומי

הגביה
של המוסד
לביטוח

הפסור
מדמי
ביטוח
לאומי
לקופת
חולים

65. חלוקת דמי הביטוח שגבה המוסד לביטוח לאומי יחלק את דמי הביטוח שגבה בין קופות-החולים כשיעור יחסי שיחושב על פי כללים ודרכי חישוב ובמועדים שיקבע שר העבודה, בתקנות, בהתייעצות עם שר הבריאות.
66. הוצאו-חיו של המוסד לביטוח לאומי הוצאו-חיו ינכה את ההוצאות שהיו לו בקשר למילוי תפקידיו על פי חוק זה מהסכומים שגבה כדמי ביטוח, לפי השיעורים ודרכי חישוב שיקבע שר העבודה בתקנות.
67. מסירת מידע למוסד לביטוח (א) כל קופת-חולים חייבת להעביר למוסד לביטוח לאומי, לפי דרישתו, מידע שידרוש לענין חוק זה, לפי כללים שיקבע שר העבודה בהתייעצות עם שר הבריאות; לא הגישה קופת-חולים פרט כנדרש ממנה רשאי המוסד לביטוח לאומי לעכב כספים המגיעים לה לפי סעיף 65.
- (ב) כל המשלם דמי ביטוח למוסד לביטוח לאומי חייב להמציא למוסד, לפי דרישתו, כל נתון לענין חוק זה לפי כללים ששר העבודה יקבע בתקנות.
68. מסירת מידע לקופת חולים המוסד לביטוח לאומי רשאי למסור לקופת חולים, בדרך ובהיקף שיקבע שר העבודה, מידע שבידו העשוי להיות דרוש לה לגביית דמי ביטוח.
69. פיקוח מי שניתנו לו סמכויות פיקוח לפי סעיף 196 לחוק הביטוח רשאי להשתמש בהן גם לענין ביצוע תפקידיו של המוסד לביטוח לאומי לפי חוק זה.
- פרק ו': תקציב קופת חולים
70. קביעת התקציב ואישורו (א) קופת חולים תקבע את תקציבה לפי הוראות תקנונה ובכפוף להוראות חוק זה; הצעת התקציב חוגש לשר הבריאות, בדרך שקבע לאחר התייעצות במועצה.
- (ב) תקציבה של קופת חולים מעון אישור שרי הבריאות, העבודה והאוצר.
71. הנחת לקביעת התקציב תקציב של כל קופת חולים ייקבע בהתחשב בפרטים אלה: (1) חובותיה של קופת-חולים כלפי המבוטחים בה לפי חוק זה והתקנות על פיו;

- (2) שירותים שהיא נותנת בנוסף על אלה שהיא חייבת לתיתם
על-פי החוק;
(3) תכנית הפיתוח שלה;
(4) הכנסותיה;
(5) חובותיה וזכויותיה בקרן ההשוואה, כמשמעותה בפרק י';
(6) אומדן השתתפותו של תקציב המדינה בתקציבה כפי שקבעו
שרי הבריאות, העבודה והאוצר.

מקורות 72. אומדן הכנסותיה של קופת חולים בתקציבה יפרט במיוחד מקורות
ההכנסה
שיפורטו
אלה:

- (1) דמי ביטוח;
(2) תקבולים בעד שירותים מיוחדים, על-פי חוק זה;
(3) הקצבות;
(4) מלוות ומענקים של המדינה או הניתנים באמצעותה או
באמצעות גופים אחרים באישור שר האוצר ותרומות מכל
אדם אחר, לרבות מענקי מחקר;
(5) תקבולים מאת המוסד לביטוח לאומי בעד שירותים רפואיים;
(6) תקבולים אחרים בעד מתן שירותים רפואיים לזכאי להם על
פי כל חוק;
(7) תקבולים מאת מוסדות חוץ ומדינות חוץ בעד מתן שירותים
רפואיים לזכאים לקבל אותם על פי דיני חוץ;
(8) תקבולים בעד מתן שירותים רפואיים מסחזכות שיפוי לפי
כל דין.

תקציב של קופת חולים יהיה מחולק לתקציב רגיל לביצוע
פעולותיה השוטפות ולתקציב פיתוח להקמת מוסדות רפואיים
והרחבתם, לרבות בתי-חולים.

תקציב
רגיל
ותקציב
פיתוח

שינויים 74. שינויים בתקציב של קופת חולים שאושר והתוספות לו - דינם
בתקציב
כדין התקציב עצמו.

השתתפות 75. המדינה רשאית להשתתף בתקציב קופת החולים בסכומים שאושרו
המדינה
למטרה זו בתקציבה.

אין 76. קופת חולים לא תוציא כל הוצאה שלא אושרה בתקציבה, ולא
הוצאה
מחוץ
לתקציב
תוציא הוצאה מעל לסכום שאושר לאותו ענין.

חובת 77. כל קופת חולים תגיש דו"חות תקופתיים או אחרים על פעולותיה,
דיווח
לרבות דו"חות כספיים, הכל כפי שקבע שר הבריאות בתקנות
בהסכמת שר העבודה.

הקופה 78. קופת חולים תעמוד לביקורתו של מבקר המדינה.
מוסד
מבוקר

פרק ז' : שירותי רפואה מונעת ושירותי סיעוד

הגדרות 79. לענין פרק זה -

"שירותים אישיים ברפואה מונעת" - פיקוח על נשים הרות, יונקים ופעוטים, גני ילדים ובתי ספר, ובריאות השן לילדים ולנשים הרות;
"טיפול סיעוד" - טיפולים במחלות כרוניות או במחלות ממושכות וכן שירותים גריאטריים וטיפולים אחרים שקבע שר הבריאות, לאחר התייעצות עם המועצה, כטיפול סיעוד.

מתן
שירותי
מנע וסעד
על ידי
קופת
חולים

(א) שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, להורות לקופת חולים לתת, שלא במסגרת ביטוח בריאות על פי חוק זה אך על חשבון המדינה, שירותים אישיים ברפואה מונעת וטיפול סיעוד לתושבי מקום או איזור פלוני או לסוג פלוני של בני אדם, אם דרך כלל ואם לתקופה מסוימת שלא תפחת משנתיים.

(ב) על הוראה כאמור תינתן הודעה מראש ששה חדשים לפחות.

(ג) כתום שמונה עשר חדשים מיום תחילת תקפה של הוראה לפי סעיף קטן (א), רשאי שר הבריאות, בהודעה, לבטל את ההוראה; הביטול ייכנס לתקפו כתום ששה חדשים מיום ההודעה עליו או במועד מאוחר מזה שקבעו השר בהודעה.

מתן
שירותי
מנע וסעד
על ידי
גופים
אחרים

(א) באישורו של שר הבריאות רשאי מוסד או גוף אחרים לתת את השירותים האמורים בסעיף 80 ובדרכים האמורים בו, גם שלא בהוראה לפיו ושלא מכוח חוק אחר.

(ב) שר הבריאות לא יסרב לתת אישור לפי סעיף קטן (א), אלא אם לדעתו כבר ניתנים במידה מספקת השירותים שלגביהם מתבקש האישור, או שמתן השירותים כמבוקש סותר את תכנית שירותי הבריאות וסדר עדיפותם שקבעה המועצה.

(ג) מוסד או גוף אחר הנותן שירותים כאמור בסעיף 80 יתן אותם לכל הכלולים במקום, באזור או בסוג שעליו ניתן אישורו של שר הבריאות.

(ד) שר הבריאות, בהסכמת שר העבודה ובהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע כי שירות מהשירותים האמורים בסעיף 80 יהיה כולו או מקצתו על חשבון המדינה, אם דרך כלל ואם לסוגים ולתקופה שיקבע.

פרק ח': המועצה לביטוח בריאות

מינוי 82. (א) הממשלה תמנה, על פי המלצת שרי הבריאות והעבודה, מועצה המועצה וכהונתה לביטוח בריאות.

(ב) תקופת כהונתה של המועצה תהיה ארבע שנים.

תפקידי 83. תפקידיה של המועצה יהיו, ככל שהדבר דרוש לביצוע חוק זה -
המועצה (1) תיאום ארצי ואזורי של פעולות שירותי הבריאות הממלכתיים,

קופות החולים המוסמכות וגופים אחרים שיפעלו לפי חוק זה, ושל חלוקת השירותים הרפואיים לכל חלקי הארץ, לרבות שילובן של מרפאות במסגרת של בתי חולים;

(2) תכנון כוח האדם הרפואי למקצועותיו השונים, שיבוצו

הארצי והאזורי ועניני עליה וקליטה של כוח אדם רפואי;

(3) תכנון השירותים הרפואיים, לרבות השירותים של בתי

חולים, לפי המקצועות הרפואיים השונים ולאזורי הארץ השונים, ותכנון פיתוחם;

(4) קביעת תקנים לניהולם ותחזוקתם של שירותים רפואיים,

לרבות שירותים אמבולטוריים, על כוח האדם שבהם;

(5) קביעת תקנים לבניין בתי חולים, ריהוטם, ציודם, בדקם וצוותם;

(6) קביעת נוהלים וסדרים לאשפוזם של מבוטחים וחולים אחרים,

לרבות חלוקתם האזורית של שירותי בתי חולים מסויימים,

וסדרי תורנות שלא בשעות העבודה ובימי העבודה הרגילים;

(7) קביעת סדרי תורנות של רופאים ושירותים אמבולטוריים

אחרים שלא בשעות העבודה ובימי העבודה הרגילים;

(8) קביעת תעריפי השירותים למבוטחים ולשאינם מבוטחים;

(9) קביעת הנחיות לדיווח סטטיסטי ולהערכת שירותים של

קופות חולים מוסמכות, מוסדות מאשפדים ומוסדות

רפואיים אחרים שהוסמכו לענין חוק זה;

(10) הצעת שירותים נוספים שייכללו בביטוח בריאות, פירוסם ומידתם;

(11) ייעוץ והמלצה לשרים בדבר הצעות התקציב של קופות החולים;

(12) ייעוץ והמלצה לשרים בדבר התקנת תקנות לפי חוק זה;

(13) ייעוץ לשרים ולממשלה בכל ענין אחר הקשור בביצוע חוק זה;

(14) כל פעולה אחרת וכל תפקיד אחר שיחילו עליה הממשלה או השרים לשם ביצוע חוק זה.

הרכב 84. המועצה
הממשלה תקבע את מספר חברי המועצה, על פי המלצת שרי הבריאות והעבודה, ובלבד שמחציתה יהיו נציגי קופות חולים, ובהם נציג אחד לפחות של כל קופת-חולים, ומחציתה יהיו -

- (1) נציגי הממשלה;
- (2) נציג המוסד לביטוח לאומי;
- (3) נציגי ארגוני עובדים ומעבידים, שלדעת שרי הבריאות והעבודה הם נוגעים בדבר;
- (4) נציגי מקצועות רפואיים ופארא-רפואיים;
- (5) נציגי ציבור;
- (6) נציגי השלטון המקומי;
- (7) נציגי מוסדות להשכלה רפואית גבוהה.

85. (א) שר הבריאות יהיה יושב ראש המועצה.
(ב) ליושב ראש המועצה יהיו שני סגנים, שאחד מהם יהיה המנהל הכללי של משרד הבריאות, והוא יהיה ממלא מקומו הקבוע של יושב ראש המועצה, ואחד שהמועצה תבחר מבין חבריה.

ועדות 86. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדות אלה ותקבע את מספר המועצה
חבריהן:
(1) ועדה מסדרת;
(2) ועדה לתכנון האשפוז;
(3) ועדה לשירותים רפואיים;
(4) ועדה לכוח אדם רפואי;
(5) ועדת התעריפים;
(6) ועדת תקנות וחקיקה.
(ב) המועצה רשאית לבחור מבין חבריה ועדות נוספות אחרות.
(ג) המועצה רשאית לאצול מסמכויותיה לוועדות ולפעול באמצעותן; החלטות ועדה מכוח אצילת סמכויות כאמור דינן כדין החלטות המועצה.

תפקידי 87. המועצה
המסדרת
הועדה המסדרת תציע למועצה את הרכבה האישי של שאר הועדות, את היושב ראש שלהן ואת תחומי תפקידיהן, ובלבד שבועדה לתכנון האשפוז יהיה רוב לאותם חברי המועצה שהם נציגים של בעלירוב מיטות האשפוז במדינה.

88. תקנון המועצה וסדרי העבודה (א) המועצה באישור שר הבריאות תקבע בתקנונה את סדרי העבודה שלה ושל ועדותיה.
- (ב) המועצה תתכנס לא פחות מאשר אחת לששה חדשים.
- (ג) על פי דרישת שר הבריאות או של רבע מחברי המועצה תיקרא ישיבה שלא מן המניין.
89. החלטות המועצה (א) בענינים שבתחום תפקידיה של ועדה כאמור בסעיף 86 לא תחליט המועצה אלא אם הובאה לפניה הצעה של אותה ועדה.
- (ב) החלטות המועצה בענינים האמורים בפסקאות (4) ו-(8) לסעיף 83 טעונות אישור שרי הבריאות, העבודה והאוצר.
- (ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), כל החלטה של המועצה תחייב כל קופת חולים, בית חולים, מוסד רפואי וגוף או רופא הפועלים במסגרת חוק זה.

פרק ט': האשפוז

90. סדרי קבלה לאשפוז (א) המבחנים שלפיהם יתקבל מבוטח לאשפוז בבית חולים רשום יהיו מבחנים רפואיים בלבד, ובתי החולים יקבלו את המבוטח לאשפוז על בסיס אזורי ועל פי הפניה מכוח הסדרים שתקבע לכך הועדה לתכנון האשפוז של המועצה.
- (ב) הועדה לתכנון האשפוז תקבע את האזורים ואת בתי החולים שבהם לענין סעיף קטן (א).
91. הסכם עם בתי חולים (א) קופת חולים תערוך הסכם עם בעל בית חולים פרטי על התנאים והתשלומים לאשפוז המבוטחים בה; לא עשתה כן יקבע את התשלומים וההסדרים האמורים שר הבריאות בהסכמת שר העבודה לאחר התייעצות בוועדה לתכנון האשפוז.
92. אשפוז חיילים (א) ^{לתכנון האשפוז} הועדה/תקבע את בתי החולים הרשומים שיהיו חייבים לאשפוז חיילים ולתת להם שירותים רפואיים אחרים לפי הסדרים שיקבע שר הבריאות בהתייעצות עם שר הבטחון.
- (ב) אוצר המדינה ישלם לבתי החולים בעד האשפוז ומתן השירותים לפי סעיף זה לפי תעריפים שתקבע הועדה לתכנון האשפוז, זולת אם החייל זכאי לאשפוז או לשירותים אחרים לפי הוראות אחרות של חוק זה.
93. זכויות שמורות אין בהוראות פרק זה כדי לפגוע במעמדו המשפטי והמינהלי העצמאי של בית חולים שאינו בבעלותה של המדינה או של אחת מקופות החולים.

תכנית פיתוח לאשפוז 94. (א) הועדה לתכנון האשפוז תכין תכנית ארצית לפיתוח שירותי האשפוז ותגיש אותה לאישור המועצה.

(ב) לא יוקם בית חולים חדש ולא יורחב בית חולים קיים, אלא לפי תכנית האשפוז.

תחולה 95. לענין פרק זה, דיין בית-חולים שבבעלות המדינה כדין בית-חולים אחר.

פרק י': קרן השוואה

מטרת קרן השוואה 96. (א) תהיה קרן השוואה לשם איזון הנזל המיוחד שנושאות בהן קופות חולים בהגשת שירותים רפואיים לפי חוק זה בתנאים בלתי רגילים.

(ב) לענין פרק זה, יראו כתנאים בלתי רגילים שירותים רפואיים המוגשים באזור כפר או ספר, או באזור פיתוח, או באזורים שבהם קיימים תנאי-בריאות מיוחדים או שהם במצב בטחוני מיוחד, או לקבוצות אוכלוסין מיוחדות או הנתונות בתנאי בריאות מיוחדים או במצב מיוחד ובלתי צפוי, לרבות מקרי מגיפות; והכל כפי שתקבע המועצה.

(ג) קביעת המועצה תובא לידיעת קופות החולים בהודעה בכתב ואינה טעונה פרסום ברשומות.

קרן ההשוואה תהיה תאגיד כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית. 97. קרן ההשוואה-תאגיד

הנהלת קרן השוואה תהיה של שבעה חברים והם- 98. הרכב הקרן

- (1) המנהל הכללי של משרד הבריאות, והוא יושב-ראש;
- (2) נציג שר העבודה;
- (3) נציג שר האוצר;
- (4) ארבעה נציגים של קופות חולים שתבחרם המועצה.

היטל איזון לקרן 99. קופת חולים תשלם לקרן ההשוואה היטל איזון בשיעור מסויים של הכנסותיה מדמי-ביטוח, כפי שקבעו שרי העבודה ושר הבריאות לאחר התייעצות עם שר האוצר.

תשלומי 100. תשלומי האיזון שהקרן תשלם לקופת חולים יקבעו שרי הבריות והעבודה, לאחר התייעצות עם המועצה ובהתחשב בשיקולים אלה:

- (1) הכנסותיה של קופת החולים ודמי הביטוח, בסכום כולל ובממוצע לכל מבוטח בה;
- (2) הוצאותיה של קופת החולים בסכום כולל ובממוצע לכל מבוטח בה;
- (3) השירותים שקופת החולים נותנת לפי הוראות חוק זה בחלקי הארץ השונים ולקבוצות האוכלוסיה השונות;
- (4) ההוצאות שנושאת בהן קופת החולים להגשת שירותים רפואיים בחנאים בלתי רגילים בהשוואה לכלל הוצאותיה בהגשת שירותים לכלל המבוטחים ובממוצע לכל מבוטח בה.

ניהול 101. שרי הבריות והעבודה, לאחר התייעצות עם שר האוצר, רשאים להתקין תקנות בדבר ניהול קרן ההשוואה ותקציבה, דרכי הגביה של היטל האיזון ומועדי תשלומי קרן ההשוואה ודרכי הביצוע של תשלומי האיזון לידי קופת-חולים.

פרק י"א: הוראות שונות

תביעות 102. היה המקרה שחייב קופת חולים לתת שירות לפי חוק זה משמש נגד צד שלישי עילה לחייב צד שלישי לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש)⁴, יהיה המבוטח שקיבל את השירות חייב להושיט כל עזרה ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לקופת החולים במימוש זכותה לשיפוי הצד השלישי לפי כל דין, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויותיה של קופת החולים כלפי הצד השלישי כאמור, או למנוע בעד מימושה; הפר המבוטח חובה זו, רשאית קופת החולים לתבוע ממנו פיצוי על הנזק שגרם לה עקב ההפרה.

תביעות 103. (א) בירור תביעות ותלונות של מבוטחים וחליפיהם נגד
נגד
קופת
חולים

(1) תביעות שערכן אינו עולה על 500 לירות, למעט תביעות
לתשלום דמי ביטוח - יתבררו בוועדות בוררות שיוקמו
ליד קופות חולים לפי האמור בתקנון;

(2) כל תביעה אחרת תתברר בבתי הדין לעבודה.

(ב) תביעות בין קופות חולים לבין מעבידים וחליפיהם
יתבררו בבתי הדין לעבודה.

(ג) תביעות של קופות חולים בינן לכין עצמן בענינים
הנוגעים לחוק זה יתבררו בבית הדין לעבודה.

(ד) תביעות בין קופות חולים לקרן ההשוואה יתבררו בבית
הדין הארצי לעבודה כערכאה יחידה.

דין 104. לענין חוק זה דין המדינה כמעביד. כדין כל מעביד אחר.
המדינה

שמירת דינים 105. חוק זה אינו גורע מכל סמכות של שר הבריאות, המנהל הכללי
של משרד הבריאות וכל בעל משרה אחרת על פי כל חיקוק אחר
בענין פיקוח על מוסדות רפואיים, רופאים ובעלי מקצוע
אחרים ובכל ענין אחר הנוגע לבריאות העם.

עונשין 106. (א) מי שלא עשה את המוטל עליו על פי חוק זה או התקנות
לפיו, למעט חובת תשלום דמי ביטוח, דינו - קנס 100
לירות בשל כל אדם שלגביו נעברה העבירה.
(ב) מי שמסר הצהרה כוזבת או העלים עובדות שיש להן חשיבות
בכל הנוגע לחוק זה או התקנות על-פיו, דינו - מאסר
שנה או קנס 3000 לירות.

פרק י"ב: ביצוע ותקנות

תקנות 107. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין
ביצוע
כלליות
תקנות לביצועו; אולם פעולות אשר לפי הוראות חוק זה
צריכים לעשותן שר הבריאות עם שר העבודה, יהיו
שני השרים ממונים על ביצוען, והם יהיו רשאים, יחדיו,
להתקין תקנות לשם כך.

תקנות 108. שר הבריאות, בהתייעצות עם שרי החוץ והעבודה ועם המועצה, רשאי להתקין תקנות לביצוע הסכמים שנעשו בין מדינת ישראל לבין מדינת חוץ לענין יחסי גומלין בעניני ביטוח בריאות, אף אם יש בהסכמים סמיה מהוראות כל חיקוק.

ביצוע
להסכמי
חוץ

תקנות 109. (א) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות -

לקראת
הפעלת
החוק

(1) לאחר התייעצות עם המועצה ובהסכמת שר העבודה -

בדבר הפעולות הדחופות של קופות החולים לקראת

תחילת החוק;

(2) לאחר התייעצות עם המועצה ושר האוצר ובהסכמת שר

העבודה - בדבר הגשת תקציבים של קופות החולים

לששת החדשים הראשונים שלאחר תחילת החוק, לשם

אישורם, ובדבר תשלום מקדמות לקופות החולים מאוצר

המדינה לקראת תחילת החוק.

(ב) שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הסדרים

להבטיח שעם תחילתו של חוק זה יבוטח כל אדם החייב

בביטוח לפיו והוא אינו מבוטח אותה שעה בקופת-חולים.

ביטול 110. חוק מס מקביל, תשל"ג-1973⁵ - בטל.

תחילה 111. תחילתו של חוק זה כעבור שנה מיום פרסומו ברשומות, אך

ניתן להקים את המועצה ולכנסה לפני המועד האמור.

1. ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

2. ס"ח תשכ"ח, עמ' 108.

3. חוקי א"י, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

4. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

5. ס"ח תשל"ג, עמ' 88.

דברי הסבר

פרק א' - מבוסחים

ביטוח הבריאות הוא חובה והוא חל על כל תושב המדינה, מיום לידתו או מיום היותו לתושב, וכל עוד הוא תושב. יוצאים מכלל זה חיילים שבשירות הכוחות הסדירים של צבא הגנה לישראל, ששירות הבריאות ניתנים להם במסגרת השירות הצבאי. הוא הדין בתושבים המבוסחים במדינת מוצאם, ביטוח בריאות, מלא או חלקי, וזכותם זו עומדת להם לפי דיני אותה מדינה גם בהיותם תושבי ישראל, במידה שהיא ניתנת למימוש בישראל.

לתושבים שאינם מבוסחים ביטוח חובה מניח החוק המוצע שתי אפשרויות אחרות:

ביטוח מיוחד לפי תקנות והסדרים ששר הבריאות יהא מוסמך לקבוע בהסכמת שר העבודה, או ביטוח רשות לפי תקנות והסדרים ששר הבריאות יהא מוסמך לקבוע בהסכמת שר העבודה ולאחר התייעצות עם שר האוצר.

פרק ב' - היקף הביטוח

ביטוח הבריאות יכול שירותים אלה: טיפול אמבולטורי; שירותי אבחון; הספקת תרופות, מכשירי עזר ושיקום; שירותי בריאות בעבודה; אישפוז וטיפול מיוחדים. זהו כיום אופטימום השרותים הניתנים בביטוח הוולונטארי של קופות חולים, ^{צ"ל} ההגבלות הקיימות בו נהוספת שירותי בריאות במקומות עבודה. ריפוי ^{שתיים} איננו כלול בביטוח.

קופות חולים מוסמכות לפי חוק זה, יהיו חייבות לתת למבוטח את השירותים המינימליים שלפי החוק, אבל זכאיות לתת שירותים נוספים, בתשלום מיוחד או ללא תשלום. הקופות רשאיות לספק את השירותים במישרין, באמצעות רופאיהן ועובדיהן הרפואיים ובמוסדותיהן הן, או באמצעות רופאים או מוסדות אחרים על-פי הסכם. ענין זה מניח החוק לתקנונה של כל קופה וקופה, אך שר הבריאות רשאי להורות לקופת-חולים לקיים שירותים רפואיים למבוסחים בה במקום פלוני, בידי עצמה ובהיקף שיקבע.

מבוטח בקופת-חולים שאין לה במקום מגוריו שירותים רפואיים או שירות רפואי פלוני, זכאי לקבל^{אח} השירות מגוף או ממוסד אחרים המקיימים שירות זה במקום מושבו, ולפי הסכם שבין קופת-החולים שלו לבין הגוף נותן השירות. אם אין הסכם מעין זה, יקבע שר הבריאות כיצד יינתן השירות בנסיבות אלו.

השירותים של קופת-חולים יינתנו למבוטחים בה בתחומי מדינת ישראל בלבד, זולת אם אין בישראל אפשרות לתת את השירות המסויים הנדרש.

פרק ג' - קופות-חולים

פרק זה קובע את דרכי ההסמכה של קופות חולים, שבאמצעותן בלבד יינתנו שירותי הבריאות, ומפרש את התנאים שקופת חולים חייבת למלאם כדי להיות מוסמכת ואחראית למתן השירות, לאחר קבלת חוק זה. תנאים אלה חלים על הקופות הקיימות ועל העתידות לקום. קופה המבקשת הסמכה תגיש בקשה על כך בצירוף התקנון שעל פיו היא עתידה לפעול מכאן ואילך. ההסמכה תינתן מאת שרי הבריאות והעבודה, והם רשאים להוסיף בה תנאים שנראים להם דרושים כדי להבטיח שהקופה תעמוד בחובותיה, ורשאים הם לשנות תנאים אלה לפי הצורך.

אחד התנאים להסמכת קופת חולים הוא שיש לה לפחות חמישים אלף מבוטחים. מספר זה הוא פחות ממספר המבוטחים הקטן ביותר המצוי כיום בכל אחת מקופות החולים. קופות קטנות מאלה אין בכוחן לתת את השירות למבוטחים בכל חלקי הארץ, והשירות שהם נותנים הוא בדרך של תיווך שמגמתו עשיית רווחים גרידא.

תנאים עיקריים אחרים הם יכולת כספית, ארגונית ורפואית לספק את שירות ביטוח הבריאות בחלקי הארץ השונים, ויעילות בניהול. טירבו שרי הבריאות והעבודה להסמיך קופה, פתוחה לפנייה הדרך לערער לפני בית-המשפט העליון. הוא הדין אם השרים הוסיפו או שינו את תנאים להסמכתה.

אחד העקרונות החשובים בדרך פעולתן של קופות החולים הוא קיום תקנון מחייב, הקובע זכויות וחובות וסדרי ניהול. שרי הבריאות והעבודה הם אשר יקבעו, אם תואם התקנון את החוק, והוא יפורסם ברשומות, למען ידע כל מבוטח את זכויותיו וחובותיו.

שרי הבריאות והעבודה רשאים לבטל הסמכת קופה מחמת ליקויים במתן-השירותים כנדרש, הפרת תנאי מתנאי הסמכתה או שינוי התקנון ללא אישור השרים. על ביטול ההסמכה זכאית קופה לערער לבית המשפט העליון. קופה שהסמכתה בוטלה תפורק בידי כונס הנכסים הרשמי בדרך שבה מפרקים חברה. עצם ביטול ההסמכה נחשב כאילו היה צו של בית משפט המורה על פירוק החברה. נכסי קופת חולים שהסמכתה בוטלה או נתפרקה מראש, יכוונו ליעדים רפואיים שיקבעו השרים, בהתחשב בצרכי קליטתם של חברי הקופה המתפרקת ובמגמה לשפר תנאי השירות.

יתרת הנכסים של הקופה לאחר כיסוי חובותיה יועברו להקדש לצרכי צדקה שמטרתו בריאות העם ושיוקם למטרה זו באישורו של שר המשפטים. יובטח מעבר מסודר של מבוטחים לקופת חולים אחרת לפי בחירתם, ללא הגבלות, ותובטח העברת התייעוד הרפואי.

פרק ד' - החברות בקופת-חולים

כל מבוטח חייב להצטרף לקופת חולים ויכול להיות מבוטח בקופה אחת בלבד. המבוטח בקופת-חולים ביום תחילת תקפו של חוק זה לא יהיה חייב להצטרף אליה וייחשב כמבוטח ועומד בה.

קופת-חולים רשאית לערוך הסכם בדבר הצטרפות קולקטיבית של חברי ארגון ארצי כללי, ורואים הצטרפות זו כהצטרפות אישית של כל אחד מן החברים.

מותר לאדם לעזוב קופה אחרי תקופה שנקבעה בחוק ולאחר מתן הודעה על קופת-החולים החדשה שבחר בה; וזאת, כדי לאפשר העברה סדירה משירות לשירות ולהבטיח המשך ורציפות בטיפול הרפואי. גם ארגון שיש לו הסכם על הצטרפות קולקטיבית של חבריו לקופת-חולים רשאי - בהודעה לקופת-החולים שנה אחת מראש - לבטל הסכם ההצטרפות, ובלבד שעברה מיום עריכת ההסכם, או מיום תחילתו של חוק זה, לפי המאוחר.

כל הכשיר לפי החוק להימנות עם המבוטחים בביטוח בריאות, חייבת קופת החולים שבחר בה לקבלו ללא הגבלות גיל, בריאות וכו' וללא תקופות המתנה או אכשרה; הזכאות לשירותים תחילתה מהיום שבו הגיש המבוטח את בקשתו להצטרף לקופה.

בכל ענין רפואי הקשור בביטוח בריאות אין חוכת סודיות רפואית כלפי קופת החולים שבה האדם מבוטח, והיא ועובדיה רשאים לדרוש מכל אדם מידע ומסמכים הדרושים למתן שירותים למבוטח לפי החוק. לעומת זאת חייבת הקופה למסור לקצין רפואה ראשי של צה"ל כל מידע ומסמך בקשר למבוטח שהוא יוצא צבא או מיועד לשירות בשחוף, במידה שהדבר דרוש למתן שירותים רפואיים לאותו אדם או לבדיקת כשרו הרפואי.

פרק ה' - דמי ביטוח

דמי ביטוח הבריאות ישולמו בעד כל מבוטח שמלאו לו 14 שנה. לענין זה נקבע נוהל שונה לסוגים שונים של מבוטחים:

1. דמי ביטוח הבריאות של עובד שכיר ישלם מעבידו. תשלום זה יהיה של שני חלקים: אחד על חשבון העובד וינוכה משכרו, ואחד, הוא "מס מקביל", על חשבון המעביד;

2. עובד עצמאי ומבוטח שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי ישלמו את דמי הביטוח בעצמם.

סכום דמי הביטוח יהיה בשיעור מסויים מהכנסתו של המבוטח שממנה מגיעים דמי ביטוח לאומי. השיעורים ייקבעו על-ידי שרי הבריאות והעבודה לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

מותר יהיה לקבוע גם מקסימום ומינימום של הכנסה לצורך תשלום דמי ביטוח.

פטורים מדמי ביטוח: קטין שלא מלאו לו 18 שנה ובן זוגו של מבוטח, אם אינם עובדים שכירים ולא עצמאיים, וילדו של מבוטח שאינו מסוגל לכלכל עצמו אף אם הוא בן 18 שנה ומעלה.

דרך השלום וגבייתם של דמי הביטוח תהיה כך:

דמי ביטוח בריאות של עובד שכיר אשר המעביד חייב לנכות משכרו כאמור, ייגבו על-ידי קופת החולים שאליה משתייך העובד. המס המקביל המגיע ממעבידים ודמי הביטוח המגיעים מעובד עצמאי וממבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי החייבים בדמי ביטוח לאומי - יגבה המוסד לביטוח לאומי.

המוסד יחלק את כספי דמי הביטוח שגבה בין קופות החולים המוכרות לפי שיטה שתקבע בתקנות.

פיגור בתשלום דמי ביטוח של מעביד בעד עובדיו, או של עצמאי או מבוטח אחר בעד עצמו, איננו גורע מזכותו של המבוטח ליהנות מן הביטוח. היום קורה לפעמים שקופ"ה מפסיקה מתן שירותים בשל אי תשלום דמי ביטוח.

היו לקופה בתקופת הפיגור הוצאות בשל מבוטח שמעבידו לא שילם את דמי הביטוח, או בשל עצמאי או מבוטח אחר שלא שילמו דמי הביטוח שלהם - חייב המעביד העצמאי, או המבוטח האחר, לשפות את הקופה על השירותים שנתנה לאותו מבוטח, וזה בנוסף לדמי הביטוח המגיע מהם. הוראה זו לא חלה לגבי העובד השכיר, שהרי הוא אינו חייב בתשלום דמי הביטוח במישרין.

שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר הוצר, רשאים לקבוע שדמי הביטוח של מקבלי תשלומי סעד או של זכאים להטבות סעד, ושל מקבלי קיצבת זיקנה ושאיירים מהמוסד לביטוח הלאומי, ישולמו על חשבון לשכת הסעד או נותן הטבות הסעד או המוסד לביטוח לאומי, לפי העניין.

יכול שלגבי סוגים מסויימים של מבוטחים יחולו הוראות מיוחדות בעניין דמי הביטוח, שיעוריהם וגבייתם.

חיילים בשירות פעיל שאינם מבוטחים לפי חוק זה, חייבים בתשלום דמי ביטוח בעד התלויים בהם, ומותר לקבוע בתקנות כי דמי ביטוח אלה ישולמו מאוצר המדינה. שוטר וסוהר ישלמו דמי ביטוח בשיעור מיוחד ומותר לקבוע בתקנות כי הם ישולמו מאוצר המדינה.

פרק ו' - תקציב

תקציבה של קופת-חולים נקבע לפי הוראות תקנונה וסעון אישורם של שרי הבריאות, העבודה והאוצר. החוק קובע קוי-יסוד להרכבת התקציב מבנהו ומקורות הכנסותיו המשוערות. השתתפות של המדינה בתקציבים השוטפים ובתקציבי הפיתוח של קופות-החולים תיקבע מדי שנה בחוק התקציב של המדינה.

כל קופת-חולים חייבת בהגשת דינים וחשבונות על פעולותיה, בדרך ולתקופה שיקבע שר הבריאות בתקנות. כל קופה תעמוד לבקורתו של מבקר המדינה.

פרק ז' - שירותי רפואה מונעת ושירותי סיעוד

שר הבריאות רשאי, בהתייעצות עם המועצה לביטוח בריאות, להטיל על קופת חולים לתת למבוטחים שירותים אישיים ברפואה מונעת, כגון פיקוח על נשים הרות, יונקים ופעוטים, פיקוח על גני ילדים ובתי ספר, בריאות השן לילדים ולנשים הרות, וכן טיפולי סיעוד כגון טיפולים במחלות כרוניות או במחלות ממושכות ושירותים גריאטריים, לחושבי איזור מסויים או לתלמידי בית-ספר מסויים. שר הבריאות רשאי לקבוע כי השירותים יינתנו לתקופה בלתי מוגבלת או לתקופה קצובה, שלא תפחת משנתיים.

שירותים אלה לא יהיו במסגרת ביטוח בריאות אלא ישלימו את שירותי הביטוח ויינתנו, תוך התייעצות עם שר האוצר, על חשבון המדינה. שר הבריאות יודיע על כוונתו לחייב במתן שירותים כאמור, ששה חדשים מראש, והוא רשאי לבטל הוראתו רק לאחר שהשירותים הופעלו שנה ומחצה. הביטול ייכנס לתקפו כחום ששה חדשים מיום ההודעה על הביטול.

גופים, שאינם קופת-חולים, רשאים לתת שירותים כאמור אף בלי הוראה, אם קיבלו אישור לכך מאת שר הבריאות. ^{בהסכמת שר העבודה} ולאחר התייעצות עם שר האוצר, רשאי שר הבריאות לקבוע כי שירות מהשירותים האמורים, יינתן כולו או מקצתו, לכלל מקבלי השירות או לחלק מהם, על חשבון המדינה, במשך תקופה שיקבע.

פרק ח' - המועצה לביטוח בריאות

הממשלה תמנה מועצה לביטוח בריאות לתקופת כהונה של 4 שנים, מספרה והרכבה ייקבע על פי הצעת שרי הבריאות והעבודה, ובלבד שמחציתה יהיו נציגי קופות החולים ולכל קופה נציג אחד לפחות. המועצה תעמיד שש ועדות, והראשונה שבהם תהיה ועדה מסדרת שתציע למועצה את הרכבם ותפקידיהם של שאר הועדות.

יושב-ראש המועצה יהיה שר הבריאות, ולידו שני סגנים, שאחד מהם, המנהל הכללי של משרד הבריאות, יכהן כממלא מקום קבוע. המועצה תייעץ בכל הנוגע לביצוע חוק זה, אך החוק מפרט את תפקידיה המיוחדים, כגון תיאום ארצי ואזורי של פעולות שירותי הבריאות, תכנון כלל האדם והשירותים הרפואיים, תקנים לבנין בתי-חולים, המלצה וייעוץ בעניני תקציבי קופות-החולים, תקנות וכו'.

המלצות המועצה בנושאים בעלי אופי או משמעות תקציבית מובהקת טעונות אישור שרי הבריאות, העבודה והאוצר. הכוונה לתקני כוח-אדם, תקנים לניהולם ותחזוקתם של שירותים רפואיים ותעריפיהם.

החלטות המועצה מחייבות כל קופת-חולים, בית-חולים, מוסד רפואי, גוף או רופא הפועלים לפי חוק זה.

פרק ט' - האשפוז

כל בית-חולים מורשה חייב להיות פתוח לאשפוזו של כל אדם לפי מבחנים רפואיים בלבד, על בסיס אזורי ומכוח הפניה לפי הסדרים שייקבעו. ועדת האשפוז של המועצה רשאית להורות שבית-חולים מסויים ישרת תושבי אזור או אזורים מסויימים או חולים כמחלה מסויימת. במקרה כזה אסור לבית חולים לסרב לקבל חולה שהופנה אליו כדין.

כל מוסד מאשפז שאישרה ועדת האשפוז ינהל את בית החולים שלו ויישמר מעמד משפטי עצמאי של בתי-החולים.

ועדת האשפוז תכין תכנית ארצית שתובא לאישור המועצה. ניתן, באישור המועצה, להתיר גם ליוזם פרטי להקים בית-חולים במסגרת של מדיניות האשפוז המוסמכת.

פרק י' - קרן השוואה

קופות-חולים מסויימות נדרשות כיום, ויהיו נדרשות בעתיד, לתת את מלוא השירותים הנדרש בחוק, בתנאים בלתי רגילים, באזורים מיוחדים, בתנאי בטחון מיוחדים, בקבוצות אוכלוסיה מיוחדות שהכנסתן הממוצעת לנפש מבוטחת היא נמוכה וההוצאה הממוצעת גבוהה. כדי לאזן את הנטל המיוחד הזה תוקם קרן השוואה בין הקופות.

הקרן תהיה תאגיד משפטי לכל דבר ובראשה הנהלה של שבעה חברים שהיו"ר שלה יהיה מנכ"ל משרד הבריאות.

כל קופה תשלם היטל איזון בשיעור מסויים מהכנסותיה מדמי-ביטוח, כפי שיקבעו שרי הבריאות והעבודה בהתייעצות עם שר האוצר והמועצה לביטוח בריאות.

פרק יא' - הוראות שונות

החוק קובע הוראות שיקלו על קופת חולים לקבל שיפוי בעד שירותים רפואיים שהגיש למבוטח הזכאי לקבל פיצויים לפי פקודת תזקיין (נוסח חדש) מצד שלישי שגרם להיזקו.

סעיף 103 קובע נוהל לבירור חביעות ותלונות בין הקופות למבוטחים, בין הקופות למעבידים, בין קופות לבין עצמן או בינן לבין קרן השוואה. חביעות קטנות בין הקופה למבוטחים יוכרעו בוועדות בוררים שיוקמו ליד הקפות. שאר חביעות יהיו ענין לבתי הדין לעבודה לפי שנקבע.

סעיף עונשין קובע קנס על כל המפר חובה המוטלת עליו לפי החוק ומאסר על מי שמסר הצהרה כוזבת או העלים עובדות חשובות.

פרק יב' - ביצוע ותקנות

האחריות לביצוע החוק תהיה על שר הבריאות והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. פעולות שהייבות להעשות ביחד עם שר העבודה יהיו שני השרים ממונים על ביצוען ויתקינו יחדיו תקנות לשם כך.

במשך השנה שבין קבלת החוק בכנסת לבין הפעלתו ייקבע הסדר שעל פיו יצורפו לקופות החולים כל התושבים שאינם מבוטחים עדיין.

מינוי מועצת הביטוח, כינוסה והפעלתה ייעשו עוד לפני כניסת החוק לתקפו - שהוא שנה מיום פרסומו ברשומות - כדי לעשות את ההכנות הדרושות להפעלת החוק ביום כניסתו לתקפו.

חוק מס מקביל-בטל, מאחר שהוראותיו נכללו בחוק זה.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ להוסיף להצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973, את הסעיף
הבא שיבוא בפרק י"א "הוראות שונות":

כשר 102. (א) בית חולים שבשליטת הממשלה, בשליטתה של רשות מקומית
שרוב התושבים אשר בתחום שיפוטתה הם יהודים, או בשליטת
תאגיד ורוב בעלי זכויות ההצבעה בו הם יהודים, יוגש בו
מאכל כשר בלבד.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי שר הבריאות בצו שיפורסם
ברשומות, לפטור בית-חולים מתחולת סעיף קטן (א), אם הוכח שבית
החולים משמש דרך קבע למאושפזים שרובם אינם יהודים.

(ג) בית חולים שחל עליו סעיף קטן (ב) ומאושפז בו יהודי, לא
יוגש לו מאכל שאכילתו אסורה עליו על-פי דתו אם הודיע
על כך להנהלת בית החולים.

(ד) בית חולים שחל עליו סעיף קטן (א) או (ב), ומאושפז בו
מי שאיננו יהודי, לא יוגש לו מאכל שאכילתו אסורה עליו
על-פי דתו אם הודיע על כך להנהלת בית החולים.

(סעיף 102 "תביעות בגד צד שלישי" ימוספר 103 וכן הלאה).

מוגש ע"י שרי הבריאות והמשפטים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם להוסיף להצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973, את הסעיף
הבא שיבוא בפרק י"א "הוראות שונות":

כשר 102. (א) בית חולים שבשליטת הממשלה, בשליטתה של רשות מקומית
שרוב התושבים אשר בתחום שיפוטתה הם יהודים, או בשליטת
תאגיד ורוב בעלי זכויות ההצבעה בו הם יהודים, יוגש בו
מאכל כשר בלבד.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי שר הבריאות בצו שיפורסם
ברשומות, לפטור בית-חולים מתחולת סעיף קטן (א), אם הוכח שבית
החולים משמש דרך קבע למאושפזים שרובם אינם יהודים.

(ג) בית חולים שחל עליו סעיף קטן (ב) ומאושפז בו יהודי, לא
יוגש לו מאכל שאכילתו אסורה עליו על-פי דתו אם הודיע
על כך להנהלת בית החולים.

(ד) בית חולים שחל עליו סעיף קטן (א) או (ב), ומאושפז בו
מי שאיננו יהודי, לא יוגש לו מאכל שאכילתו אסורה עליו
על-פי דתו אם הודיע על כך להנהלת בית החולים.

(סעיף 102 "תביעות נגד צד שלישי" ימוספר 103 וכן הלאה).

מוגש ע"י שרי הבריאות והמשפטים

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ לאשר את הצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973, ... המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

להלן החלטת הממשלה מיום ט"ז באדר א' תשל"ג (18.2.73) בענין:

"492. תזכיר-הצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973

מ ח ל י ט י מ :

(א) לדחות את הסתייגויות שרי הדתות והסעד מפרק ט' בתזכיר-הצעת החוק.

שרי המשפטים, הבריאות והעבודה מודיעים כי גם בעתיד הכשרות בבתי-החולים היהודיים מובטחת, כמו עד עתה, על-פי ההסדרים הקיימים.

(ב) שר הסעד מודיע על הסרת הסתייגויותיו מסעיפים 6, 19, 41 ו-42 בתזכיר-הצעת החוק.

(ג) לדחות את הסתייגויותיו של שר התיירות בדבר מעמדם של הרופאים (בעיקר 10); בדבר הוספות הוראות לגבי חופש הבחירה של קופת-חולים ולגבי סדרי הגביה של דמי הביטוח, בתזכיר-הצעת החוק.

(ד) לאשר את תזכיר-הצעת חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973.

(ה) לדחות את ההצבעה על הצעת שר התיירות לא להחיל משמעת קואליציונית על הצעת החוק."

מוגש ע"י שרי הבריאות והמשפטים

חוק זה בא להרחיב את מסכת החקיקה בתחום הביטוח הסוציאלי ושירותי הרווחה שהמדינה מעניקה לתושביה. והוא מציע ביטוח בריאות ארצי.

הביטוח יהיה חובה על כל תושבי המדינה, והוא יבוצע באמצעות קופות חולים מוסמכות. יוסמכו לכך, לפי מבחנים שבחוק המוצע, קופות החולים הקיימות וקופות חדשות העשויות לקום. מינימום השירותים שיינתנו ייקבע מכוח החוק, ולא יפחת, בהיקפו ובטיבו, מן השירותים הניתנים כיום בקופות החולים הקיימות. בדרך זו תובטח אחידות בשירותים שהם חובה ובשיטת דמי הביטוח. לעומת זאת תהא כל קופת חולים רשאית, אם היקפה ואמצעיה מאפשרים זאת, לתת שירותים נוספים על מינימום החובה. החוק מטיר את כל ההגבלות הנהוגות כיום כביטוח-הרשות שבקופות החולים לענין גיל, מחלה קודמת, תקופת המתנה ואכשרה.

בתשלום דמי הביטוח יהיה חייב כל בן 18 ומעלה בשיעור מסויים מהכנסתו. דמי הביטוח של השכירים ישולמו על ידי המעבידים לקופות החולים שבהן מבוטחים העובדים וינוכו משכר עבודתם; המס המקביל של המעבידים ודמי הביטוח של העצמאים ישולמו למוסד לביטוח לאומי והוא יחלק את הסכום בין קופות החולים שלהם.

החוק מגביר את עזרת המדינה לקופות החולים ומבטיח פיקוח ממלכתי מתאים ודיווח רצוף. קופת חולים תעמוד לביקורת מבקר המדינה, וחייבת לקיים גם מבקר פנימי שלה. יובטח תיאום מלא בין מוסדות הרפואה הציבורי, תכנון כולל של שירותי הבריאות לטווח רחוק ושילוב ענפי הרפואה השונים - מנע, ריפוי ושיקום - כדי לקיים וציפות והמשך בטיפול במבוטח.

יוצאים מכלל ביטוח החובה יהיו חיילים בכוחות הסדירים של צבא הגנה לישראל, שהטיפול בבריאותם מובטח במסגרת שירותם, ותושבים הזכאים לביטוח של מדינות חוץ, במידה שהם יכולים לממש אותו.

בשביל תושבים שאינם מבוטחים ניתנת בחוק המוצע סמכות לקיים ביטוח בתנאים מיוחדים או ביטוח-רשות.

פרק א': המבוטחים

1. ביטוח חובה כל תושב ישראל מבוטח ביטוח בריאות לפי חוק זה (להלן - מבוטח); הביטוח מתחיל עם לידתו, או עם היותו לתושב ישראל, וקיים כל עוד הוא תושב ישראל.
2. דין חיילים ומבוטחי חוץ לא יהיו מבוטחים לפי סעיף 1 - (1) מי שנמנה עם הכוחות הסדירים של הצבא על פי חוק שירות בטחון, תשי"ט - 1959 (נוסח משולב)¹, או על פי התנדבות בין בהתחייבות לשירות קבע ובין בדרך אחרת; (2) מי שעל פי דיני מדינת חוץ מבוטח בה ביטוח בריאות או זכאי בה לקבל חלק מהוצאות ריפוי או ביטוח בריאותו, וכל עוד הוא מבוטח או זכאי כאמור, ובמידה שלא נבצר ממנו, מסיבות שאינן תלויות בו, לממש את הביטוח או הזכאות האמורים.
3. ביטוח לפי תקנות שר הבריאות, בהסכמת שר העבודה, רשאי לקבוע בתקנות, דרך כלל או לסוגים, כי תושבי ישראל שאינם מבוטחים על פי סעיף 1 יהיו מבוטחים בתנאים שיקבעו השרים לביטוח ולפי הסדר שיקבעו למתן השירותים.
4. ביטוח רשות שר הבריאות, בהסכמת שר העבודה ובהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות, דרך כלל או לסוגים, כללים לביטוח-רשות של תושבים שאינם מבוטחים לפי סעיפים 1 או 3, ורשאי הוא לקבוע בין השאר את שיעור דמי הביטוח והמס המקביל כמשמעותם בפרק ה' שישולמו בעדם והשירותים לפי סעיף 6 שיינתנו להם.
5. שוויון זכויות כל מבוטח זכאי לשירותים שלפי חוק זה, ללא הפליה.

פרק ב' - ביטוח בריאות

6. שירותי הבריאות (א) ביטוח בריאות יכלול את השירותים המפורשים להלן, בהיקף, במידה ולפי פירוט שיקבע שר הבריאות בהתייעצות עם שרי העבודה והאוצר -

- (1) טיפול רפואי אמבולטורי וטיפול בביתו של החולה, לרבות ביקורי בית;
- (2) אשפוז;
- (3) שירותי מעבדה ומכונים רפואיים לאבחון וריפוי;
- (4) חרופות והספקה רפואית אחרת;
- (5) הספקת מכשירי עזר רפואיים ושירותי שיקום רפואי;
- (6) הסעה לשם אשפוז או טיפול רפואי אחר, לרבות שירותי מגדוד-אדום, לגבי מקומות ומקרים שייקבעו.

(ב) ביטוח בריאות יכלול גם שירותי בריאות בעבודה, פעולה מונעת ומחקר בענייני בריאות בעבודה - לרבות בעבודה המעשית בבתי ספר מקצועיים - במקומות, בדרכים ובהיקף שיקבעו שרי הבריאות והעבודה בתקנות לאחר התייעצות עם שר האוצר, ומימונם של שירותים ופעולות אלה לסוגיהם.

- (ג) שרי הבריאות, בהתייעצות עם שרי העבודה והאוצר, רשאי לקבוע שירותים נוספים על המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) שייכללו בביטוח בריאות ואת מידתם ופירוטם.

(א) השירותים לפי סעיף 6 יינתנו למבוטח על-ידי קופת-חולים מוסמכת כאמור בפרק ג' (להלן - קופת חולים) שהמבוטח הצטרף אליה לפי החוק, הכל בכפוף להוראות חוק זה והתקנות לפיו ובדרך ולפי הסדרים שייקבעו בתקנונה של קופת-החולים.

נותני 7,
השירותים

(ב) שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר ועם המועצה לפי פרק ח' (להלן - המועצה), להתיר לקופת-חולים לקבוע בתקנונה הוראות שלפיהן היא תהיה רשאית לספק למבוטחים שירותים רפואיים מהסוגים שאינם כלולים בסעיף 6 ושיפורטו בהיתר.

שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר והמועצה, להתיר בתקנון קופת חולים לגבות תשלום, בשיעורים שיקבעו, בעד השירותים הכלולים בסעיפים 6 ו-7 ולפסור סוגי מבוטחים מן התשלום כולו או מקצתו; סדרי גביית התשלום ייקבעו בתקנונה של קופת-חולים, במידה שלא נקבעו בתקנות.

תשלום 8.
בעד
שירות

הסדרים. 9. (א) קופת-חולים תספק את השירותים למבוטחים הן במישרין
למחן
השירותים
במוסדותיה הרפואיים על ידי עובדיה הרפואיים והאחרים,
והן באמצעות מוסדות רפואיים, רופאים ובעלי מקצועות
רפואיים אחרים הפועלים כדין במדינה, לפי הסכמים שבין
קופת החולים או שבין קופת-חולים לבין מוסד רפואי,
רופא או בעל מקצוע רפואי אחר כאמור, והכל כפי שנקבע
בתקנונה.

(ב) שר הבריאות, לאחר התייעצות במועצה, רשאי לחייב קופת-
חולים לקיים במקום פלוני שירותים רפואיים ישירים
למבוטחים בהיקף שורה.

מקום 10. מבוטח שאינו יכול לקבל שירות רפואי במקום מגוריו משום
שאינ
בו
שירות
רפואי
שקופת-חולים שהוא חבר בה אינה מקיימת באותו מקום שירות
כאמור, יקבל שירות זה ממוסד או גוף ממשלתי, עירוני או
ציבורי או מקופת-חולים אחרת המקיימים את השירות באותו מקום,
לפי הסכמים שבין קופת-החולים ובין המוסד, הגוף או קופת-
החולים האחרת, באין הסכם - יקבע שר הבריאות באלו דרכים
ינתן השירות.

טיפול 11. טיפול רפואי אמבולטורי ינתן למבוטח במרפאה של קופת-חולים,
אמבול-
טורי
במרפאת הרופא, במרפאת בית-החולים או במרפאה של מוסד או גוף
אחרים, או בביתו או במרפאתו של בעל מקצוע רפואי אחר, הכל
כפי שנקבע בתקנונה.

הספקת 12. הספקת תרופות למבוטחים תהיה על ידי בתי מרקחת או חדרי
תרופות של קופת-חולים או על-ידי בתי מרקחת אחרים, הכל
כפי שנקבע בתקנונה.

השירותים 13. בכפוף לתקנות שיתקנו לפי סעיף 3, ינתנו למבוטח שירותי
ינתן
בישראל
קופת-חולים לפי תקנונה בישראל בלבד, זולת אם אין בישראל
אפשרות לתת את השירות הנדון.

מתן 14. הזכאי לקבל שירותים רפואיים מאת גוף ממלכתי, עירוני או
שירות
רפואי
ציבורי על פי חיקוק, יקבל אותם מקופת-החולים שבה הוא חבר
על חשבון
גוף
ציבורי
והגוף החייב במתן השירות לפי החיקוק יחזיר לקופת החולים
את תמורת השירות שנתנה, לפי תעריפיה שקבעו שרי הבריאות
והעבודה בהתייעצות עם ועדת התעריפים של המועצה.

מתן שירות למבוטחי חוץ 15. מבוטח הזכאי על פי דיני מדינת חוץ לקבל בישראל שירותים רפואיים, או תמורת דמי כיטוח בריאות, מאת מדינת חוץ או מוסד הפועל במדינת חוץ, לא יהיה זכאי לקבל את השירות האמור מקופת החולים שהוא חבר בה, אלא אם נבצר ממנו, מסיבה שאינה תלויה בו, לקבל את השירות או התמורה מאת מדינת החוץ או המוסד הפועל בה, או אם קופת-החולים התחייבה לתת לו את השירות האמור על פי הסכם שכינה לבין מדינת החוץ או המוסד הפועל בה.

פרק ג': קופות חולים

הסמכת קופת החולים 16. שרי הבריאות והעבודה יסמיכו את קופות החולים שיתנו את שירות הבריאות לפי חוק זה; הודעה על הסמכה תפורסם ברשומות.

הכשירות להיות קופת חולים 17. שרי הבריאות והעבודה לא יסמיכו קופת-חולים אלא אם ראו להנחת דעתם, כי -

(1) יש בה חמשים אלף מבוטחים;

(2) יש בכוחה, מבחינה כספית, מינהלית ורפואית מקצועית לתת את השירותים לפי חוק זה לכל המבוטחים בה, בחלקי הארץ השונים, ולבצע את יתר התפקידים המוטלים עליה לפי חוק זה;

(3) הוצאותיה למינהל ולגביית דמי כיטוח, ביחס לכלל הוצאותיה, אינן עולות על השיעור שנקבע בתקנות;

(4) פעולותיה אינן לשם הפקת רווחים ותקנונה אוסר את חלוקת נכסיה או הכנסותיה בין חבריה בכל צורה שהיא או את השימוש בהם למתן הטבות למנהליה, לעובדיה או לכל אדם אחר שאינו מבוטח בה.

הסמכה בתנאים מיוחדים 18. שרי הבריאות והעבודה רשאים להתנות הסמכתה של קופת חולים במילוי תנאים מיוחדים, לרבות סידורים כספיים ומינהליים, הדרושים, לדעתם, כדי שתוכל למלא את תפקידיה לפי חוק זה, והם רשאים לשנות תנאים אלה או להוסיף עליהם אף לאחר ההסמכה אם נראה להם ששינוי הנסיבות מחייב זאת.

ערעור 19. קופת חולים ששרי הבריאות והעבודה סירבו להסמיכה, או שנהגו בה באחת הדרכים האמורים בסעיף 18, רשאית לערער לפני בית המשפט העליון תוך 60 יום מיום שנמסרה לה החלטתם; היה הערעור על שינוי תנאי או תוספת תנאי - יעוכב ביצוע ההחלטה עד שיינתן פסק דין בערעור.

- תקנות בדבר בקשת הסמכה 20. שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הוראות בדבר הגשת בקשה להסמכת קופת-חולים, המסמכים שיש לצרף לבקשה והנוהלים לדיון בבקשה.
- מיזוג קופות חולים 21. קופות חולים שהוסמכו לפי פרק זה והתמזגו, רואים אותן כקופת-חולים מוסמכת לפי חוק זה.
- תקנון קופת חולים 22. (א) לכל קופת-חולים יהיה תקנון, והוא יקבע-
(1) את דרך פעולתה וניהולה, היחסים שבין קופת- החולים לבין חבריה והמבוטחים בה, זכויות החברים והמבוטחים/ וחובותיהם, הדרכים, הסידורים, התנאים והמקומות למתן השירותים, וכל ענין אחר הדרוש לפעולתה לפי חוק זה;
(2) את מוסדותיה ודרכי פעולתה.
(ב) כל שינוי בתקנון מעון אישורם של שרי הבריאות והעבודה.
- מבקר פנימי 23. לכל קופת-חולים יהיה מבקר פנימי.
- הגשת תקנון תנאי להסמכה 24. קופת חולים המבקשת הסמכה תגיש את תקנונה לשרי הבריאות והעבודה ואם נראה להם שהוראה פלונית בתקנון סותרת או אינה תואמת הוראות חוק זה, רשאים הם להורות לקופת החולים לשנותה והשינוי יהיה תנאי להסמכה.
- נציגי השרים בקופת חולים 25. שרי הבריאות והעבודה יקבעו בכל קופת-חולים את המוסד - למעט המינהלה - שאליו ימנה שר הבריאות, בהתייעצות עם שר העבודה, שני נציגים בזכות הצבעה.
- ביטול הסמכה 26. שרי הבריאות והעבודה רשאים לבטל הסמכה של קופת חולים, אם נוכחו, לאחר שנתנו לה הזדמנות להשמיע טענותיה, באחת מאלה:
(1) אין הקופה נותנת למבוטחים בה את השירותים כולם או מקצתם שהיא חייבת לתת על פי חוק זה;
(2) הקופה הפרה תנאי מהתנאים שנקבעו להסמכתה בהתאם לסעיף 18;
(3) הקופה שינתה את תקנונה בלי אישור שרי הבריאות והעבודה.
27. החליטו שרי הבריאות והעבודה על ביטול הסמכה, יכנס הביטול לתוקף במועד שקבעו, ובלבד שלא יקדם מ-90 יום לאחר היום שבו נמסרה לקופה הודעה בכתב על ביטול ההסמכה.

28. ערעור על ביטול הסמכה
(א) קופת חולים רשאית לערער על ביטול הסמכתה לפני בית המשפט העליון תוך 60 יום מיום מסירת ההודעה על ביטול ההסמכה; הוגש ערעור - יעוכב ביטול ההסמכה עד למתן פסק הדין בערעור.
- (ב) בית המשפט העליון הדן בערעור כאמור רשאי לאשר את ביטול ההסמכה או לבטלו, וכן לקבוע הסדרים בקשר לביטול.
29. תנאים לפירוקה של קופת חולים
(א) על אף האמור בכל דין, לא יפורק תאגיד שהוא קופת חולים פירוק שלא מרצון אלא לאחר ביטול הסמכתה.
- (ב) על אף האמור בכל דין ובתקנון של קופת-חולים, לא תתקבל החלטה בדבר פירוק מרצון של הקופה, אלא אם נמסרה לחבריה הודעה בכתב על הצעת ההחלטה לפחות 90 יום לפני המועד שנקבע לדיון בהצעה.
30. הנוהל בפירוק
קופת חולים שהסמכתה בוטלה או שהחליטה על פירוק מרצון תפורק על ידי כונס הנכסים הרשמי בדרך שמפרקים חברה על ידי בית משפט, וככפוף להוראות פרק זה והוראות שניתנו לפיו; ורואים את ביטול ההסמכה או את ההחלטה על פירוק מרצון, כאילו היו צו בית משפט לפירוק חברה.
31. הבטחת זכויות המבוטחים בקופה שבפירוק
שר הבריאות ושר העבודה רשאים, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, לקבוע דרך כלל או לענין פירוק מסויים הסדרים מיוחדים להבטחת זכויות המבוטחים בקופת חולים שבפירוק, לרבות סדרי צירופם של מבוטחים לקופות חולים אחרות, אם לא הצטרפו מרצונם לקופה פלונית.
32. סמכות למכור נכסי קופה שבפירוק כתנאים מיוחדים
שר הבריאות רשאי להורות לכונס הנכסים הרשמי למכור מנכסי הקופה המתפרקת ששימשו לה במישרין למתן שירותים לפי חוק זה, לאדם פלוני ובתמורה שקבע השר, אם ראה שהדבר דרוש כדי להקל על קליטתם של מבוטחי הקופה בקופת חולים אחרת, או לשם שיפור שירותי הבריאות במדינה או במקום פלוני שבה.
33. יחרת נכסי קופה שפורק
קופת חולים שפורקה יועברו יחרת נכסיה, לאחר כיסוי חובותיה, להקדש לצרכי צדקה שיעודו בריאות העם ושר הבריאות, באישור שר המשפטים; הקימו למטרה זו.
34. התייעוד הרפואי
כל התייעוד הרפואי בקשר למבוטח פלוני בקופת חולים שבפירוק יועבר לקופת החולים שקלטה את המבוטח.

פרק ד': החברות בקופת חולים

35. חובת מבוטח חייב להצטרף לקופת חולים אחת לפי בחירתו על מנת לקבל את שירותי הבריאות שהוא זכאי להם לפי חוק זה.
36. לא חסרב קופת חולים לקבל מבוטח המבקש להצטרף אליה.
37. לא תקבל קופת חולים למבוטח בה אדם המבוטח בקופת חולים אחרת, אלא לפי הוראות חוק זה בענין מעבר מקופה אחת לאחרת.
38. מעמדו של חברי קופת חולים קיימות (א) מבוטח לפי חוק זה שהיה מבוטח בקופת חולים קיימת בתכופ לפני הסכמתה לפי חוק זה, יהיה מיום הסמכתה מבוטח בה לפי הוראות חוק זה.
- (ב) מי שהיה מבוטח בקופת-חולים ערב תחילתו של חוק זה וביום תחילתו של חוק זה היתה תלויה ועומדת בקשה להסמכתה של הקופה, לא יחול עליו חוק זה כל עוד לא הוחלט סופית בבקשת ההסמכה או כל עוד הוא מבוטח באותה קופה, הכל לפי התאריך המוקדם יותר.
39. הסכם קבוצי בין קופת חולים לבין ארגון ארצי המורשה לכך בתקנונו או בחוקתו, הסכם, שלפיו כל חבריו מבוטחים ביטוח כריאות בקופת חולים, בין שההסכם נערך לפני תחילתו של חוק זה ובין לאחר מכן, רואים חבר בארגון כמבוטח באותה קופת-חולים החל ביום הסמכתה או קיום עריכת ההסכם או ביום תחילת חברותו בארגון, הכל לפי המאוחר, זולת אם אותה שעה היה מבוטח בקופת חולים אחרת לפי חוק זה או מכוח הסכם קודם לפי סעיף זה.
- (ב) תעודה של שר הבריאות ושל שר העבודה, שארגון פלוני הוא ארגון ארצי כללי, תשמש ראיה לדבר.
- (ג) הסכם שנערך כאמור ניתן לביטול על ידי הארגון, על אף האמור באותו הסכם, במתן הודעה לקופת החולים, שנה אחת מראש, ובלבד שעברה שנה אחת לפחות מיום עריכתו של ההסכם או מיום תחילתו של חוק זה, הכל לפי המאוחר; ביטול ההסכם אינו פוגע בביטוחו של אדם שנעשה מבוטח באותה תקופה מכוח ההסכם.

- זכות מעבר מקופה לקופה
40. (א) מבוטח בקופת חולים, אף אם הצטרף אליה על פי סעיף 39, רשאי לפרוש ממנה כתום שנה מיום הצטרפותו לקופה או מיום תחילתו של חוק זה, הכל לפי המאוחר יותר, ובלבד שהצטרף לקופת חולים אחרת.
- (ב) שר הבריאות רשאי לקבוע הסדרים בדבר המסך טיפול רפואי - לרבות מסירת ידיעות והעברת התייעוד הרפואי - של מבוטח שפרש מקופת חולים פלונית והצטרף לקופת-חולים אחרת.
- (ג) שר הבריאות בהסכמת שר העבודה רשאי לקבוע הסדרים בדבר דרכי הפרישה מקופת חולים והצטרפות לקופת חולים אחרת, לרבות העברת מסמכים שאינם תיעוד רפואי וסילוק חובות.
- ביטול סייגים לביטוח
41. לא יהיו הגבלות לביטוח בקופת חולים מטעמי גיל, מצב בריאות או כל סיבה אחרת, ולא יהיו תקופות המתנה או אכשרה לקבלת השירותים שהמבוטח זכאי להם לפי חוק זה, מהיום שבו הגיש את הבקשה להצטרף כחבר לקופת-חולים.
- פטור מחובת סודיות
42. מי שחב בחובת סודיות רפואית כלפי אדם שהוא מבוטח, יהיה פטור מחובה זו כלפי קופת חולים של המבוטח וכלפי עובדיה בכל ענין רפואי הקשור בביטוחו.
- חובה למסור פרטים ומסמכים רפואיים
43. (א) קופת חולים ועובדיה רשאים לדרוש מכל אדם כל מסמך או פרט רפואי הנוגע למבוטח, במידה שהם דרושים למתן שירותיה של קופת חולים למבוטח על פי חוק זה.
- (ב) קופת חולים תמסור לקצין רפואה ראשי של צה"ל כל מסמך וכל פרטים רפואיים של מבוטח שהוא יוצא צבא או מיועד לשירות בטחון כמשמעותם כחוק שירות הבטחון, תשי"ט-1959 (נוסח משולב), במידה שהם דרושים למתן שירותים רפואיים לאותו מבוטח, או לשם קביעת כשרו הרפואי למילוי חובה לפי חוק שירות בטחון.

פרק ה': דמי ביטוח

44. פרשנות לענין חוק זה -
- "חוק הביטוח" - חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח - 1968, והתקנות לפיו.
- "הכנסה" -
- (1) הכנסה שמגיעים ממנה דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח, ואף בזמן שאין לשלם ממנה דמי ביטוח לאומי לפי אותו חוק;
- (2) הכנסה שהיו מגיעים ממנה דמי ביטוח לאומי, אולם בכפוף לסעיף 43(א);
- "מעביד", "עובד" ו-"עובד עצמאי" - כמשמעותם בחוק הביטוח; "דמי ביטוח" - דמי ביטוח בריאות, לרבות המס-המקביל לענין מי שחייב בו.
45. חובת דמי ביטוח
46. עובד שמעבידו חייב לשלם בעדו דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח ישלם המעביד בעדו גם דמי ביטוח בריאות ומס מקביל לפי חוק זה, בשיעור מסויים מהכנסתו של העובד; את דמי ביטוח הבריאות ששילם המעביד כאמור ינכה משכרו של העובד.
47. חשלומו של שאר המבוטחים ישולמו דמי ביטוח בריאות בשיעור מסויים מהכנסתם.
48. שיעור דמי הביטוח
- (א) שרי הבריאות והעבודה יקבעו בצו, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, את שיעור דמי הביטוח לסוגי המבוטחים לפי סעיפים 46 ו-47 ורשאים הם לקבוע בצו כאמור סכום מקסימלי ומינימלי של הכנסה לענין חשלומו דמי ביטוח.
- (ב) צו לפי סעיף קטן (א) יהא ניתן לשינויים ויכול שיהיה כללי או לפי סוגי המבוטחים בסעיפים 46 ו-47, ובלבד ששיעור דמי הביטוח שייקבע לסוגים שלפי סעיף 47 לא יעלה על השיעור שייקבע לדמי ביטוח בריאות ומס מקביל ביחד לסוג האמור בסעיף 46.

פסור 49. אלה פסורים מדמי ביטוח:

(1) מבוסח שטרם מלאו לו 18 שנה והוא אינו עובד ולא עובד עצמאי;

(2) מי שהוא ילדו של מבוסח לרבות נכדו שכל פרנסתו עליו, והוא אינו מסוגל לכלכל עצמו ואין לו הכנסה כדי מחיה,

(3) בן זוג של מבוסח כשאותו בן זוג אינו עובד ולא עובד עצמאי ואינו חייב להיות מבוסח בביטוח לאומי.

דמי ביטוח מיוחדים 50. שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאים לקבוע בתקנות, בדרך כלל או לסוגים, הוראות מיוחדות בדבר דמי ביטוח שישולמו בעד -

(1) בני משפחה של חיילים, כפי שיוגדרו בתקנות;

(2) שוטרים וסוהרים התלויים בהם, כפי שיוגדרו בתקנות;

(3) עובד במשק בית;

(4) מבוסח השוהה מחוץ לישראל;

(5) אסיר או עציר;

(6) מבוסח שעיקר זמנו ללימודים ואינו עובד ולא עובד עצמאי.

דמי ביטוח שונים במצבים שונים 51. שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות דמי ביטוח שונים למבוסח שיש עמו בן זוג מבוסח שאינו חייב בתשלום דמי ביטוח ולמבוסח שאין עמו בן זוג כזה; בתקנות ייקבע דינו של מבוסח כאמור שחל שינוי במצבו ושיטת הדיווח על שינויים.

בני משפחה של חיילים 52. שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר, לקבוע בתקנות -

(1) כי דמי הביטוח המשתלמים בעד בני משפחה של חיילים ישולמו מאוצר המדינה;

(2) בהסכמת שר הבטחון - כי הוראות סעיף 50(1) ופסקה (1) לסעיף זה יחולו גם על מי שמשרת שירות מלואים פעיל לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 (נוסח משולב).

שוטרים וסוהרים 53. שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות, בהתייעצות עם שרי האוצר והמטרה, כי חלק מדמי ביטוח בריאות בעד שוטר או סוהר ישולם מאוצר המדינה.

- דמי ביטוח בריאות בעד עובד כאמור בסעיף 46 ישלם מעבידו-או אחר החייב בתשלומם או התחייב לכך כדין - לקופת החולים שבה מבוטח העובד.
- דמי ביטוח בריאות בעד עובד ישולמו לקופת חולים
54. (א) דמי ביטוח בריאות בעד עובד כאמור בסעיף 46 ישלם מעבידו-או אחר החייב בתשלומם או התחייב לכך כדין - לקופת החולים שבה מבוטח העובד.
- (ב) עובד חייב להודיע למעבידו באיזו קופת חולים הוא מבוטח ועל כל שינוי שחל בעניין זה; שרי הבריאות והעבודה יקבעו בתקנות את דרכי מתן ההודעה ומועדיו, ומה דינו של עובד שלא מסר הודעה.
- עובד של מעבידים שונים
55. היה העובד מועסק אצל מספר מעבידים, ינכה כל מעביד את דמי ביטוח הבריאות משכר העובד וישלם בעדו מס מקביל, כאילו היה הוא בלבד מעבידו; אולם אם ניכו משכר העובד בסך-הכל דמי ביטוח בריאות העולים על הסכום שהוא חייב בהם לפי חוק זה, תחזיר קופת החולים את העודף לעובד לפי כללים שקבעו שרי הבריאות והעבודה.
- אין למנוע שירותים בגלל פיגור בתשלום
56. לא תסרב קופת חולים ליתן למבוטח שירותים לפי חוק זה, אף אם לא שילם, או לא שולמו בעדו, דמי הביטוח.
- זכות הקופה לשיפוי הוצאותיה בגלל פיגור
57. (א) לא שילם מעביד את דמי הביטוח, כולם או מקצתם, בעד עובד פלוני ואחרי שעבר מועד התשלום ולפני שסולק הפיגור נזקק העובד לשירותי קופת חולים שהוא זכאי להם לפי חוק זה - רשאים קופת החולים לתבוע מהמעביד שיפוי הוצאותיה לשירותים שנתנה או שהיא עתידה ליתן לעובד.
- (ב) מבוטח אחר שלא שולמו בעדו דמי ביטוח, כולם או מקצתם, והפיגור נמשך תקופה שקבעו שרי העבודה והבריאות ואחרי מועד התשלום ולפני שסולק הפיגור נזקק המבוטח לשירותי קופת חולים שהוא זכאי להם לפי חוק זה - רשאים קופת החולים לתבוע ממנו שיפוי הוצאותיה בעד השירותים שנתנה או שהיא עתידה לתת לו.
- (ג) שרי הבריאות והעבודה, לאחר התייעצות עם ועדת התעריפים של המועצה, רשאים לקבוע בתקנות חנאים, תעריפים ודרכי חישוב לענין שיפוי ההוצאות בעד שירותים לפי סעיף זה.

- דמי ביטוח של נתמכי סעד 58. שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאים לקבוע כי דמי הביטוח של סוג מסויים של מבוטחים שהם נתמכי סעד או מקבלי הטבות סעד, תנכה לשכת הסעד או נותן ההטבה מדמי הסעד או ההטבה הניתנים להם, ורשאים הם לקבוע כאמור כי דמי ביטוח של סוג מסויים של מבוטחים כאמור ישלמו לשכת הסעד או מי שנותן את הטבת הסעד, ולא יופחתו מדמי הסעד או ההטבה שמבוטח זכאי להם לפי הדין או לפי החלטת נותן הטבת הסעד.
- דמי ביטוח של בני גמלאות 59. (א) שר העבודה, בהתייעצות עם שר הבריאות ושר האוצר, רשאי לקבוע שסוג מסויים של מבוטחים המקבלים קצבת זיקנה או קצבת שאירים לפי חוק הביטוח או הטבה סוציאלית באמצעות המוסד לביטוח לאומי לפי סעיף 200 לחוק הביטוח, ינכה המוסד מגמלתם את דמי הביטוח שלהם, ורשאי הוא לקבוע כאמור, כי דמי הביטוח של סוג מסויים של מבוטחים כאלה ישלם המוסד מכספו הוא, בנוסף על גמלאותיהם.
- (ב) שר העבודה בהתייעצות כאמור רשאי לקבוע הוראות מיוחדות בדבר דמי הביטוח של מבוטחים שחלים עליהם הוראות סעיף זה, אופן חישובם ודרכי תשלומם.
- גביה באמצעות מוסד אחר 60. דמי ביטוח הבריאות המשתלמים לקופת חולים במישרין לפי חוק זה רשאית הקופה לגבות גם באמצעות לשכת המס של ארגון עובדים או באמצעות מוסד גביה. כיוצא בזה.
- סמכות הגביה של קופת חולים כסמכותו של המוסד לביטוח לאומי 61. (א) בכפוף להוראות חוק זה, תגבה קופת חולים את דמי הביטוח המשתלמים לה במישרין באותה דרך שבה גובה המוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח לאומי.
- (ב) לענין גביית התשלום וקביעת ההכנסה החייבת בדמי הביטוח יחולו הוראות חוק הביטוח בשינויים המחוייבים ובשינויים אלה:
- (1) סמכות שבידי המוסד לביטוח לאומי, או כידי מי שמינה המוסד לכך על פי חוק הביטוח, כלפי המבוטח לפי אותו חוק או כלפי מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו - תהיה בידי קופת חולים, או בידי מי שמינתה לכך, כלפי המבוטח בה או כלפי מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו, לפי הענין;

(2) חובה המוטלת על אדם על פי הוראות חוק הביטוח כלפי המוסד לביטוח לאומי, וכן להיפך, תהא מוטלת עליהם, לפי הענין, כלפי קופת חולים שהאדם או מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו מבוסח בה;

(3) שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, יהיו רשאים לקבוע בתקנות תנאים להחלת פקודת המסים (גביה)³ על גביית דמי הביטוח על ידי קופת חולים, ורשאים למנות אדם שיהיו לו לענין תשלום דמי ביטוח הסמכות של פקיד גביה או של ממונה על הגביה לענין אותה פקודה.

(ג) שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לענין התשלום והגביה של דמי הביטוח המשתלמים לקופת חולים כאמור בסעיף זה, וכללים למינוי נושאי תפקידים בקופות חולים שהוענקו להם סמכויות לפי סעיף זה.

דמי 62. (א) מבוסח שאינו עובד והוא חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח, ישלם את דמי הביטוח המגיעים ממנו למוסד לביטוח לאומי.

(ב) מי שחייב, או התחייב כדין, לשלם דמי ביטוח בעד מבוסח שאינו עובד, ישלם אותם למוסד לביטוח לאומי.

(ג) מעביד ישלם את המס המקביל המגיע ממנו למוסד לביטוח לאומי.

סמכות 63. (א) המוסד לביטוח לאומי יגבה את דמי הביטוח לפי סעיף זה בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי, ולענין זה יחולו הוראות חוק הביטוח בשינויים המחוייבים, כאילו היו דמי ביטוח לאומי.

(ב) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לענין דרכי הגביה והתשלום של דמי הביטוח לפי סעיף זה.

מבוסח 64. הפטור מתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח אם בדרך כלל ואם לתקופה מסוימת, ודמי הביטוח שלו אינם משתלמים לפי סעיפים 52, 53 או 58, ישלם כל אותו זמן את דמי הביטוח במישרין לקופת החולים שבה הוא מבוסח; אולם שרי העבודה והבריאות רשאים לקבוע בתקנות שדמי הביטוח ישולמו באמצעות גוף אחר או בדרך אחרת, לרבות ניכוי מגמלה המשתלמת לאותו אדם.

דמי
ביטוח
שישולמו
למוסד
ביטוח
לאומי

סמכות
הגביה
של המוסד
לביטוח

מבוסח
הפטור
מדמי
ביטוח
לאומי
לקופת
חולים

(2) חובה המוטלת על אדם על פי הוראות חוק הביטוח כלפי המוסד לביטוח לאומי, וכן להיפך, תהא מוטלת עליהם, לפי הענין, כלפי קופת חולים שהאדם או מי שחייב בתשלום דמי ביטוח בעדו מבוסח בה;

(3) שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, יהיו רשאים לקבוע בתקנות תנאים להחלת פקודת המסים (גביה)³ על גביית דמי הביטוח על ידי קופת חולים, ורשאים למנות אדם שיהיו לו לענין תשלום דמי ביטוח הסמכות של פקיד גביה או של ממונה על הגביה לענין אותה פקודה.

(ג) שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לענין התשלום והגביה של דמי הביטוח המשתלמים לקופת חולים כאמור בסעיף זה, וכללים למינוי נושאי תפקידים בקופות חולים שהוענקו להם סמכויות לפי סעיף זה.

דמי 62. (א) מבוסח שאינו עובד והוא חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח, ישלם את דמי הביטוח המגיעים ממנו למוסד לביטוח לאומי.

(ב) מי שחייב, או התחייב כדין, לשלם דמי ביטוח בעד מבוסח שאינו עובד, ישלם אותם למוסד לביטוח לאומי.

(ג) מעביד ישלם את המס המקביל המגיע ממנו למוסד לביטוח לאומי.

סמכות 63. (א) המוסד לביטוח לאומי יגבה את דמי הביטוח לפי סעיף זה בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי, ולענין זה יחולו הוראות חוק הביטוח בשינויים המחוייבים, כאילו היו דמי ביטוח לאומי.

(ב) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לענין דרכי הגביה והתשלום של דמי הביטוח לפי סעיף זה.

מבוסח 64. מבוסח הפטור מתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח אם בדרך כלל ואם לתקופה מסוימת, ודמי הביטוח שלו אינם משתלמים לפי סעיפים 52, 53 או 58, ישלם כל אותו זמן את דמי הביטוח במישרין לקופת החולים שבה הוא מבוסח; אולם שרי העבודה והבריאות רשאים לקבוע בתקנות שדמי הביטוח ישולמו באמצעות גוף אחר או בדרך אחרת, לרבות ניכוי מגמלה המשתלמת לאותו אדם.

ביטוח
שישולמו
למוסד
ביטוח
לאומי

הגביה
של המוסד
לביטוח

הפטור
מדמי
ביטוח
לאומי
לקופת
חולים

- חלוקת דמי הביטוח של המוסד לביטוח לאומי 65. המוסד לביטוח לאומי יחלק את דמי הביטוח שגבה בין קופות-החולים כשיעור יחסי שיחושב על פי כללים ודרכי חישוב ובמועדים שיקבע שר העבודה, בתקנות, בהתייעצות עם שר הבריאות.
- הוצאות- 66. המוסד לביטוח לאומי ינכה את ההוצאות שהיו לו בקשר למילוי תפקידיו על פי חוק זה מהסכומים שגבה כדמי ביטוח, לפי השיעורים ודרכי חישוב שיקבע שר העבודה בתקנות.
- מסירת מידע למוסד לביטוח 67. (א) כל קופת-חולים חייבת להעביר למוסד לביטוח לאומי, לפי דרישתו, מידע שידרוש לענין חוק זה, לפי כללים שיקבע שר העבודה בהתייעצות עם שר הבריאות; לא הגישה קופת-חולים פרט כנדרש ממנה רשאי המוסד לביטוח לאומי לעכב כספים המגיעים לה לפי סעיף 65.
- (ב) כל המשלם דמי ביטוח למוסד לביטוח לאומי חייב להמציא למוסד, לפי דרישתו, כל נתון לענין חוק זה לפי כללים ששר העבודה יקבע בתקנות.
- מסירת מידע לקופת חולים 68. המוסד לביטוח לאומי רשאי למסור לקופת חולים, בדרך ובהיקף שיקבע שר העבודה, מידע שבידו העשוי להיות דרוש לה לגביית דמי ביטוח.
- פיקוח 69. מי שניתנו לו סמכויות פיקוח לפי סעיף 196 לחוק הביטוח רשאי להשתמש בהן גם לענין ביצוע תפקידיו של המוסד לביטוח לאומי לפי חוק זה.
- פרק ו': תקציב קופת חולים
- קביעת התקציב ואישורו 70. (א) קופת חולים תקבע את תקציבה לפי הוראות תקנונה ובכפוף להוראות חוק זה; הצעת התקציב חוגש לשר הבריאות, בדרך שקבע לאחר התייעצות במועצה.
- (ב) תקציבה של קופת חולים שעון אישור שרי הבריאות, העבודה והאוצר.
- הנחת לקביעת התקציב 71. תקציב של כל קופת חולים ייקבע בהתחשב בפרטים אלה:
- (1) חובותיה של קופת-חולים כלפי המבוטחים בה לפי חוק זה והתקנות על פיו;

(2) שירותים שהיא נותנת בנוסף על אלה שהיא חייבת לתיתם

על-פי החוק;

(3) תכנית הפיתוח שלה;

(4) הכנסותיה;

(5) חובותיה וזכויותיה בקרן ההשקעה, כמשמעותה בפרק י' ;

(6) אומדן השתתפותו של תקציב המדינה בתקציבה כפי שקבעו

שרי הבריאות, העבודה והאוצר.

מקורות 72. אומדן הכנסותיה של קופת חולים בתקציבה יפרט במיוחד מקורות
ההכנסה
שיפורטו
אלה:

(1) דמי ביטוח;

(2) תקבולים בעד שירותים מיוחדים, על-פי חוק זה;

(3) הקצבות;

(4) מלוות ומענקים של המדינה או הניתנים באמצעותה או

באמצעות גופים אחרים באישור שר האוצר ותרומות מכל

אדם אחר, לרבות מענקי מחקר;

(5) תקבולים מאת המוסד לביטוח לאומי בעד שירותים רפואיים;

(6) תקבולים אחרים בעד מתן שירותים רפואיים לזכאי להם על

פי כל חוק;

(7) תקבולים מאת מוסדות חוץ ומדינות חוץ בעד מתן שירותים

רפואיים לזכאים לקבל אותם על פי דיני חוץ;

(8) תקבולים בעד מתן שירותים רפואיים מסח זכות שיפוי לפי

כל דין.

תקציב 73. תקציב של קופת חולים יהיה מחולק לתקציב רגיל לביצוע
רגיל
ותקציב
פיתוח
פעולותיה השוטפות ולתקציב פיתוח להקמת מוסדות רפואיים
והרחבתם, לרבות בתי-חולים.

שינויים 74. שינויים בתקציב של קופת חולים שאושר והתוספות לו - דינם
בתקציב
כדין התקציב עצמו.

השתתפות 75. המדינה רשאית להשתתף בתקציב קופת החולים בסכומים שאושרו
המדינה
למטרה זו בתקציבה.

איך 76. קופת חולים לא תוציא כל הוצאה שלא אושרה בתקציבה, ולא
הוצאה
מחוץ
לתקציב
תוציא הוצאה מעל לסכום שאושר לאותו ענין.

חובת 77. כל קופת חולים תגיש דו"חות תקופתיים או אחרים על פעולותיה,
דיווח
לרבות דו"חות כספיים, הכל כפי שקבע שר הבריאות בתקנות
בהסכמת שר העבודה.

הקופה 78. קופת חולים תעמוד לביקורתו של מבקר המדינה.
מוסד
מבקר

פרק ז': שירותי רפואה מונעת ושירותי סיעוד

הגדרות 79. לענין פרק זה -

"שירותים אישיים ברפואה מונעת" - פיקוח על נשים הרות, יונקים ופעוטים, גני ילדים ובתי ספר, ובריאות השן לילדים ולנשים הרות;
"טיפול סיעוד" - טיפולים במחלות כרוניות או במחלות ממושכות וכן שירותים גריאטריים וטיפולים אחרים שקבע שר הבריאות, לאחר התייעצות עם המועצה, כטיפול סיעוד.

מחן שירותי מנע וסעד על ידי קופת חולים 80. (א) שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, להורות לקופת חולים לתת, שלא במסגרת ביטוח בריאות על פי חוק זה אך על חשבון המדינה, שירותים אישיים ברפואה מונעת וטיפול סיעוד לתושבי מקום או איזור פלוני או לסוג פלוני של בני אדם, אם דרך כלל ואם לתקופה מסוימת שלא תפחת משנתיים.

(ב) על הוראה כאמור תינתן הודעה מראש ששה חדשים לפחות.

(ג) כתום שמונה עשר חדשים מיום תחילת תקפה של הוראה לפי סעיף קטן (א), רשאי שר הבריאות, בהודעה, לבטל את ההוראה; הביטול ייכנס לתקפו כתום ששה חדשים מיום ההודעה עליו או במועד מאוחר מזה שקבעו השר בהודעה.

מחן שירותי מנע וסעד על ידי גופים אחרים 81. (א) באישורו של שר הבריאות רשאי מוסד או גוף אחרים לתת את השירותים האמורים בסעיף 80 ובדרכים האמורים בו, גם שלא בהוראה לפיו ושלא מכוח חוק אחר.

(ב) שר הבריאות לא יסרב לתת אישור לפי סעיף קטן (א), אלא אם לדעתו כבר ניתנים במידה מספקת השירותים שלגביהם מתבקש האישור, או שמתן השירותים כמבוקש סותר את תכנית שירותי הבריאות וסדר עדיפותם שקבעה המועצה.

(ג) מוסד או גוף אחר הנותן שירותים כאמור בסעיף 80 יתן אותם לכל הכלולים במקום, באזור או בסוג שעליו ניתן אישורו של שר הבריאות.

(ד) שר הבריאות, בהסכמת שר העבודה ובהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע כי שירות מהשירותים האמורים בסעיף 80 יהיה כולו או מקצתו על חשבון המדינה, אם דרך כלל ואם לסוגים ולתקופה שיקבע.

פרק ח': המועצה לביטוח בריאות

מינוי
מועצה
וכהונתה
82. (א) הממשלה תמנה, על פי המלצת שרי הבריאות והעבודה, מועצה לביטוח בריאות.

(ב) תקופת כהונתה של המועצה תהיה ארבע שנים.

- תפקידי
המועצה
83. תפקידיה של המועצה יהיו, ככל שהדבר דרוש לביצוע חוק זה -
- (1) תיאום ארצי ואזורי של פעולות שירותי הבריאות הממלכתיים, קופות החולים המוסמכות וגופים אחרים שיפעלו לפי חוק זה, ושל חלוקת השירותים הרפואיים לכל חלקי הארץ, לרבות שילובן של מרפאות במסגרת של בתי חולים;
 - (2) תכנון כוח האדם הרפואי למקצועותיו השונים, שיבוצו הארצי והאזורי וענייני עליה וקליטה של כוח אדם רפואי;
 - (3) תכנון השירותים הרפואיים, לרבות השירותים של בתי חולים, לפי המקצועות הרפואיים השונים ולאזורי הארץ השונים, ותכנון פיתוחם;
 - (4) קביעת תקנים לניהולם ותחזוקתם של שירותים רפואיים, לרבות שירותים אמבולטוריים, על כוח האדם שבהם;
 - (5) קביעת תקנים לבניין בתי חולים, ריהוטם, ציודם, בדקם וצוותם;
 - (6) קביעת נהלים וסדרים לאשפוזם של מבוסחים וחולים אחרים, לרבות חלוקתם האזורית של שירותי בתי חולים מסויימים, וסדרי תורנות שלא בשעות העבודה ובימי העבודה הרגילים;
 - (7) קביעת סדרי תורנות של רופאים ושירותים אמבולטוריים אחרים שלא בשעות העבודה ובימי העבודה הרגילים;
 - (8) קביעת תעריפי השירותים למבוסחים ולשאינם מבוסחים;
 - (9) קביעת הנחיות לדיווח סטטיסטי ולהערכת שירותים של קופות חולים מוסמכות, מוסדות מאשפדים ומוסדות רפואיים אחרים שהוסמכו לענין חוק זה;
 - (10) הצעת שירותים נוספים שייכללו בביטוח בריאות, פירוטם ומידתם;
 - (11) ייעוץ והמלצה לשרים בדבר הצעות התקציב של קופות החולים;
 - (12) ייעוץ והמלצה לשרים בדבר התקנת תקנות לפי חוק זה;
 - (13) ייעוץ לשרים ולממשלה בכל ענין אחר הקשור בביצוע חוק זה;
 - (14) כל פעולה אחרת וכל תפקיד אחר שיחילו עליה הממשלה או השרים לשם ביצוע חוק זה.

הרכב 84. המועצה
הממשלה תקבע את מספר חברי המועצה, על פי המלצת שרי הבריאות והעבודה, ובלבד שמחציתה יהיו נציגי קופות חולים, ובהם נציג אחד לפחות של כל קופת-חולים, ומחציתה יהיו -

- (1) נציגי הממשלה;
- (2) נציג המוסד לבטיחות לאומי;
- (3) נציגי ארגוני עובדים ומעבידים, שלדעת שרי הבריאות והעבודה הם נוגעים בדבר;
- (4) נציגי מקצועות רפואיים ופארא-רפואיים;
- (5) נציגי ציבור;
- (6) נציגי השלטון המקומי;
- (7) נציגי מוסדות להשכלה רפואית גבוהה.

85. (א) שר הבריאות יהיה יושב ראש המועצה.
(ב) ליושב ראש המועצה יהיו שני סגנים, שאחד מהם יהיה המנהל הכללי של משרד הבריאות, והוא יהיה ממלא מקומו הקבוע של יושב ראש המועצה, ואחד שהמועצה תבחר מבין חבריה.

ועדות 86. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדות אלה ותקבע את מספר המועצה
חבריהן:

- (1) ועדה מסדרת;
 - (2) ועדה לתכנון האשפוז;
 - (3) ועדה לשירותים רפואיים;
 - (4) ועדה לכוח אדם רפואי;
 - (5) ועדת התעריפים;
 - (6) ועדת תקנות וחקיקה.
- (ב) המועצה רשאית לבחור מבין חבריה ועדות נוספות אחרות.
(ג) המועצה רשאית לאצול מסמכויותיה לוועדות ולפעול באמצעותן; החלטות ועדה מכוח אצילת סמכויות כאמור דינן כדין החלטות המועצה.

תפקידי 87. המועצה
המסדרת
הועדה המסדרת תציע למועצה את הרכבה האישי של שאר הועדות, את היושב ראש שלהן ואת תחומי תפקידיהן, ובלבד שבוועדה לתכנון האשפוז יהיה רוב לאותם חברי המועצה שהם נציגים של בעלירוב מיטות האשפוז במדינה.

- תקנון המועצה וסדרי העבודה 88. (א) המועצה באישור שר הבריאות תקבע בתקנונה את סדרי העבודה שלה ושל ועדותיה.
- (ב) המועצה תתכנס לא פחות מאשר אחת לששה חדשים.
- (ג) על פי דרישת שר הבריאות או של רבע מחברי המועצה תיקרא ישיבה שלא מן המניין.
- החלטות המועצה 89. (א) בענינים שבתחום תפקידיה של ועדה כאמור בסעיף 86 לא תחליט המועצה אלא אם הובאה לפניה הצעה של אותה ועדה.
- (ב) החלטות המועצה בענינים האמורים בפסקאות (4) ו-(8) לסעיף 83 טעונות אישור שרי הבריאות, העבודה והאוצר.
- (ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), כל החלטה של המועצה תחייב כל קופת חולים, בית חולים, מוסד רפואי וגוף או רופא הפועלים במסגרת חוק זה.

פרק ט': האשפוז

- סדרי קבלה לאשפוז 90. (א) המבחנים שלפיהם יתקבל מבוטח לאשפוז בבית חולים רשום יהיו מבחנים רפואיים בלבד, ובתי החולים יקבלו את המבוטח לאשפוז על בסיס אזורי ועל פי הפניה מכוח הסדרים שתקבע לכך הועדה לתכנון האשפוז של המועצה.
- (ב) הועדה לתכנון האשפוז תקבע את האזורים ואת בתי החולים שבהם לענין סעיף קטן (א).
- הסכם עם בתי חולים פרטיים 91. קופת חולים תערוך הסכם עם בעל בית חולים פרטי על התנאים והתשלומים לאשפוז המבוטחים בה; לא עשתה כן יקבע את התשלומים וההסדרים האמורים שר הבריאות בהסכמת שר העבודה לאחר התייעצות בוועדה לתכנון האשפוז.
- אשפוז חיילים 92. (א) ^{לתכנון האשפוז} הועדה/תקבע את בתי החולים הרשומים שיהיו חייבים לאשפוז חיילים ולתת להם שירותים רפואיים אחרים לפי הסדרים שיקבע שר הבריאות בהתייעצות עם שר הבטחון.
- (ב) אוצר המדינה ישלם לבתי החולים בעד האשפוז ומתן השירותים לפי סעיף זה לפי תעריפים שתקבע הועדה לתכנון האשפוז, זולת אם החייל זכאי לאשפוז או לשירותים אחרים לפי הוראות אחרות של חוק זה.
- זכויות שמורות 93. אין בהוראות פרק זה כדי לפגוע במעמדו המשפטי והמינהלי העצמאי של בית חולים שאינו בבעלותה של המדינה או של אחת מקופות החולים.

94. תכנית פיתוח לאשפוז (א) הועדה לתכנון האשפוז תכין תכנית ארצית לפיתוח שירותי האשפוז ותגיש אותה לאישור המועצה.

(ב) לא יוקם בית חולים חדש ולא יורחב בית חולים קיים, אלא לפי תכנית האשפוז.

95. תחולה לענין פרק זה, דין בית-חולים שבבעלות המדינה כדין בית-חולים אחר.

פרק י': קרן השוואה

96. מטרת קרן השוואה (א) תהיה קרן השוואה לשם איזון הנזל המיוחד שנושאות בהן קופות חולים בהגשת שירותים רפואיים לפי חוק זה בתנאים בלתי רגילים.

(ב) לענין פרק זה, יראו כתנאים בלתי רגילים שירותים רפואיים המוגשים באזור כפר או ספר, או באזור פיתוח, או באזורים שבהם קיימים תנאי-בריאות מיוחדים או שהם במצב בטחוני מיוחד, או לקבוצות אוכלוסין מיוחדות או הנתונות בתנאי בריאות מיוחדים או במצב מיוחד ובלתי צפוי, לרבות מקרי מגיפות; והכל כפי שתקבע המועצה.

(ג) קביעת המועצה תובא לידיעת קופות החולים בהודעה בכתב ואינה טעונה פרסום ברשומות.

97. קרן ההשוואה תהיה תאגיד כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.

98. הנהלת קרן השוואה תהיה של שבעה חברים והם-

- (1) המנהל הכללי של משרד הבריאות, והוא יושב-ראש;
- (2) נציג שר העבודה;
- (3) נציג שר האוצר;
- (4) ארבעה נציגים של קופות חולים שתבחרם המועצה.

99. היטל איזון לקרן קופת חולים תשלם לקרן ההשוואה היטל איזון בשיעור מסויים של הכנסותיה מדמי-ביטוח, כפי שקבעו שרי העבודה ושר הבריאות לאחר התייעצות עם שר האוצר.

תשלומי 100. תשלומי האיזון שהקרן תשלם לקופת חולים יקבעו שרי הבראות והעבודה, לאחר התייעצות עם המועצה ובהתחשב בשיקולים אלה:

- (1) הכנסותיה של קופת החולים ודמי הביטוח, בסכום כולל ובממוצע לכל מבוטח בה;
- (2) הוצאותיה של קופת החולים בסכום כולל ובממוצע לכל מבוטח בה;
- (3) השירותים שקופת החולים נותנת לפי הוראות חוק זה בחלקי הארץ השונים ולקבוצות האוכלוסיה השונות;
- (4) ההוצאות שנושאת בהן קופת החולים להגשת שירותים רפואיים בתנאים בלתי רגילים בהשוואה לכלל הוצאותיה בהגשת שירותים לכלל המבוטחים ובממוצע לכל מבוטח בה.

ניהול 101. שרי הבראות והעבודה, לאחר התייעצות עם שר האוצר, רשאים להתקין תקנות בדבר ניהול קרן ההשוואה ותקציבה, דרכי הגביה של היטל האיזון ומועדי תשלומי לקרן ההשוואה ודרכי הביצוע של תשלומי האיזון לידי קופת-חולים.

פרק י"א: הוראות שונות

תביעות 102. תביעות נגד צד שלישי
היה המקרה שחייב קופת חולים לתת שירות לפי חוק זה משמש עילה לחייב צד שלישי לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש)⁴, יהיה המבוטח שקיבל את השירות חייב להושיט כל עזרה ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לקופת החולים במימוש זכותה לשיפוי הצד השלישי לפי כל דין, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויותיה של קופת החולים כלפי הצד השלישי כאמור, או למנוע בעד מימושה; הפר המבוטח חובה זו, רשאית קופת החולים לתבוע ממנו פיצוי על הנזק שגרם לה עקב ההפרה.

תביעות 103. (א) בירור תביעות ותלונות של מבוטחים וחליפיהם נגד
נגד
קופת
חולים

(1) תביעות שערכן אינו עולה על 500 לירות, למעט תביעות
לתשלום דמי ביטוח - יתבררו בוועדות בוררות שיוקמו
ליד קופות חולים לפי האמור בתקנון;

(2) כל תביעה אחרת תתברר בבתי הדין לעבודה.

(ב) תביעות בין קופות חולים לבין מעבידים וחליפיהם
יתבררו בבתי הדין לעבודה.

(ג) תביעות של קופות חולים בינן לבין עצמן בענינים
הנוגעים לחוק זה יתבררו בבית הדין לעבודה.

(ד) תביעות בין קופות חולים לקרן ההשוואה יתבררו בבית
הדין הארצי לעבודה כערכאה יחידה.

דין 104. לענין חוק זה דין המדינה כמעביד. כדין כל מעביד אחר.
המדינה

שמירת דינים 105. חוק זה אינו גורע מכל סמכות של שר הבריאות, המנהל הכללי
של משרד הבריאות וכל בעל משרה אחרת על פי כל חיקוק אחר
בענין פיקוח על מוסדות רפואיים, רופאים ובעלי מקצוע
אחרים ובכל ענין אחר הנוגע לבריאות העם.

עונשי 106. (א) מי שלא עשה את המוטל עליו על פי חוק זה או התקנות
לפיו, למעט חובת תשלום דמי ביטוח, דינו - קנס 100
לירות בשל כל אדם שלגביו נעברה העבירה.
(ב) מי שמסר הצהרה כוזבת או העלים עובדות שיש להן חשיבות
בכל הנוגע לחוק זה או התקנות על-פיו, דינו - מאסר
שנה או קנס 3000 לירות.

פרק י"ב: ביצוע ותקנות

תקנות 107. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין
ביצוע
כלליות
תקנות לביצועו; אולם פעולות אשר לפי הוראות חוק זה
צריכים לעשותן שר הבריאות עם שר העבודה, יהיו
שני השרים ממונים על ביצוען, והם יהיו רשאים, יחדיו,
להתקין תקנות לשם כך.

תקנות 108. שר הבריאות, בהתייעצות עם שרי החוץ והעבודה ועם המועצה, רשאי להתקין תקנות לביצוע הסכמים שנעשו בין מדינת ישראל לבין מדינת חוץ לענין יחסי גומלין בעניני ביטוח בריאות, אף אם יש בהסכמים סטיה מהוראות כל חיקוק.

תקנות 109. (א) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות - לקראת הפעלת החוק

(1) לאחר התייעצות עם המועצה ובהסכמת שר העבודה - בדבר הפעולות הדחופות של קופות החולים לקראת תחילת החוק;

(2) לאחר התייעצות עם המועצה ושר האוצר ובהסכמת שר העבודה - בדבר הגשת תקציבים של קופות החולים לששת החדשים הראשונים שלאחר תחילת החוק, לשם אישורם, ובדבר תשלום מקדמות לקופות החולים מאוצר המדינה לקראת תחילת החוק.

(ב) שרי הבריאות והעבודה רשאים לקבוע בתקנות הסדרי להבטיח שעם תחילתו של חוק זה יבוטח כל אדם החייב בביטוח לפיו והוא אינו מבוטח אותה שעה בקופת-חולים.

ביטול 110. חוק מס מקביל, תשל"ג-1973⁵ - בטל.

תחילה 111. תחילתו של חוק זה כעבור שנה מיום פרסומו ברשומות, אך ניתן להקים את המועצה ולכנסה לפני המועד האמור.

1. ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

2. ס"ח תשכ"ח, עמ' 108.

3. חוקי א"י, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

4. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

5. ס"ח תשל"ג, עמ' 88.

דברי הסבר

פרק א' - מבוסחים

ביטוח הבריאות הוא חובה והוא חל על כל תושב המדינה, מיום לידתו או מיום היותו לתושב, וכל עוד הוא תושב. יוצאים מכלל זה חיילים שבשירות הכוחות הסדירים של צבא הגנה לישראל, ששירות הבריאות ניתנים להם במסגרת השירות הצבאי. הוא הדין בתושבים המבוסחים במדינת מוצאם, ביטוח בריאות, מלא או חלקי, וזכותם זו עומדת להם לפי דיני אותה מדינה גם בהיותם תושבי ישראל, במידה שהיא ניתנת למימוש בישראל.

לתושבים שאינם מבוסחים ביטוח חובה מניח החוק המוצע שתי אפשרויות אחרות:

ביטוח מיוחד לפי תקנות והסדרים ששר הבריאות יהא מוסמך לקבעם בהסכמת שר העבודה, או ביטוח רשות לפי תקנות והסדרים ששר הבריאות יהא מוסמך לקבעם בהסכמת שר העבודה ולאחר התייעצות עם שר האוצר.

פרק ב' - היקף הביטוח

ביטוח הבריאות יכלול שירותים אלה: טיפול אמבולטורי; שירותי אבחון; הספקת תרופות, מכשירי עזר ושיקום; שירותי בריאות בעבודה; אישפוז וטיפול מיוחדים. זהו כיום אופטימום השרותים הניתנים בביטוח הוולונטארי של קופות חולים^{כל}, ההגבלות הקיימות בו לכהוספת שירותי בריאות במקומות עבודה. ריפוי^{שתיים} איננו כלול בביטוח.

קופות חולים מוסמכות לפי חוק זה, יהיו חייבות לתת למבוטח את השירותים המינימליים שלפי החוק, אבל זכאיות לתת שירותים נוספים, בתשלום מיוחד או ללא תשלום. הקופות רשאיות לספק את השירותים במישרין, באמצעות רופאיהן ועובדיהן הרפואיים ובמוסדותיהן הן, או באמצעות רופאים או מוסדות אחרים על-פי הסכם. ענין זה מניח החוק לתקנונה של כל קופה וקופה, אך שר הבריאות רשאי להורות לקופת-חולים לקיים שירותים רפואיים למבוסחים בה במקום פלוני, בידי עצמה ובהיקף שיקבע.

מבוטח בקופת-חולים שאין לה במקום מגוריו שירותים רפואיים או שירות רפואי פלוני, זכאי לקבל^{אח}/השירות מגוף או ממוסד אחרים המקיימים שירות זה במקום מושבו, ולפי הסכם שבין קופת-החולים שלו לבין הגוף נותן השירות. אם אין הסכם מעין זה, יקבע שר הבריאות כיצד יינתן השירות בנסיבות אלו.

השירותים של קופת-חולים יינתנו למבוטחים בה בתחומי מדינת ישראל בלבד, זולת אם אין בישראל אפשרות לתת את השירות המסויים הנדרש.

פרק ג' - קופות-חולים

פרק זה קובע את דרכי ההסמכה של קופות חולים, שבאמצעותן בלבד יינתנו שירותי הבריאות, ומפרש את התנאים שקופת חולים חייבת למלאם כדי להיות מוסמכת ואחראית למתן השירות, לאחר קבלת חוק זה. תנאים אלה חלים על הקופות הקיימות ועל העתידות לקום. קופה המבקשת הסמכה תגיש בקשה על כך בצירוף התקנון שעל פיו היא עתידה לפעול מכאן ואילך. ההסמכה תינתן מאת שרי הבריאות והעבודה, והם רשאים להוסיף בה תנאים שנראים להם דרושים כדי להבטיח שהקופה תעמוד בחובותיה, ורשאים הם לשנות תנאים אלה לפי הצורך.

אחד התנאים להסמכת קופת חולים הוא שיש לה לפחות חמישים אלף מבוטחים. מספר זה הוא פחות ממספר המבוטחים הקטן ביותר המצוי כיום בכל אחת מקופות החולים. קופות קטנות מאלה אין בכוחן לתת את השירות למבוטחים בכל חלקי הארץ, והשירות שהם נותנים הוא בדרך של תיווך שמגמתו עשיית רווחים גרידא.

תנאים עיקריים אחרים הם יכולת כספית, ארגונית ורפואית לספק את שירות ביטוח הבריאות בחלקי הארץ השונים, ויעילות בניהול. טיבן שרי הבריאות והעבודה להסמיך קופה, פתוחה לפניה הדרך לערער לפני בית-המשפט העליון. הוא הדין אם השרים הוסיפו או שינו את תנאים להסמכתה.

אחד העקרונות החשובים בדרך פעולתן של קופות החולים הוא קיום תקנון מחייב, הקובע זכויות וחובות וסדרי ניהול. שרי הבריאות והעבודה הם אשר יקבעו, אם תואם התקנון את החוק, והוא יפורסם ברשומות, למען ידע כל מבוטח את זכויותיו וחובותיו.

שרי הבריאות והעבודה רשאים לבטל הסמכת קופה מחמת ליקויים במתן-השירותים כנדרש, הפרת תנאי מתנאי הסמכתה או שינוי התקנון ללא אישור השרים. על ביטול ההסמכה זכאית קופה לערער לבית המשפט העליון. קופה שהסמכתה בוטלה תפורק בידי כונס הנכסים הרשמי בדרך שבה מפרקים חברה. עצם ביטול ההסמכה נחשב כאילו היה צו של בית משפט המורה על פירוק החברה. נכסי קופת חולים שהסמכתה בוטלה או נתפרקה מראש, יכוונו ליעדים רפואיים שיקבעו השרים, בהתחשב בצרכי קליטתם של חברי הקופה המתפרקת ובמגמה לשפר תנאי השירות.

יתרת הנכסים של הקופה לאחר כיטוי חובותיה יועברו להקדש לצרכי צדקה שמטרתו בריאות העם ושיוקם למטרה זו באישורו של שר המשפטים. יובטח מעבר מסודר של מבוטחים לקופת חולים אחרת לפי בחירתם, ללא הגבלות, ותובטח העברת התייעוד הרפואי.

פרק ד' - החברות בקופת-חולים

כל מבוטח חייב להצטרף לקופת חולים ויכול להיות מבוטח בקופה אחת בלבד. המבוטח בקופת-חולים ביום תחילת תקפו של חוק זה לא יהיה חייב להצטרף אליה וייחשב כמבוטח ועומד בה.

קופת-חולים רשאית לערוך הסכם בדבר הצטרפות קולקטיבית של חברי ארגון ארצי כללי, ורואים הצטרפות זו כהצטרפות אישית של כל אחד מן החברים.

מותר לאדם לעזוב קופה אחרי תקופה שנקבעה בחוק ולאחר מתן הודעה על קופת-החולים החדשה שבחר בה; וזאת, כדי לאפשר העברה סדירה משירות לשירות ולהבטיח המשך ורציפות בטיפול הרפואי. גם ארגון שיש לו הסכם על הצטרפות קולקטיבית של חבריו לקופת-חולים רשאי - בהודעה לקופת-החולים שנה אחת מראש - לבטל הסכם ההצטרפות, ובלבד שעברה ^{שנה} מיום עריכת ההסכם, או מיום תחילתו של חוק זה, לפי המאוחר.

כל הכשיר לפי החוק להימנות עם המבוטחים בביטוח בריאות, חייבת קופת החולים שבחר בה לקבלו ללא הגבלות גיל, בריאות וכו' וללא תקופות המתנה או אכשרה; הזכאות לשירותים תחילתה מהיום שבו הגיש המבוטח את בקשתו להצטרף לקופה.

בכל ענין רפואי הקשור בביטוח בריאות אין חובת סודיות רפואית כלפי קופת החולים שבה האדם מבוטח, והיא ועובדיה רשאים לדרוש מכל אדם מידע ומטמכים הדרושים למתן שירותים למבוטח לפי החוק. לעומת זאת חייבת הקופה למסור לקצין רפואה ראשי של צה"ל כל מידע ומסמך בקשר למבוטח שהוא יוצא צבא או מיועד לשירות בטחון, במידה שהדבר דרוש למתן שירותים רפואיים לאותו אדם או לבדיקת כשרו הרפואי.

פרק ה' - דמי ביטוח

דמי ביטוח הבריאות ישולמו בעד כל מבוטח שמלאו לו 14 שנה. לענין זה נקבע נוהל שונה לסוגים שונים של מבוטחים:

1. דמי ביטוח הבריאות של עובד שכיר ישלם מעבידו. תשלום זה יהיה של שני חלקים: אחד על חשבון העובד וינוכה משכרו, ואחד, הוא "מס מקביל", על חשבון המעביד;

2. עובד עצמאי ומבוטח שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי ישלמו את דמי הביטוח בעצמם.

סכום דמי הביטוח יהיה בשיעור מסויים מהכנסתו של המבוטח שממנה מגיעים דמי ביטוח לאומי. השיעורים ייקבעו על-ידי שרי הבריאות והעבודה לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

מוחר יהיה לקבוע גם מקסימום ומינימום של הכנסה לצורך תשלום דמי ביטוח.

פטורים מדמי ביטוח: קטין שלא מלאו לו 18 שנה ובן זוגו של מבוטח, אם אינם עובדים שכירים ולא עצמאיים, וילדו של מבוטח שאינו מסוגל לכלכל עצמו אף אם הוא בן 18 שנה ומעלה.

דרך תשלוםם וגבייתם של דמי הביטוח תהיה כך:

דמי ביטוח בריאות של עובד שכיר אשר המעביד חייב לנכות משכרו כאמור, ייגבו על-ידי קופת החולים שאליה משתייך העובד. המס המקביל המגיע ממעבידים ודמי הביטוח המגיעים מעובד עצמאי וממבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי החייבים בדמי ביטוח לאומי - יגבה המוסד לביטוח לאומי.

המוסד יחלק את כספי דמי הביטוח שגבה בין קופות החולים המוכרות לפי שיטה שתקבע בתקנות.

פיגור בתשלום דמי ביטוח של מעביד בעד עובדיו, או של עצמאי או מבוטח אחר בעד עצמו, איננו גורע מזכותו של המבוטח ליהנות מן הביטוח. היום קורה לפעמים שקופ"ח מפסיקה מתן שירותים בשל אי תשלום דמי ביטוח.

היו לקופה בתקופת הפיגור הוצאות בשל מבוטח שמעבידו לא שילם את דמי הביטוח, או בשל עצמאי או מבוטח אחר שלא שילמו דמי הביטוח שלהם - חייב המעביד העצמאי, או המבוטח האחר, לשפות את הקופה על השירותים שנתנה לאותו מבוטח, וזה בנוסף לדמי הביטוח המגיע מהם. הוראה זו לא חלה לגבי העובד השכיר, שהרי הוא אינו חייב בתשלום דמי הביטוח במישרין.

שרי הבריאות והעבודה, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאים לקבוע שדמי הביטוח של מקבלי תשלומי סעד או של זכאים להטבות סעד, ושל מקבלי קיצבת זיקנה ושאיירים מהמוסד לביטוח הלאומי, ישולמו על חשבון לשכת הסעד או נותן הטבות הסעד או המוסד לביטוח לאומי, לפי העניין.

יכול לגבי סוגים מסויימים של מבוטחים יחולו הוראות מיוחדות בעניין דמי הביטוח, שיעוריהם וגבייתם.

חיליים בשירות פעיל שאינם מבוטחים לפי חוק זה, חייבים בתשלום דמי ביטוח בעד התלויים בהם, ומותר לקבוע בתקנות כי דמי ביטוח אלה ישולמו מאוצר המדינה. שוטר וסוהר ישלמו דמי ביטוח בשיעור מיוחד ומותר לקבוע בתקנות כי הם ישולמו מאוצר המדינה.

פרק ו' - תקציב

תקציבה של קופת-חולים נקבע לפי הוראות תקנונה וסעון אישורם של שרי הבריאות, העבודה והאוצר. החוק קובע קוי-יסוד להרכבת התקציב מבנהו ומקורות הכנסותיו המשוערות. השתתפות של המדינה בתקציבים השוטפים ובתקציבי הפיתוח של קופות-החולים תיקבע מדי שנה בחוק התקציב של המדינה.

כל קופת-חולים חייבת בהגשת דינים וחשבונות על פעולותיה, בדרך ולתקופה שיקבע שר הבריאות בתקנות. כל קופה תעמוד לבקורתו של מבקר המדינה.

פרק ז' - שירותי רפואה מונעת ושירותי סיעוד

שר הבריאות רשאי, בהתייעצות עם המועצה לביטוח בריאות, להסיל על קופת חולים לתת למבוטחים שירותים אישיים ברפואה מונעת, כגון פיקוח על נשים הרות, יונקים ופעוטים, פיקוח על גני ילדים ובתי ספר, בריאות השן לילדים ולנשים הרות, וכן טיפולי סיעוד כגון טיפולים במחלות כרוניות או במחלות ממושכות ושירותים גריאטריים, לתושבי איזור מסויים או לתלמידי בית-ספר מסויים. שר הבריאות רשאי לקבוע כי השירותים יינתנו לתקופה בלתי מוגבלת או לתקופה קצובה, שלא תפחת משנתיים.

שירותים אלה לא יהיו במסגרת ביטוח בריאות אלא ישלימו את שירותי הביטוח ויינתנו, תוך התייעצות עם שר האוצר, על חשבון המדינה. שר הבריאות יודיע על כוונתו לחייב במתן שירותים כאמור, ששה חדשים מראש, והוא רשאי לבטל הוראתו רק לאחר שהשירותים הופעלו שנה ומחצה. הביטול ייכנס לתקפו כחום ששה חדשים מיום ההודעה על הביטול.

גופים, שאינם קופת-חולים, רשאים לתת שירותים כאמור אף בלי הוראה, אם קיבלו אישור לכך מאת שר הבריאות. ^{בהסכמת שר העבודה} ולאחר התייעצות עם שר האוצר, רשאי שר הבריאות לקבוע כי שירות מהשירותים האמורים, יינתן כולו או מקצתו, לכלל מקבלי השירות או לחלק מהם, על חשבון המדינה, כמשך תקופה שיקבע.

פרק ח' - המועצה לביטוח בריאות

הממשלה תמנה מועצה לביטוח בריאות לתקופת כהונה של 4 שנים, מספרה והרכבה ייקבע על פי הצעת שרי הבריאות והעבודה, ובלבד שמחציתה יהיו נציגי קופות החולים ולכל קופה נציג אחד לפחות. המועצה תעמיד שש ועדות, והראשונה שבהם תהיה ועדה מסדרת שתציע למועצה את הרכבם ותפקידיהם של שאר הועדות.

יושב-ראש המועצה יהיה שר הבריאות, ולידו שני סגנים, שאחד מהם, המנהל הכללי של משרד הבריאות, יכהן כממלא מקום קבוע. המועצה תייעץ בכל הנוגע לביצוע חוק זה, אך החוק מפרט את תפקידיה המיוחדים, כגון תיאום ארצי ואזורי של פעולות שירותי הבריאות, תכנון כלל האדם והשירותים הרפואיים, תקנים לבנין בתי-חולים, המלצה וייעוץ בעניני תקציבי קופות-החולים, תקנות וכו'.

המלצות המועצה בנושאים בעלי אופי או משמעות תקציבית מובהקת טעונות אישור שרי הבריאות, העבודה והאוצר. הכוונה לתקני כוח-אדם, תקנים לניהולם ותחזוקתם של שירותים רפואיים ותעריפיים.

החלטות המועצה מחייבות כל קופת-חולים, בית-חולים, מוסד רפואי, גוף או רופא הפועלים לפי חוק זה.

פרק ט' - האשפוז

כל בית-חולים מורשה חייב להיות פתוח לאשפוזו של כל אדם לפי מבחנים רפואיים בלבד, על בסיס אזורי ומכוח הפניה לפי הסדרים שייקבעו. ועדת האשפוז של המועצה רשאית להורות שבית-חולים מסויים ישרת תושבי אזור או אזורים מסויימים או חולים במחלה מסויימת. במקרה כזה אסור לבית חולים לסרב לקבל חולה שהופנה אליו כדין.

כל מוסד מאשפז שאישרה ועדת האשפוז ינהל את בית החולים שלו ויישמר מעמד משפטי-עצמאי של בתי-החולים. ועדת האשפוז תכין תכנית ארצית שתובא לאישור המועצה. ניתן, באישור המועצה, להתיר גם ליוזם פרטי להקים בית-חולים במסגרת של מדיניות האשפוז המוסמכת.

פרק י' - קרן השוואה

קופות-חולים מסויימות נדרשות כיום, ויהיו נדרשות בעתיד, לתת את מלוא השירותים הנדרש בחוק, בתנאים בלתי רגילים, באזורים מיוחדים, בתנאי בטחון מיוחדים, בקבוצות אוכלוסיה מיוחדות שהכנסתן הממוצעת לנפש מבוטחת היא נמוכה וההוצאה הממוצעת גבוהה. כדי לאזן את הנטל המיוחד הזה תוקם קרן השוואה בין הקופות.

הקרן תהיה תאגיד משפטי לכל דבר ובראשה הנהלה של שבעה חברים שהיו"ר שלה יהיה מנכ"ל משרד הבריאות.

כל קופה חסלם היטל איזון בשיעור מסויים מהכנסותיה מדמי-ביטוח, כפי שיקבעו שרי הבריאות והעבודה בהתייעצות עם שר האוצר והמועצה לביטוח בריאות.

פרק יא' - הוראות שונות

החוק קובע הוראות שיקלו על קופת חולים לקבל שיפוי בעד שירותים רפואיים שהגישה למבוטח הזכאי לקבל פיצויים לפי פקודת תזקיין (נוסח חדש) מצד שלישי שגרם להיזקו.

סעיף 103 קובע נוהל לבירור תביעות ותלונות בין הקופות למבוטחים, בין הקופות למעבידים, בין קופות לבין עצמן או בינן לבין קרן השוואה. תביעות קטנות בין הקופה למבוטחים יוכרעו בוועדות בוררים שיוקמו ליד הקפות. שאר תביעות יהיו ענין לבתי הדין לעבודה לפי שנקבע.

סעיף עונשין קובע קנס על כל המפר חובה המוטלת עליו לפי החוק ומאסר על מי שמסר הצהרה כוזבת או העלים עובדות חשובות.

פרק יב' - ביצוע ותקנות

האחריות לביצוע החוק תהיה על שר הבריאות והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. פעולות שחייבות להעשות ביחד עם שר העבודה יהיו שני השרים ממונים על ביצוען ויתקינו יחדיו תקנות לשם כך.

במשך השנה שבין קבלת החוק בכנסת לבין הפעלתו ייקבע הסדר שעל פיו יצורפו לקופות החולים כל התושבים שאינם מבוטחים עדיין.

מינוי מועצת הביטוח, כינוסה והפעלתה ייעשו עוד לפני כניסת החוק לתקפו - שהוא שנה מיום פרסומו ברשומות - כדי לעשות את ההכנות הדרושות להפעלת החוק ביום כניסתו לתקפו..

חוק מט מקביל-בטל, מאחר שהוראותיו נכללו בחוק זה.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ :

(א) להקים גוף ביזמשרדי, בהשתתפות הסוכנות היהודית, לטיפול בקליטת מדענים. גוף זה ייקרא "המרכז לקליטה במדע".

האחריות להפעלתו של המרכז תהיה במועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, משרד ראש הממשלה.

(ב) תפקידי המרכז יהיו:

1. למיין מדענים מועמדים לקליטה במדע, לאשר את תכנית הקליטה התעסוקתית שלהם, לעקוב אחרי הביצוע של קליטתם במדע ולהקצות את האמצעים המיוחדים שיועדו לקליטה במדע.
2. ליזום ולכוון הרחבה של אפשרויות לעבודה תכליתית במדע.
3. לתאם את פעולות משרדי הממשלה המסייעות לקליטה במדע.
4. לדווח לממשלה על ביצוע התכניות לקליטה במדע.

(ג) מדיניות הקליטה במדע תאושר על-ידי הרשות לעליה ולקליטה המשותפת לממשלה ולסוכנות היהודית.

(ד) מיבנה ופעולת המרכז:

1. המרכז יונחה בפעולתו על-ידי ועדה בה ישתתפו משרדי קליטת העליה, העבודה, החינוך-והתרבות, האוצר, המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, נציג מינהלי המחקר הממשלתיים והסוכנות היהודית. כן ישתתפו אנשי מדע מהמוסדות להשכלה גבוהה, אנשי מדע מהעולים ואישים מהסקטור היצרני.
2. תפקידי הועדה המנחה יהיו: להציע מדיניות לקליטה במדע, לאשר הזחיות וקריטריונים לפעולת המרכז, לקבוע צוהלים להחלטות המרכז ולקבל דיווח שוטף על פעולותיו.
3. מינוי המנהל למרכז יאושר על-ידי הרשות לעליה ולקליטה המשותפת לממשלה ולסוכנות היהודית.

./אמצעי

(ה) אמצעי פעולה לקליטה במדע:

1. לרשות המרכז יועמדו אמצעים מיוחדים שייועדו לקליטה במדע.
2. בביצוע פעולותיו יסתייע המרכז בשירותי קליטת העולים והתעסוקה של הממשלה.
3. כמו-כן ישולבו בפעולת הקליטה התשתית הקיימת במוסדות, במכונים ובמפעלים וכן תקציבים ואמצעים מיוחדים שיועמדו על-ידם לצורך פעולה זו.
4. המרכז יעסיק צוות בין-מקצועי לשם ביצוע משימותיו.
5. המרכז יפעיל צוותים מיוחדים לשם ייעוץ בתחומי פעולתו.

(ו) תקציב :

התקציב הראשוני של המרכז יהיה 10 מיליון ל"י. תקציב זה ישמש לגיהול המרכז ולביצוע פעולותיו. מחצית מסכום זה תמומן מתקציב המדינה, ומחציתו על-ידי הסוכנות היהודית.

ד ב ר י ה ס ב ר

(א) הצורך בהתארגנות מיוחדת לקליטה במדע

1. עתידה החברתי והכלכלי של ישראל כרוך בפיתוח מדע וטכנולוגיה ברמה גבוהה. העליה הנרחבת של אנשים בעלי הכשרה בעבודה מדעית והגידול במספר המדענים בוגרי האוניברסיטאות בארץ וישראלים שהשתלמו בחו"ל, הם הזדמנות מצויינת לקידום המדעי והטכנולוגי של ישראל.
2. תוספת ניכרת של מדענים חדשים מהעליה וממסטימי האוניברסיטאות בארץ תוכל לתרום לפיתוחה של המדינה בתבאי שתוספת זו אמנם תיקלט במסגרות עבודה מתאימות. אולם, המסגרות הרגילות הקיימות עתה לעבודה במדע אינן ערוכות לאפשרויות המיוחדות של קליטה בממדים ניכרים. לכן יש צורך בהתייחסות מיוחדת של הממשלה להכוונה ולטיפול בתהליך הקליטה במדע.

(ב) השיקולים המנחים את ההתארגנות לקליטה במדע

1. הקליטה במדע צריכה להיות מונחית לפי שיקולים ותכניות כלכליים וחברתיים. יש להביא להרחבה תכליתית של העבודה במדע כחלק אינטגרלי מהפיתוח המדעי, הטכנולוגי, הכלכלי והחברתי של המדינה.

/לשם כך.

2. לשם כך דרושים מיון וטיפול שיטתיים בבקלאים בהתאם לתרומה הצפויה שלהם בארץ. כמו-כן דרושה יוזמה והחלטה על המסגרות הרצויות לקליטה במדע.
3. אין להקים מסגרות עבודה במדע שהן מיוחדות לקליטת עולים. המגמה צריכה להיות לשילובם במסגרות שבהן יפעלו מדענים ותיקים ומדענים עולים.
4. יש לכוון את הקליטה במדע למסגרות עבודה בהתאם לסדר העדיפויות הבא:
 - (א) לעבודה מדעית במפעלים יצרניים קיימים.
 - (ב) למפעלים חדשים שהם עתירי מדע וכן למשרדי שירותים של מדע, טכנולוגיה ותכנון.
 - (ג) למכוני מחקר ופיתוח שבמסגרת מינהלי המחקר הממשלתיים, ובמיוחד לאלה שבמסגרת מינהל המחקר התעשייתי.
 - (ד) למכוני מחקר משימתי המשולבים במוסדות להשכלה גבוהה.
 - (ה) לסגל האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה.
5. בתהליך הקליטה במדע מעורבים מוסדות שונים, ולכן הכרחי שהטיפול בקליטה במדע יהיה במסגרת בין-מוסדית. משרדי העבודה, קליטת העליה והסוכנות היהודית ימשיכו לטפל במיון ובקליטה הכללית של אנשי מדע, בעוד שהמיון המקצועי וההחלטות על השמה בתעסוקה מדעית יבוצעו על-ידי המרכז לקליטה במדע.
6. בנוסף לאמצעים המיוחדים שייועדו לפעולת המרכז, קיימים אמצעים אחרים שיסייעו לקליטה במדע. אמצעים אלה כוללים:
 - (א) הקרן של 100 מיליון דולר ליצירת מקורות תעסוקה לאקדמאים, שהוקמה על-פי החלטת הממשלה מיום 27.5.73;
 - (ב) תקציבי קידום-פרוייקטים במשרד לקליטת העליה;
 - (ג) תקציבי המחקר והקרנות למענקי מחקר של משרדי הממשלה;
 - (ד) התוספות לתקציבי המחקר באוניברסיטאות במסגרת התפתחותם הטבעית של מוסדות אלה.

(ג) פעולת המרכז

1. המרכז לקליטה במדע יבטיח שירותים של מיון מקצועי וסיוע בקליטה במדע למדענים מתאימים שאין באפשרותם להזדקק להסדרים ולתהליכים הרגילים של הקליטה במדע. טיפולו של המרכז בתכניות הקליטה במדע יסתיים כאשר אפשר יהיה להפעילן ולפתחן בכלים הרגילים הקיימים לשם כך בארץ.
2. המרכז יתחיל מיד לטפל בפניות לסיוע בקליטה במדע. ייעשו סידורים מיוחדים שמטרתם להבטיח שפניות כאלה תיעבינה במהירות מירבית.
3. כל מדען יוכל לפנות למרכז ולהיעזר בשירותים שייבצעו בו. המרכז יטפל במדענים מכל התחומים, ובתכניות לקליטה במדע שתוגשנה על-ידי כל גוף בארץ.
4. הסיוע לקליטה במדע יינתן במסגרת תכניות לקליטה ישירה בעבודה מדעית תכליתית. בנוסף לכך תופעלנה תכניות לקליטה מיידית בעבודה מתאימה לתקופת ביניים שבה תיעשה הכוונה של מדענים לעבודה מדעית תכליתית. המרכז יקצה מימון הדרוש לביצוע תכניות אלה, כולל תשלום משכורות, רכישת ציוד מדעי ומיבנים, לפי הנחיות סתיקבענה לכך.
5. המרכז יזום תכניות של השקעה בהרחבת התעסוקה במדע בהתאם למדיניותו, כדי לאפשר קליטה תכליתית של מועמדים מתאימים בעבודה מדעית. המרכז יוכל ליזום מקרים הדרושים לתכנון של פעולותיו.

מוגש ע"י ראש הממשלה

כ' בסיון תשל"ג
20.6.73

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ :

(א) להקים גוף בינמשרדי, בהשתתפות הסוכנות היהודית, לטיפול בקליטת מדענים. גוף זה ייקרא "המרכז לקליטה במדע".

האחריות להפעלתו של המרכז תהיה במועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, משרד ראש הממשלה.

(ב) תפקידי המרכז יהיו:

1. למיין מדענים מועמדים לקליטה במדע, לאשר את תכנית הקליטה התעסוקתית שלהם, לעקוב אחרי הביצוע של קליטתם במדע ולהקצות את האמצעים המיוחדים שיועדו לקליטה במדע.

2. ליזום ולכוון הרחבה של אפשרויות לעבודה תכליתית במדע.

3. לתאם את פעולות משרדי הממשלה המסייעות לקליטה במדע.

4. לדווח לממשלה על ביצוע התכניות לקליטה במדע.

(ג) מדיניות הקליטה במדע תאושר על-ידי הרשות לעליה ולקליטה המשותפת לממשלה ולסוכנות היהודית.

(ד) מיבנה ופעולת המרכז:

1. המרכז יונחה בפעולתו על-ידי ועדה בה ישתתפו משרדי קליטת העליה, העבודה, החינוך-והתרבות, האוצר, המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, נציג מינהלי המחקר הממשלתיים והסוכנות היהודית. כן ישתתפו אנשי מדע מהמוסדות להשכלה גבוהה, אנשי מדע מהעולים ואישים מהסקטור היצרני.

2. תפקידי הועדה המנחה יהיו: להציע מדיניות לקליטה במדע, לאשר הזחיות וקריטריונים לפעולת המרכז, לקבוע צוהלים להחלטות המרכז ולקבל דיווח שוטף על פעולותיו.

3. מינוי המנהל למרכז יאושר על-ידי הרשות לעליה ולקליטה המשותפת לממשלה ולסוכנות היהודית.

/אמצעי

(ה) אמצעי פעולה לקליטה במדע:

1. לרשות המרכז יועמדו אמצעים מיוחדים שייועדו לקליטה במדע.
2. בביצוע פעולותיו יסתייע המרכז בשירותי קליטת העולים והתעסוקה של הממשלה.
3. כמו-כן ישולבו בפעולת הקליטה התשתית הקיימת במוסדות, במכונים ובמפעלים וכן תקציבים ואמצעים מיוחדים שיועמדו על-ידם לצורך פעולה זו.
4. המרכז יעסיק צוות בין-מקצועי לשם ביצוע משימותיו.
5. המרכז יפעיל צוותים מיוחדים לשם ייעוץ בתחומי פעולתו.

(ו) תקציב:

התקציב הראשוני של המרכז יהיה 10 מיליון ל"י. תקציב זה ישמש לניהול המרכז ולביצוע פעולותיו. מחצית מסכום זה תמומן מתקציב המדינה, ומחציתו על-ידי הסוכנות היהודית.

ד ב ר י ה ס ב ר

(א) הצורך בהתארגנות מיוחדת לקליטה במדע

1. עתידה החברתי והכלכלי של ישראל כרוך בפיתוח מדע וטכנולוגיה ברמה גבוהה. העליה הנרחבת של אנשים בעלי הכשרה בעבודה מדעית והגידול במספר המדענים בוגרי האוניברסיטאות בארץ וישראלים שהשתלמו בחו"ל, הם הזדמנות מצויצת לקידום המדע והטכנולוגי של ישראל.
2. תוספת ניכרת של מדענים חדשים מהעליה וממסיימי האוניברסיטאות בארץ תוכל לתרום לפיתוחה של המדינה בתנאי שתוספת זו אמנם תיקלט במסגרות עבודה מתאימות. אולם, המסגרות הרגילות הקיימות עתה לעבודה במדע אינן ערוכות לאפשרויות המיוחדות של קליטה בממדים ניכרים. לכן יש צורך בהתייחסות מיוחדת של הממשלה להכוונה ולטיפול בתהליך הקליטה במדע.

(ב) השיקולים המנחים את ההתארגנות לקליטה במדע

1. הקליטה במדע צריכה להיות מונחית לפי שיקולים ותכניות כלכליים וחברתיים. יש להביא להרחבה תכליתית של העבודה במדע כחלק אינטגרלי מהפיתוח המדעי, הטכנולוגי, הכלכלי והחברתי של המדינה.

/לשם כך.

2. לשם כך דרושים מיון וטיפול שיטתיים בנקלטים בהתאם לתרומה הצפויה שלהם בארץ. כמו-כן דרושה יוזמה והחלטה על המסגרות הרצויות לקליטה במדע.
3. אין להקים מסגרות עבודה במדע שהן מיוחדות לקליטת עולים. המגמה צריכה להיות לשילובם במסגרות שבהן יפעלו מדענים ותיקים ומדענים עולים.
4. יש לכוון את הקליטה במדע למסגרות עבודה בהתאם לסדר העדיפויות הבא:
 - (א) לעבודה מדעית במפעלים יצרניים קיימים.
 - (ב) למפעלים חדשים שהם עתירי מדע וכן למשרדי שירותים של מדע, טכנולוגיה ותכנון.
 - (ג) למכוני מחקר ופיתוח שבמסגרת מינהלי המחקר הממשלתיים, ובמיוחד לאלה שבמסגרת מינהל המחקר התעשייתי.
 - (ד) למכוני מחקר משימתי המשולבים במוסדות להשכלה גבוהה.
 - (ה) לסגל האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה.
5. בתהליך הקליטה במדע מעורבים מוסדות שונים, ולכן הכרחי שהטיפול בקליטה במדע יהיה במסגרת בין-מוסדית. משרדי העבודה, קליטת העליה והסוכנות היהודית ימשיכו לטפל במיון ובקליטה הכללית של אנשי מדע, בעוד שהמיון המקצועי וההחלטות על השמה בתעסוקה מדעית יבוצעו על-ידי המרכז לקליטה במדע.
6. בנוסף לאמצעים המיוחדים שייועדו לפעולת המרכז, קיימים אמצעים אחרים שיסייעו לקליטה במדע. אמצעים אלה כוללים:
 - (א) הקרן של 100 מיליון דולר ליצירת מקורות תעסוקה לאקדמאים, שהוקמה על-פי החלטת הממשלה מיום 27.5.73;
 - (ב) תקציבי קידום-פרוייקטים במשרד לקליטת העליה;
 - (ג) תקציבי המחקר והקרנות למענקי מחקר של משרדי הממשלה;
 - (ד) התוספות לתקציבי המחקר באוניברסיטאות במסגרת התפתחותם הטבעית של מוסדות אלה.

(ג) פעולת המרכז

1. המרכז לקליטה במדע יבטיח שירותים של מיון מקצועי וסיוע בקליטה במדע למדענים מתאימים שאין באפשרותם להזדקק להסדרים ולתהליכים הרגילים של הקליטה במדע. טיפולו של המרכז בתכניות הקליטה במדע יסתיים כאשר אפשר יהיה להפעילן ולפתחן בכלים הרגילים הקיימים לשם כך בארץ.
2. המרכז יתחיל מיד לטפל בפניות לסיוע בקליטה במדע. ייעשו סידורים מיוחדים שמטרתם להבטיח שפניות כאלה תיעצנה במהירות מירבית.
3. כל מדען יוכל לפנות למרכז ולהיעזר בשירותים שייצתנו בו. המרכז יטפל במדענים מכל התחומים, ובתכניות לקליטה במדע שתוגשנה על-ידי כל גוף בארץ.
4. הסיוע לקליטה במדע ייצתן במסגרת תכניות לקליטה ישירה בעבודה מדעית תכליתית. בנוסף לכך תופעלנה תכניות לקליטה מיידית בעבודה מתאימה לתקופת ביניים שבה תיעשה הכוונה של מדענים לעבודה מדעית תכליתית. המרכז יקצה מימון הדרוש לביצוע תכניות אלה, כולל תשלום משכורות, רכישת ציוד מדעי ומיבנים, לפי הנחיות סתיקבענה לכך.
5. המרכז יזום תכניות של השקעה בהרחבת התעסוקה במדע בהתאם למדיניותו, כדי לאפשר קליטה תכליתית של מועמדים מתאימים בעבודה מדעית. המרכז יוכל ליזום מקרים הדרושים לתכנון של פעולותיו.

מוגש ע"י ראש הממשלה

כ' בסיון תשל"ג
20.6.73

חוק מס הכנסה
(פטור ממס על דמי שכירות של דירות למגורים) (הוראת שעה)
(תיקון), תשל"ג-1973

הצעה להחלטה

מחליטים להסמיך את שרי האוצר והמשפטים לבטח הצעת חוק לתיקון חוק מס הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות למגורים) (הוראת שעה) (תיקון), תשל"ג-1973, שתוגש מיד לכנסת.

ההצעה תאריך את התקופה שבה ייתן יהיה להשכיר דירות שדמי השכירות שלהן יהיו פטורים ממס הכנסה לתקופה של חצי שנה, הייבן עד יום 31 במרס 1974 (במקום 30 ביוני 1973) וכן תאריך את התקופה שבה ייבטל הפטור האמור ממס הכנסה - בשנה בוספת - הווה אומר עד תום שנת המס 1976 (במקום עד תום שנת המס 1975).

דברי הסבר

לאור המחסור החמור בדירות חוקק לפני כארבעה חודשים החוק שפטור ממס הכנסה, הכנסה מהשכרת דירה לתקופה של שנה לפחות בדמי שכירות שאינם עולים על 550 לירות.

מסתבר שהחוק אכן הביא להקלה ברכות במחסור בדירות לעולים. עתה לאור זרם העליה הגובר מוצע להאריך את תוקפו של החוק כך שהפטור ממס הכנסה יבטל גם לגבי דירות שיושכרו, בתנאים האמורים, עד יום 31 במרס 1974 (במקום 30 ביוני 1973). וכן שהפטור ייבטל עד סוף שנת המס 1976 במקום עד סוף שנת 1975.

ההצעה באה בעקבות המלצתה של ועדת השרים לענייני קליטת עליה. מאחר והמועד המאפשר השכרת דירה שדמי השכירות שלה יהיו פטורים עומד לפוג בסוף חודש זה דחופה ההצעה ביותר.

מוגש ע"י שר המשפטים
ממלא מקום שר האוצר

חוק מט הכנסה
(פטור ממס על דמי שכירות של דירות למגורים) (הוראת שעה)
(תיקון), תשל"ג-1973

הצעה להחלטה

מחליטים להסמיך את שרי האוצר והמשפטים לבטח הצעת חוק לתיקון חוק מט הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות למגורים) (הוראת שעה) (תיקון), תשל"ג-1973, שתוגש מיד לכנסה.

ההצעה תאריך את התקופה שבה ניתן יהיה להשכיר דירות שדמי השכירות שלהן יהיו פטורים ממס הכנסה לתקופה של חצי שנה, היינו עד יום 31 במרס 1974 (במקום 30 ביוני 1973) וכן תאריך את התקופה שבה יינתן הפטור האמור ממס הכנסה - בשנה בורפת - הווה אומר עד תום שנת המס 1976 (במקום עד תום שנת המס 1975).

דברי הסבר

לאור המחסור החמור בדירות חוקק לפני כארבעה חודשים החוק שפטור ממס הכנסה, הכנסה מהשכרת דירה לתקופה של שנה לפחות בדמי שכירות שאינם עולים על 550 לירות.

מסתבר שהחוק אכן הביא להקלה בכרת במחסור בדירות לעולים. עתה לאור זרם העליה הגובר מוצע להאריך את תוקפו של החוק כך שהפטור ממס הכנסה ינתן גם לגבי דירות שיושכרו, בתנאים האמורים, עד יום 31 במרס 1974 (במקום 30 ביוני 1973). וכן שהפטור יינתן עד סוף שנת המס 1976 במקום עד סוף שנת 1975.

ההצעה באה בעקבות המלצתה של ועדת השרים לעניני קליטת עליה. מאחר והמועד המאפשר השכרת דירה שדמי השכירות שלה יהיו פטורים עומד לפוג בסוף חודש זה דחופה ההצעה ביותר.

מוגש ע"י שר המשפטים
ממלא מקום שר האוצר

הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות),
תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס לאשר את הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי
... דירות), תשל"ג-1973, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ג-1973,
נוסחה על-פי החלטה מס. כל/140 של ועדת השרים לענייני כלכלה מיום
ט' באדר א' תשל"ג (11.2.73) אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום
כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73) (החלטה מס. 517).

ההצעה היא בעקבות ועדת שרון (לדיון באמצעים להבטחת זכויות רוכשי
דירות).

ההצעה צריכה להשתלב בהצעת חוק מכר דירות אשר נמצאת עתה בשלבים האחרונים
של דיון ועדת הכספים של הכנסת וגם הצעה זו ענינה בהגנה על רוכשי דירות.

אם תספיק הממשלה להגיש את הצעת החוק עוד השבוע ניתן יהיה להעביר את
ההצעה לקריאה ראשונה עוד במושב זה ויש להניח כי ועדת הכלכלה תשלב את
שתי ההצעות ותעבירן לקריאה שניה ושלישית עוד בכנסת הזוכחת.

מוגש על-ידי שר המשפטים

חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות),

תשל"ג-1973

מבוא

מסיבות כלכליות שונות, נפוצה בארץ שיטת הבעלות של דיירים על דירות מגוריהם. לעתים נאלצים הדיירים לרכוש את דירותיהם עוד לפני הקמת הבנין שבו נמצאת הדירה. לפי חוזה הרכישה, משלם הדייר אחוז מסויים ממחיר הדירה עם חתימת החוזה, והשאר - בתשלומים קצובים לפי התקדמות בביית הבנין.

במצב החוקי הקיים, אין הדייר רוכש כל זכות חפצית בדירה עד לרישומה על שמו במשרד ספרי האחוזה. במקרה של פשיטת רגל של הקבלן-הבונה לפני רישום הדירה כאמור, אין זכותו של הדייר עדיפה על זכויותיהם של נושים אחרים של הקבלן, שהם בדרך כלל סוחרים, ספקים ומוסדות בנקאיים. התוצאה היא שהדייר משקיע סכומים ניכרים ביותר, לרוב מיטב כספו וסכומי הלוואות שהשיג ממקורות שונים, תמורת חיוב על הדייר בלבד, שאין בו כל ערובה להשקעתו במקרה שהקבלן יפשוט את הרגל. זאת ועוד, במקרים רבים נקבע בחוזה הרכישה שעל הדייר לשלם את יתרת המחיר בעת מסירת ההחזקה בדירה לידי, ואילו רישום הדירה על שמו נדחה לזמן מאוחר יותר, אחרי רישום הבנין כבית משותף. בנסיבות אלה, צפוי הדייר - אם יפשוט הקבלן את הרגל - גם לפינויו מהדירה לאחר שנשל בה את ההחזקה.

בחוק המקרקעין (תיקון מס' 2), תשל"ג-1972, נקבע כללית שרישום הערת אזהרה על עסקה במקרקעין כוחו יפה נגד כל עיקול על המקרקעין או נגד צו לקבלת נכסים בפשיטת רגל ונגד צו פירוק כלפי בעל המקרקעין, שבאו לאחר רישום ההערה. בלי ספק יש בחוק זה כדי להקל בהרבה על בעיית רכישת דירה "על הדייר", אולם אין בו פתרון כללי לבעיה, וזאת משני טעמים: ראשית, החוק אינו מחייב את הקבלן לרשום את ההערה, ורוכשים רבים אינם מצילים את זכותם לעשות כן; ושנית, וזה העיקר, אם המקרקעין שועבדו במשכנתה לפני ביצוע העסקה של רכישת הדירה, או שהעיקול הוטל לפני כן, אין רישום ההערה מועיל לרוכש.

החוק המוצע מבוסס על המלצותיה של ועדה ציבורית שהקים שר השיכון.
הוא בא למנוע מקבלן לקבל מרוכש דירה, על חשבון מחיר הדירה, סכום העולה
על 25% מהמחיר, אלא אם הבטיח את כספי הרוכש באחת הדרכים המפורטות בחוק.

חוק המכר (דירות)(הבטחת השקעות של רוכשי דירות),
תשל"ג-1973

הגדרות 1. בחוק זה -

"דירה" - חדר או מערכת חדרים למגורים, לעסק או לכל צורך אחר;
"מכירה" - לרבות החכרה לתקופה של עשרים וחמש שנים או יותר,
התחייבות למכור או להחכיר כאמור או לגרום שימכר או
שיוחכר כאמור, ופעולה באיגוד כמשמעותה בחוק מס שבח
מקרקעין, תשכ"ג-1963⁽¹⁾;
"מוכר" - מי שמוכר דירה שבנה או שעתיד לבנות בעצמו או על ידי
אדם אחר, על קרקע שלו או של זולתו, על מנת למכרה,
לרבות מי שמוכר דירה שקנה אותה, על מנת למכרה, מאדם
שבנה או עתיד לבנות אותה כאמור.

2. לא יקבל מוכר מקונה, על חשבון מחיר הדירה, סכום העולה על
כספי
הקונה
עשרים וחמשה אחוזים מהמחיר, אלא אם עשה אחת מאלה:

(1) מסר לקונה ערבות בנקאית להבטחת החזקתם של כל הכספים ששילם
לו הקונה על חשבון המחיר, במקרה שלא יוכל להעביר לקונה בעלות
או זכות אחרת בדירה כמוסכם בחוזה המכר, מחמת עיקול שהוטל
על הדירה או על הקרקע שעליה היא נבנית או מחמת צו לקבלת
נכסים, צו פירוק או צו למינוי כונס נכסים שניתנו נגד המוכר
או נגד בעל הקרקע האמור;

(2) ביטח את עצמו בחברת ביטוח, או בקרן לביטוח הדדי שאישר לענין
זה המפקח על הביטוח, להבטחת החזרתם של כל הכספים כאמור בפסקה
(1), והקונה צויין כמוטב על פי פוליסת הביטוח ודמי הביטוח
שולמו מראש;

(3) שעבד את הדירה, או חלק יחסי מהקרקע שעליה היא נבנית, במשכנתה ראשונה לטובת הקונה או לטובת חברת נאמנות שאישר לכך שר השיכון, להבטחת החזרת כל הכספים כאמור בפסקה (1);

(4) רשם לגבי הדירה, או לגבי חלק יחסי של הקרקע שעליה היא נבנית, הערת אזהרה על מכירת הדירה בהתאם להוראות סעיף 127 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969⁽²⁾, ובלבד שלא נרשמו לגביהם שעבוד, עיקול או זכות של צד שלישי שיש להם עדיפות על ההערה;

(5) העביר על שם הקונה את הבעלות או זכות אחרת בדירה, או בחלק יחסי מהקרקע שעליה היא נבנית, במוסכם בחוזה המכר, כשהדירה או הקרקע בקיים מכל שעבוד, עיקול או זכות של צד שלישי.

סייג לתשלומים 3. קונה של דירה, שהכספים ששילם או שעליו לשלם למוכר לא הובטחו כאמור בסעיף 2(1) או (2), לא יהא חייב בתשלומים על חשבון מחיר הדירה בשיעורים העולים על אלה שנקבעו בתקנות, על אף האמור בחוזה המכר.

עונשין 4. מוכר העובר על הוראות סעיף 2, דינו - קנס 50,000 לירות.

תחולה 5. הוראות חוק זה לא יחולו על דירה שחוזה המכר לגביה נכרת לפני תחילתו של חוק זה.

ביצוע ותקנות 6. שר השיכון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

תחילה 7. תחילתו של חוק זה ביום

1. ס"ח תשכ"ג, עמ' 156.

2. ס"ח תשכ"ט, עמ' 259.

דברי הסבר

סעיף 1

ההגדרות דומות לאלה שבהצעת חוק המכר (דירות), תשכ"ט-1969.

סעיף 2

הסעיף מונה חמש דרכים חלופיות להבטחת השקעותיו של הרוכש בדירה, במקרה של חוסר אפשרות מצד הקבלן-הבונה להעביר לו את הבעלות או זכות אחרת שהוסכם עליה בחוזה המכר. נקבע כי המוכר רשאי לקבל עד 25% ממחיר הדירה, בעת כריתת חוזה המכר או לאחר מכן, כדי לוודא שעסקת הרכישה מצד הקונה היא רצינית. קבלת סכום נוסף מחייבת את המוכר להבטיח את כל כספי הרוכש, לרבות התשלומים הראשונים.

סעיף 3

כאשר הדירה טרם נבנתה, או נמצאת בשלבי הבניה, אין בדרכים המנויות בפסקאות (3)-(5) לסעיף 2 כדי להבטיח את הרוכש, אם הוא חייב לשלם למוכר סכומים העולים על ערך הקרקע והעבודות שנעשו עליה. מוצע איפוא, כי הרוכש לא יהיה חייב בתשלומים על חשבון מחיר הדירה, על אף האמור בחוזה המכר, בשיעורים העולים על אלה שנקבעו בתקנות.

בתקנות אלה יותאמו התשלומים ככל האפשר לקצב ההתקדמות בבניית הדירה או בבניית הבנין שבו נמצאת הדירה.

סעיף 4

העונש המוצע זהה לזה שמוצע להטיל על מי שעובר עבירה לפי חוק המכר (דירות).

הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות),
תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ג-1973, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ג-1973, בוטחה על-פי החלטה מס. כל/140 של ועדת השרים לענייני כלכלה מיום ט' באדר א' תשל"ג (11.2.73) אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73) (החלטה מס. 517).

ההצעה היא בעקבות ועדת שרון (לדיון באמצעים להבטחת זכויות רוכשי דירות).

ההצעה צריכה להשתלב בהצעת חוק מכר דירות אשר נמצאת עתה בשלבים האחרונים של דיון ועדת הכספים של הכנסת וגם הצעה זו ענינה בהגנה על רוכשי דירות.

אם תספיק הממשלה להגיש את הצעת החוק עוד השבוע ניתן יהיה להעביר את ההצעה לקריאה ראשונה עוד במושב זה ויש להניח כי ועדת הכלכלה תשלב את שתי ההצעות ותעבירן לקריאה שניה ושלישית עוד בכנסת הצרכית.

מוגש על-ידי שר המשפטים

חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות),

תשל"ג-1973

מבוא

מסיבות כלכליות שונות, נפוצה בארץ שיטת הבעלות של דיירים על דירות מגוריהם. לעתים נאלצים הדיירים לרכוש את דירותיהם עוד לפני הקמת הבנין שבו נמצאת הדירה. לפי חוזה הרכישה, משלם הדייר אחוז מסויים ממחיר הדירה עם חתימת החוזה, והשאר - בתשלומים קצובים לפי התקדמות בניית הבנין.

במצב החוקי הקיים, אין הדייר רוכש כל זכות חפצית בדירה עד לרישומה על שמו במשרד ספרי האחוזה. במקרה של פשיטת רגל של הקבלן-הבונה לפני רישום הדירה כאמור, אין זכותו של הדייר עדיפה על זכויותיהם של נושים אחרים של הקבלן, שהם בדרך כלל סוחרים, ספקים ומוסדות בנקאיים. התוצאה היא שהדייר משקיע סכומים ניכרים ביותר, לרוב מיטב כספו וסכומי הלוואות שהשיג ממקורות שונים, תמורת חיוב על הדייר בלבד, שאין בו כל ערובה להשקעתו במקרה שהקבלן יפשוט את הרגל. זאת ועוד, במקרים רבים נקבע בחוזה הרכישה שעל הדייר לשלם את יתרת המחיר בעת מסירת ההחזקה בדירה לידי, ואילו רישום הדירה על שמו נדחה לזמן מאוחר יותר, אחרי רישום הבנין כבית משותף. בנסיבות אלה, צפוי הדייר - אם יפשוט הקבלן את הרגל - גם לפינויו מהדירה לאחר שנשל בה את ההחזקה.

בחוק המקרקעין (תיקון מס' 2), תשל"ג-1972, נקבע כללית שרישום הערת אזהרה על עסקה במקרקעין כוחו יפה נגד כל עיקול על המקרקעין או נגד צו לקבלת נכסים בפשיטת רגל ונגד צו פירוק כלפי בעל המקרקעין, שבאו לאחר רישום ההערה. בלי ספק יש בחוק זה כדי להקל בהרבה על בעיית רכישת דירה "על הדייר", אולם אין בו פתרון כללי לבעיה, וזאת משני טעמים: ראשית, החוק אינו מחייב את הקבלן לרשום את ההערה, ורוכשים רבים אינם מנצלים את זכותם לעשות כן; ושנית, וזה העיקר, אם המקרקעין שועבדו במשכנתה לפני ביצוע העסקה של רכישת הדירה, או שהעיקול הוטל לפני כן, אין רישום ההערה מועיל לרוכש.

החוק המוצע מבוסס על המלצותיה של ועדה ציבורית שהקים שר השיכון.
הוא בא למנוע מקבלן לקבל מרוכש דירה, על חשבון מחיר הדירה, סכום העולה
על 25% מהמחיר, אלא אם הבטיח את כספי הרוכש באחת הדרכים המפורטות בחוק.

חוק המכר (דירות)(הבטחת השקעות של רוכשי דירות),

תשל"ג-1973

הגדרות 1. בחוק זה -

"דירה" - חדר או מערכת חדרים למגורים, לעסק או לכל צורך אחר;
"מכירה" - לרבות החכרה לתקופה של עשרים וחמש שנים או יותר,
התחייבות למכור או להחכיר כאמור או לגרום שימכר או
שיוחכר כאמור, ופעולה באיגוד כמשמעותה בחוק מס שבח
מקרקעין, תשכ"ג-1963⁽¹⁾;
"מוכר" - מי שמוכר דירה שבנה או שעתיד לבנות בעצמו או על ידי
אדם אחר, על קרקע שלו או של זולתו, על מנת למכרה,
לרבות מי שמוכר דירה שקנה אותה, על מנת למכרה, מאדם
שבנה או עתיד לבנות אותה כאמור.

2. לא יקבל מוכר מקונה, על חשבון מחיר הדירה, סכום העולה על
עשרים וחמשה אחוזים מהמחיר, אלא אם עשה אחת מאלה:
הבטחת
כספי
הקונה

(1) מסר לקונה ערבות בנקאית להבטחת החזקתם של כל הכספים ששילם
לו הקונה על חשבון המחיר, במקרה שלא יוכל להעביר לקונה בעלות
או זכות אחרת בדירה כמוסכם בחוזה המכר, מחמת עיקול שהוטל
על הדירה או על הקרקע שעליה היא נבנית או מחמת צו לקבלת
בכסים, צו פירוק או צו למינוי כוזב בכסים שניתנו בגד המוכר
או בגד בעל הקרקע האמור;

(2) ביטח את עצמו בחברת ביטוח, או בקרן לביטוח הדדי שאישר לענין
זה המפקח על הביטוח, להבטחת החזרתם של כל הכספים כאמור בפסקה
(1), והקונה צויין כמוטב על פי פוליסת הביטוח ודמי הביטוח
שולמו מראש;

(3) שעבד את הדירה, או חלק יחסי מהקרקע שעליה היא נבנית, במשכנתה ראשונה לטובת הקונה או לטובת חברת באמנות שאישר לכך שר השיכון, להבטחת החזרת כל הכספים כאמור בפסקה (1);

(4) רשם לגבי הדירה, או לגבי חלק יחסי של הקרקע שעליה היא נבנית, הערת אזהרה על מכירת הדירה בהתאם להוראות סעיף 127 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969⁽²⁾, ובלבד שלא נרשמו לגביהם שעבוד, עיקול או זכות של צד שלישי שיש להם עדיפות על ההערה;

(5) העביר על שם הקונה את הבעלות או זכות אחרת בדירה, או בחלק יחסי מהקרקע שעליה היא נבנית, כמוסכם בחוזה המכר, כשהדירה או הקרקע נקיים מכל שעבוד, עיקול או זכות של צד שלישי.

סייג
לתשלומים
3. קונה של דירה, שהכספים ששילם או שעליו לשלם למוכר לא הובטחו כאמור בסעיף 2(1) או 2(2), לא יהא חייב בתשלומים על חשבון מחיר הדירה בשיעורים העולים על אלה שנקבעו בתקנות, על אף האמור בחוזה המכר.

עונשין
4. מוכר העובר על הוראות סעיף 2, דינו - קנס 50,000 לירות.

תחולה
5. הוראות חוק זה לא יחולו על דירה שחוזה המכר לגביה נכרת לפני תחילתו של חוק זה.

ביצוע ותקנות
6. שר השיכון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

תחילה
7. תחילתו של חוק זה ביום

1. ס"ח תשכ"ג, עמ' 156.

2. ס"ח תשכ"ט, עמ' 259.

דברי הסבר

סעיף 1

ההגדרות דומות לאלה שבהצעת חוק המכר (דירות), תשכ"ט-1969.

סעיף 2

הסעיף מונה חמש דרכים חלופיות להבטחת השקעותיו של הרוכש בדירה, במקרה של חוסר אפשרות מצד הקבלן-הבונה להעביר לו את הבעלות או זכות אחרת שהוסכם עליה בחוזה המכר. נקבע כי המוכר רשאי לקבל עד 25% ממחיר הדירה, בעת כריתת חוזה המכר או לאחר מכן, כדי לוודא שעסקת הרכישה מצד הקונה היא רצינית. קבלת סכום נוסף מחייבת את המוכר להבטיח את כל כספי הרוכש, לרבות התשלומים הראשונים.

סעיף 3

כאשר הדירה טרם נבנתה, או נמצאת בשלבי הבניה, אין בדרכים המנויות בפסקאות (3)-(5) לסעיף 2 כדי להבטיח את הרוכש, אם הוא חייב לשלם למוכר סכומים העולים על ערך הקרקע והעבודות שנעשו עליה. מוצע איפוא, כי הרוכש לא יהיה חייב בתשלומים על חשבון מחיר הדירה, על אף האמור בחוזה המכר, בשיעורים העולים על אלה שנקבעו בתקנות.

בתקנות אלה יותאמו התשלומים ככל האפשר לקצב ההתקדמות בבניית הדירה או בבניית הבנין שבו נמצאת הדירה.

סעיף 4

העונש המוצע זהה לזה שמוצע להטיל על מי שעובר עבירה לפי חוק המכר

(דירות).

הצעת חוק שיפור בתי דין רבניים (קביעת אבהות), תשל"ג-1972,
של חבר-הכנסת מ. פרוש (הצעה מס. רפ"ב)

הצעת חוק שיפור בתי דין רבניים (קביעת אבהות), תשל"ג-1972,
של חבר-הכנסת מ. פרוש הוגשה ליושב-ראש הכנסת והסגנים ביום
י"ד בכסלו תשל"ג (20.11.72).

מזכיר הממשלה העביר את הצעת החוק הנ"ל לתשומת-לבם של שרי
הדתות והמשפטים ביום י"ז בכסלו תשל"ג (23.11.72).

בהתאם להודעת מזכירות הכנסת תועלה הצעת החוק הנ"ל לדיון
טרומי בכנסת ביום ד', י"ג בטיון תשל"ג (13.6.73).

בהתאם לסעיף 34ב' בתקנון לעבודת הממשלה, ומאחר שנתגלו חילוקי-
דעות בין שרי הדתות והמשפטים, מובאת הצעת החוק הנ"ל לדיון
בממשלה לצורך קביעת עמדה מוסכמת.

חוק שיפוט בתי דין רבניים (קביעת אבהות),

תשל"ג - 1972

1. קביעת אבהותו של עובר או יילוד של אם יהודיה תהיה בשיפוטם היחודי של בתי דין רבניים.

שיפוט
בענין
קביעת
אבהות

ד ב ר י ה ס ב ר

בפסק-דין של בית המשפט העליון (בג"צ 283/72, טרם פורסם) שניתן ביום כ"ג בחשוון תשל"ג - 31.10.72 נפסק "שקביעת אבהות אינה מן העניינים של המעמד האישי שבהם יש לבית-הדין הרבני סמכות..."; ואפילו כששני הצדדים מסכימים להתדיין בפני בית-הדין הרבני בנושא זה, אין לבית-הדין סמכות לדון בכך.

ביהמ"ש העליון מוסיף יתר תוקף להחלטתו לגבי המקרה שבו הוא דן: "במקרה דנן ענין לנו בבקשה לקביעת אבהות אשר הוגשה עוד בטרם נולד הילד".

על-פי החלטה זו ביטל ביהמ"ש העליון פסק-דין של בית-דין רבני הקובע: "הואיל והנתבע הודה בפנינו על אבהותו לבן שנולד לתובעת, אי לכך אנו מחייבים את הנתבע לתת לתובעת עבור מזונות וצרכי הבן סך... עד הישיבה הבאה...". כמו כן הורה ביהמ"ש העליון לבית-הדין הרבני לא לדון עוד בענין זה.

מאחר שענין קביעת האבהות הוא לפי דיני ישראל נושא הלכתי מובהק, הרי שניתנת סמכות לדון בנושא זה לערכאות שאינן דנות לפי ההלכה תגרום בהכרח סיבוכים חמורים בכל ענייני המעמד האישי, ובייחוד בענייני נישואין וגירושין, ועלולה להביא לאיטורי עריות של נישואי אח ואחות וכדומה.

מטרת החוק המוצע היא למנוע סכנה זו. החוק המוצע מעניק סמכות בלעדית לבתי-דין הרבניים - ללא צורך בהסכמת הצדדים - לדון בנושא של קביעת אבהות, שכאמור, הוא נושא הלכתי מובהק. כדי למנוע כל ספק מוצע לקבוע במפורש בחוק שסמכות זו תחול גם לגבי קביעת אבהותו של עובר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
ביום ב', יד' בכסלו תשל"ג
20 בנובמבר 1972

הצעת חוק שיפור בתי דין רבניים (קביעת אבהות), תשל"ג-1972.
של חבר-הכנסת מ. פרוש (הצעה מס. רפ"ב)

הצעת חוק שיפור בתי דין רבניים (קביעת אבהות), תשל"ג-1972,
של חבר-הכנסת מ. פרוש הוגשה ליושב-ראש הכנסת והסגנים ביום
י"ד בכסלו תשל"ג (20.11.72).

מזכיר הממשלה העביר את הצעת החוק הנ"ל לתשומת-לבם של שרי
הדתות והמשפטים ביום י"ז בכסלו תשל"ג (23.11.72).

בהתאם להודעת מזכירות הכנסת תועלה הצעת החוק הנ"ל לדיון
טרומי בכנסת ביום ד', י"ג בטיון תשל"ג (13.6.73).

בהתאם לסעיף 34ב' בתקנון לעבודת הממשלה, ומאחר שנתגלו חילוקי-
דעות בין שרי הדתות והמשפטים, מובאת הצעת החוק הנ"ל לדיון
בממשלה לצורך קביעת עמדה מוסכמת.

חוק שיפוט בתי דין רבניים (קביעת אבהות),

תשל"ג - 1972

1. קביעת אבהותו של עובר או יילוד של אם יהודיה תהיה בשיפוטם היחודי של בתי דין רבניים.

שיפוט
בענין
קביעת
אבהות

ד ב ר י ה ס ב ר

בפסק-דין של בית המשפט העליון (בג"צ 283/72, טרם פורסם) שניתן ביום כ"ג בחשוון תשל"ג - 31.10.72 נפסק "שקביעת אבהות אינה מן העניינים של המעמד האישי שבהם יש לבית-הדין הרבני סמכות..."; ואפילו כששני הצדדים מסכימים להתדיין בפני בית-הדין הרבני בנושא זה, אין לבית-הדין סמכות לדון בכך.

ביהמ"ש העליון מוסיף יתר תוקף להחלטתו לגבי המקרה שבו הוא דן: "במקרה דנו ענין לנו בבקשה לקביעת אבהות אשר הוגשה עוד בטרם נולד הילד".

על-פי החלטה זו ביטל ביהמ"ש העליון פסק-דין של בית-דין רבני הקובע: "הואיל והנתבע הודה בפנינו על אבהותו לבן שנולד לתובעת, אי לכך אנו מחייבים את הנתבע לתת לתובעת עבור מזונות וצרכי הבן סך ... עד הישיבה הבאה...". כמו כן הורה ביהמ"ש העליון לבית-הדין הרבני לא לדון עוד בענין זה.

מאחר שענין קביעת האבהות הוא לפי דיני ישראל נושא הלכתי מובהק, הרי שנתינת סמכות לדון בנושא זה לערכאות שאינן דנות לפי ההלכה תגרום בהכרח סיבוכים חמורים בכל ענייני המעמד האישי, ובייחוד בענייני נישואין וגירושין, ועלולה להביא לאיטורי עריות של נישואי אח ואחות וכדומה.

מטרת החוק המוצע היא למנוע סכנה זו. החוק המוצע מעניק סמכות בלעדית לבתי-דין הרבניים - ללא צורך בהסכמת הצדדים - לדון בנושא של קביעת אבהות, שכאמור, הוא נושא הלכתי מובהק. כדי למנוע כל ספק מוצע לקבוע במפורש בחוק שסמכות זו תחול גם לגבי קביעת אבהותו של עובר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
ביום ב', יד' בכסלו תשל"ג
20 בנובמבר 1972

אישור אמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל על עזבונות וירושות

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשר את האמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל על עזבונות וירושות, המצורפת בזה. ...

ב. ליפות את כוחו של שר החוץ לבצע החלטה זו.

... דברי הסבר מצורפים בזה.

מוגש על-ידי שר האוצר

בטפח 489

ד' בסיון תשל"ג
4 ביוני 1973

אמנה בין מדינת ישראל ובין
הרפובליקה האיטלקית בדבר
מניעת מסי כפל לגבי מסים
על עזבונו וירושות
ד ב ר י ה ס ב ר

ביום אחד באפריל 1973 אישר הפרלמנט האיטלקי את האמנה
בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה האיטלקית בדבר מניעת
מסי כפל לגבי מסים על עזבונו וירושות.

עתה טעונה האמנה אישור ממשלת ישראל.

להלן עיקרי הוראות האמנה :

א. התחום האישי :

אמנה זו תחול על עזבונו של אדם שבשעת פטירתו היה
מושבו הקבוע באחת המדינות המתקשרות (סעיף 3 לאמנה).

ב. המסים נושא האמנה :

הנושאים הבידוניים באמנה הם:

בישראל : מס עזבון.

באיטליה: מס הירושה והמס על שווי הכולל של העזבון.

(סעיף 1 לאמנה).

ג. כללי הטלת המט :

1. מקרקעין :

מס עזבון יוטל על נכסי מקרקעין במקום שבו הם נמצאים.

2. מטלטלין :

נכסי מטלטלין ושטרי בבק או שטרי מטבע וצורות מטבע אחרות שהוכרו כהליון חוקי במקום הנפיקתן, יראו אותם כנמצאים במקום שבו נמצאים הנכסים או המטבע האמורים בשעת הפטירה.

3. חובות :

חובות יראו אותם כנמצאים במקום שבו נמצא מושבו הקבוע של החייב, ואם החייב הוא תאגיד - במקום שבו התאגיד נוסד או מופעל.

4. מניות :

מניות או השתתפות בתאגיד יראו אותם כנמצאים במקום שבו התאגיד נוסד או מופעל.

5. כלי שייט וכלי טייס :

כלי טייס או כלי שייט יראו אותם כנמצאים במקום הרישום שלהם.

6. בכסים מסחריים או תעשייתיים :

בכסים מסחריים או תעשייתיים וכן בכסים הנוגעים לעיסוק במקצוע חפשי, לרבות המוביטין המתייחסים אליהם, והם מיועדים למוסד קבע הקיים באחת משתי המדינות המתקשרות, יחול עליהם המס החל באותה מדינה.

7. פטנטים :

פטנטים, סימני מסחר ומדגמים יראו אותם כנמצאים במקום שבו הם רשומים.

8. זכויות יוצרים :

זכויות יוצרים, ליצירות אמנותיות, מדעיות, יראו אותם כנמצאים במקום שבו מנוצעים הזכויות.

9. בכסים אחרים :

בכסים אחרים שלא פורטו באמנה יראו אותם כנמצאים במדינה שבה היה מקום מושבו הקבוע של הנפטר בשעת הפטירה.

(סעיף 3 לאמנה).

ד. עזבונות לטובת המדינה ומוסדות ציבור :

לא יוטל מס על בכסים שהקבה אדם לטובת המדינה, רשות מקומית או לטובת מוסדות ציבור לצרכי דת, חינוך, תרבות, צדקה או סעד (סעיף 6 לאמנה).

ה. החלפת ידיעות :

הרשויות המוסמכות של שתי המדינות יחליפו ביניהן ידיעות הנוגעות לביצוע הוראות האמנה או הדרושות למביעת תרמית או התחמקות מתשלום המס. ובלבד שלא יוחלפו ידיעות העשויות לגלות סוד או תהליך תעשייתי או מסחרי (סעיף 7 לאמנה).

ו. עובדים דיפלומטיים או קונסולריים :

אמנה זו לא תיפגע בזכויות הפיסקאליות של עובדים דיפלומטיים או קונסולריים לפי הכללים המקובלים במשפט הבין-לאומי או לפי הוראות שבהסכמים מיוחדים (סעיף 9 לאמנה).

ז. תחולה :

אמנה זו תיכנס לתוקף עם החלפת כתבי האשרור ; אך להוראותיה יהא תוקף לגבי ישראל החל משנת המס 1962.

למשרד החוץ וליועץ המשפטי לממשלה אין התנגדות לאישור האמנה.

אמנה בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל לגבי מסים על עזבונות וירושות

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה האיטלקית,

ברצותן לכרות ביניהן אמנה למניעת מסי כפל על עזבונות וירושות,
הסכימו על הסעיפים הבאים:

סעיף 1

המסים המשמשים נושא לאמנה זו הם:

א. לגבי ישראל:

מס עזבון.

ב. לגבי איטליה:

(1) מס הירושה;

(2) המס על שווי הכולל של העזבון, בסו.

אמנה זו תחול גם על כל מס עזבון או מס ירושה אחרים, בעלי אופי
דומה, בעיקרם שיוסלו על ידי מדינה מבין המדינות המתקשרות לאחר תאריך
חתימתה של אמנה זו.

הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יודיעו האחת לרעותה בתום
כל שנה על כל השינויים המהותיים בחקיקה הפיסקלית שלהם הנוגעת למס
עזבון ומס ירושה.

סעיף 2

באמנה זו:

(א) המונח "ישראל" פירושו - מדינת ישראל;

(ב) המונח "איטליה" פירושו - הרפובליקה האיטלקית;

(ג) המונח "מס" פירושו - המס על השווי הכולל של העזבון בסו ומס
הירושה המוטלים על ידי איטליה או מס העזבון המוטל על ידי
ישראל, הכל לפי ההקשר;

(ד) המונח "רשויות מוסמכות" - פירושו לגבי איטליה - מיניסטרו
הכספים, ההנהלה הכללית של אגרות ומסים עקיפים על עסקים
(Direzione Generale delle Tasse ed Imposte, Indirette sugli
Affari)
ולגבי ישראל - שר האוצר או נציגו.

סעיף 3

לגבי עזובו של אדם שבשעת פטירתו היה מושבו הקבוע באחת המדינות
המתקשרות, יוחלט על מקום המצאו של נכס מן הנכסים המפורטים להלן למטרות
הסלת המס על פי כללים אלה בלבד:

- (א) נכסי מקרקעין יראו אותם כנמצאים במקום שבו הם נמצאים;
- (ב) נכסי מסלולים מוחשיים (להוציא אותם מסלולים שלגביהם נקבעו להלן
הוראות מיוחדות) ושטרי בנק או שטרי מטבע וצורות מטבע אחרות
שהוכרו כהילך חוקי במקום הנפקתן, יראו אותם כנמצאים במקום שבו
נמצאים הנכסים או המטבע האמורים בשעת הפטירה, ואם הם נמכרו -
במקום שאליו הם מיועדים;
- (ג) חובות (לרבות איגרות חוב, שטרי חוב ושטרי חליפין) יראו אותם
כנמצאים במקום שבו נמצא מושבו הקבוע של החייב, ואם החייב הוא
תאגיד - במקום שבו התאגיד נוסד או מופעל;
- (ד) מניות, או השתתפות בתאגיד יראו אותם כנמצאים במקום שבו התאגיד
נוסד או מופעל;
- (ה) כלי שיט, כלי טיס וחלקים מהם יראו אותם כנמצאים במקום
הרישום שלהם;
- (ו) נכסים שהושקעו במפעל מסחרי או תעשייתי או הנוגעים לעיסוק
במקצוע חפשי, לרבות המוניטין המתיחסים אליהם, והם מיועדים
למוסד קבע הקיים באחת משתי המדינות המתקשרות, יחול עליהם המס
החל באותה מדינה;

לענין זה -

"מוסד קבע" - מקום עסקים קבוע, שבו מתנהלים עסקיו של המפעל,
כולם או מקצתם;

"מוסד קבע" יהווה:

(1) מקום הנהלה;

(2) סעיף;

- (3) משרד;
- (4) בית חרושת;
- (5) בית מלאכה;
- (6) מכרה, מחצבה או מקום אחר להפקת אוצרות טבע;
- (7) מתקן לבנייה או להרכבה הקיימים במשך יותר משנים-עשר חודש;
- (ז) פטנטים, סימני מסחר ומדגמים יראו אותם כנמצאים במקום שבו הם רשומים;
- (ח) זכויות יוצרים, זכויות בלעדיות, זכויות ליצירות אמנותיות ומדעיות וזכויות או רשיונות להשתמש בחמר שיש עליו זכות יוצרים, ביצירות אמנותיות ומדעיות, בפטנטים, בסימני מסחר או במדגמים, יראו אותם כנמצאים במקום שבו מבוצעות הזכויות הנובעות מן האמור לעיל;
- (ט) נכסים שלא פורטו לעיל יראו אותם כנמצאים במדינה שבה היה מקום מושבו הקבוע של הנפטר בשעת פטירתו.

סעיף 4

לענין אמנה זו, המונח "מקום מושב קבוע" פירושו - המקום שבו היו עיקר העסקים והאינטרסים של הנפטר. התעורר, לאור הגדרה זו, ספק באיזו משתי המדינות נמצא מקום מושבו הקבוע של הנפטר, או אם ניתן לראות שלנפטר מקום מושב קבוע בכל אחת משתי המדינות, תוכרע השאלה בדרך הסכם מיוחד בין הרשויות המוסמכות שבשתי המדינות, לשם כך תובא בחשבון העובדה עם איזו מדינה מבין שתי המדינות היו לנפטר, בשעת מותו, היחסים האישיים והכלכליים ההדוקים ביותר. לא היה לנפטר מקום מושב קבוע אף באחת משתי המדינות המתקשרות, יראו אותו כאילו היה מקום מושבו הקבוע במדינה שבה גר בשעת פטירתו. היה מקום מגוריו של הנפטר בשתי המדינות, תוכרע השאלה באיזו מהן היה מקום מושבו הקבוע בדרך הסכם מיוחד בין הרשויות המוסמכות שבשתי המדינות.

סעיף 5

החובות הרובצים על נכסים כמפורט בסעיף 3 לאמנה זו, או המבוטחים על ידי נכסים דומים, ינוכו, משווים של נכסים אלה, במדינה שבה הנכסים האמורים חייבים במס, או משווים של כל הנכסים האחרים אשר מדינה זו רשאית להטיל עליהם מס. חובות שונים מאלה שנזכרו לעיל, ינוכו משווים של הנכסים החייבים במס במדינה שבה חיה מקום מושבו הקבוע של הנפטר בשעת פטירתו.

אם החובות שאפשר לבכותם באחת משתי המדינות על פי הרישא לסעיף זה עולים על שווי הכולל של הנכסים שעליהם זכאית אותה מדינה להטיל מס, תנוכה היתרה משווי הנכסים שחייבים במס במדינה השניה.

סעיף 6

לא יוטל מס על נכסים שצורה אדם, שמושבו הקבוע בשעת פטירתו היה באחת המדינות המתקשרות, לטובת אחד הגופים האלה:

(1) המדינה המתקשרת האחרת;

(2) רשות מקומית באותה מדינה אחרת למטרות דת, חינוך, תרבות, צדקה או סעד;

(3) מוסדות, שנוסדו או שיווסדו, במדינה האחרת למטרות האמורות בפסקה (2), והמוסדות אושרו לשם כך על ידי אותה מדינה אחרת.

סעיף 7

הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יחליפו ביניהן ידיעות (שביתן למוסרן לפי דיני המסים שלהן) ככל שיהיה דרוש לביצוע הוראותיה של אמנה זו. הידיעות שיוחלפו כך יראו אותן כסודיות ולא יגלו אותן אלא למעוניינים בשומתם ובגבייתם של המסים שהנם נושא האמנה הזאת (לרבות גופים שיפוטיים) או למעוניינים בערעורים הנוגעים לכך. לא יוחלפו ידיעות העשויות לגלות סוד או תהליך תעשייתי או מסחרי.

סעיף 8

הוכיח משלם מסים שהמסים המוטלים עליו או המתוכננים לחובתו גרמו, או יגרמו, למסי כפל, בניגוד להוראות אמנה זו, רשאי הוא להשיג על כך בפני הרשויות המוסמכות במדינה שרואים אותה כמקום מושבו הקבוע על פי הוראות סעיף 4 לאמנה זו, או אשר ידוע כי על פי תנאי אמנה זו היה בה מקום מושבו הקבוע בעת פטירתו. נמצאה השגתו מבוססת, תנקוט אותה מדינה בצעדים הדרושים לשם ביטול כפל המס. השגה כאמור תוגש תוך שלש שנים מתום השנה אשר בה נודע למשלם המסים על כפל המס.

סעיף 9

הוראות אמנה זו לא יתפרשו כבאות לשלול את זכותם - או לפגוע בדרך כל שהיא בזכותם - של פקידים דיפלומטיים או קונסולריים לפטורים אחרים או נוספים אשר הם נהנים מהם כיום או שיוענקו להם בעתיד.

הוראות אמנה זו לא יתפרשו בכל מקרה כמגדילות את בטל המס באחת מהמדינות המתקשרות.

נתעורר ספק או קושי לגבי פירושה או החלתה של אמנה זו יוכלו הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות ליישב את השאלה בהסכמה הדדית.

סעיף 10

הרשויות המוסמכות של שתי המדינות המתקשרות רשאיות להתקין תקנות הדרושות להפעלת אמנה זו והן רשאיות לבוא בדברים זו עם זו במישרין לשם מתן תוקף להוראותיה של אמנה זו.

סעיף 11

אמנה זו תאשרר, וכתבי האישור יוחלפו בירושלים בהקדם האפשרי.

אמנה זו תהיה לבת-פעל ביום שבו יוחלפו כתבי האישור ותחול על עזבונות או ירושות הנוגעות למי שנפטר באותו יום או לאחר מכן. האמנה תעמוד בתוקפה במשך תקופה של חמש שנים החל מיום החלפת תעודת האישור וללא הגבלת זמן לאחר תקופה זו, אולם ניתן להביאה לידי גמר על ידי כל אחת מהמדינות המתקשרות בתום תקופת חמש השנים, או בכל עת לאחר מכן, ובלבד שניתנה הודעה על כך מראש ששה חדשים לפחות. במקרה זה, יפוג תקפה של האמנה ביום הראשון לחדש ינואר הבא לאחר תום ששת החדשים האמורים.

בשנת ברומא ביום	לחודש	שנת 1968 שהוא
יום	לחודש	שנת תשכ"ח בשני עותקים בשפה האיטלקית, בשפה העברית ובשפה האנגלית, ושלושת הנוסחים דין מקור שווה להם, אלא שבמקרה של ספק יהא הנוסח האנגלי קובע.

בשם ממשלת הרפובליקה האיטלקית

בשם ממשלת מדינת ישראל

אישור אמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל על עזבונו וירושות

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשר את האמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל על עזבונו וירושות, המצורפת בזה. ...

ב. ליפות את כוחו של שר החוץ לבצע החלטה זו.

... דברי הסבר מצורפים בזה.

מוגש על-ידי שר האוצר

בטפח 489

ד' בסיון תשל"ג
4 ביוני 1973

אמנה בין מדינת ישראל ובין
הרפובליקה האיטלקית בדבר
מניעת מסי כפל לגבי מסים
על עזבונות וירושות
ד ב ר י ה ס ב ר

ביום אחד באפריל 1973 אישר הפרלמנט האיטלקי את האמנה
בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה האיטלקית בדבר מניעת
מסי כפל לגבי מסים על עזבונות וירושות.

עתה טעונה האמנה אישור ממשלת ישראל.

להלן עיקרי הוראות האמנה :

א. התחום האישי :

אמנה זו תחול על עזבונו של אדם שבשעת פטירתו היה
מושב הקבוע באחת המדינות המתקשרות (סעיף 3 לאמנה).

ב. המסים נושא האמנה :

הנושאים הנידונים באמנה הם:

בישראל : מס עזבון .

באיטליה : מס הירושה והמס על שווי הכולל של העזבון.

(סעיף 1 לאמנה).

ג. כללי הטלת המס :

1. מקרקעין :

מס עזבון יוטל על בכסי מקרקעין במקום שבו הם
נמצאים.

2. מטלטלין :

בכסי מטלטלין ושטחי בנק או שטחי מטבע וצורות מטבע
אחרות שהוכרו כהלין חוקי במקום הנפקתן, יראו
אותם כנמצאים במקום שבו נמצאים הנכסים או המטבע
האמורים בשעת הפטירה.

3. חובות :

חובות יראו אותם כנמצאים במקום שבו נמצא מושבו
הקבוע של החייב, ואם החייב הוא תאגיד - במקום
שבו התאגיד בוסד או מופעל.

4. מניות :

מניות או השתתפות בתאגיד יראו אותם כנמצאים במקום
שבו התאגיד בוסד או מופעל.

5. כלי שייט וכלי טייס :

כלי טייס או כלי שייט יראו אותם כנמצאים במקום
הרישום שלהם.

6. בכסים מסחריים או תעשייתיים :
- בכסים מסחריים או תעשייתיים וכן בכסים הנוגעים לעיסוק במקצוע חפשי, לרבות המוניטין המתייחסים אליהם, והם מיועדים למוסד קבע הקיים באחת משתי המדינות המתקשאות, יחול עליהם המס החל באותה מדינה.
7. פטנטים :
- פטנטים, סימני מסחר ומדגמים יראו אותם כנמצאים במקום שבו הם רשומים.
8. זכויות יוצרים :
- זכויות יוצרים, ליצירות אמנותיות, מדעיות, יראו אותם כנמצאים במקום שבו מבוצעים הזכויות.
9. בכסים אחרים :
- בכסים אחרים שלא פורטו באמנה יראו אותם כנמצאים במדינה שבה היה מקום מושבו הקבוע של הנפטר בשעת הפטירה.
- (סעיף 3 לאמנה).
- ד. עזבונות לטובת המדינה ומוסדות ציבור :
- לא יוטל מס על בכסים שהקבה אדם לטובת המדינה, רשות מקומית או לטובת מוסדות ציבור לצרכי דת, חינוך, תרבות, צדקה או סעד (סעיף 6 לאמנה).

ה. החלפת ידיעות :

הרשויות המוסמכות של שתי המדינות יחליפו ביניהן ידיעות הנוגעות לביצוע הוראות האמנה או הדרושות למביעת תרמית או התחמקות מתשלום המס. ובלבד שלא יוחלפו ידיעות העשויות לגלות סוד או תהליך תעשייתי או מסחרי (סעיף 7 לאמנה).

ו. עובדים דיפלומטיים או קונסולריים :

אמנה זו לא תיפגע בזכויות הפיסקאליות של עובדים דיפלומטיים או קונסולריים לפי הכללים המקובלים במשפט הבינ-לאומי או לפי הוראות שבהסכמים מיוחדים (סעיף 9 לאמנה).

ז. תחולה :

אמנה זו תיכנס לתוקף עם החלפת כתבי האשרור ; אך להוראותיה יהא תוקף לגבי ישראל החל משנת המס 1962.

למשרד החוץ וליועץ המשפטי לממשלה אין התנגדות לאישור האמנה.

אמנה בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל לגבי מסים על עזבונות וירושות

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה האיטלקית,

ברצותן לכרות ביניהן אמנה למניעת מסי כפל על עזבונות וירושות,
הסכימו על הסעיפים הבאים:

סעיף 1

המסים המשמשים נושא לאמנה זו הם:

א. לגבי ישראל:

מס עזבון.

ב. לגבי איטליה:

(1) מס הירושה;

(2) המס על שווי הכולל של העזבון, בסו.

אמנה זו תחול גם על כל מס עזבון או מס ירושה אחרים, בעלי אופי
דומה, בעיקרם שיוסלו על ידי מדינה מבין המדינות המתקשרות לאחר תאריך
חתימתה של אמנה זו.

הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יודיעו האחת לרעותה בתום
כל שנה על כל השינויים המהותיים בחקיקה הפיסקלית שלהם הנוגעת למס
עזבון ומס ירושה.

סעיף 2

באמנה זו:

(א) המונח "ישראל" פירושו - מדינת ישראל;

(ב) המונח "איטליה" פירושו - הרפובליקה האיטלקית;

(ג) המונח "מס" פירושו - המס על השווי הכולל של העזבון בסו ומס
הירושה המוטלים על ידי איטליה או מס העזבון המוטל על ידי
ישראל, הכל לפי ההקשר;

(ד) המונח "רשויות מוסמכות" - פירושו לגבי איטליה - מיניסטרו
הכספים, ההנהלה הכללית של אגרות ומסים עקיפים על עסקים
(Direzione Generale delle Tasse ed Imposte, Indirette sugli
Affari)
ולגבי ישראל - שר האוצר או נציגו.

סעיף 3

לגבי עזבונו של אדם שבשעת פטירתו היה מושבו הקבוע באחת המדינות
המתקשרות, יוחלט על מקום המצאו של נכס מן הנכסים המפורטים להלן למטרות
הטלת המס על פי כללים אלה בלבד:

- (א) נכסי מקרקעין יראו אותם כנמצאים במקום שבו הם נמצאים;
- (ב) נכסי מסלולים מוחשיים (להוציא אותם מסלולים שלגביהם נקבעו להלן
הוראות מיוחדות) ושטרי בנק או שטרי מטבע וצורות מטבע אחרות
שהוכרו כהילך חוקי במקום הנפקתן, יראו אותם כנמצאים במקום שבו
נמצאים הנכסים או המטבע האמורים בשעת הפטירה, ואם הם נמכרו -
במקום שאליו הם מיועדים;
- (ג) חובות (לרבות איגרות חוב, שטרי חוב ושטרי חליפין) יראו אותם
כנמצאים במקום שבו נמצא מושבו הקבוע של החייב, ואם החייב הוא
תאגיד - במקום שבו התאגיד נוסד או מופעל;
- (ד) מניות, או השתתפות בתאגיד יראו אותם כנמצאים במקום שבו התאגיד
נוסד או מופעל;
- (ה) כלי שיט, כלי טיס וחלקים מהם יראו אותם כנמצאים במקום
הרישום שלהם;
- (ו) נכסים שהושקעו במפעל מסחרי או תעשייתי או הנוגעים לעיסוק
במקצוע חפשי, לרבות המוניטין המתיחסים אליהם, והם מיועדים
למוסד קבע הקיים באחת משתי המדינות המתקשרות, יחול עליהם המס
החל באותה מדינה;

לענין זה -

"מוסד קבע" - מקום עסקים קבוע, שבו מתנהלים עסקיו של המפעל,
כולם או מקצתם;

"מוסד קבע" יהווה:

(1) מקום הנהלה;

(2) סעיף;

- (3) משרד;
- (4) בית חרושת;
- (5) בית מלאכה;
- (6) מכרה, מחצבה או מקום אחר להפקת אוצרות טבע;
- (7) מתקן לבנייה או להרכבה הקיימים במשך יותר משנים-עשר חודש;
- (ז) פסנטים, סימני מסחר ומדגמים יראו אותם כנמצאים במקום שבו הם רשומים;
- (ח) זכויות יוצרים, זכויות בלעדיות, זכויות ליצירות אמנותיות ומדעיות וזכויות או רשיונות להשתמש בחמר שיש עליו זכות יוצרים, ביצירות אמנותיות ומדעיות, בפסנטים, בסימני מסחר או במדגמים, יראו אותם כנמצאים במקום שבו מבוצעות הזכויות הנובעות מן האמור לעיל;
- (ט) בכסים שלא פורטו לעיל יראו אותם כנמצאים במדינה שבה היה מקום מושבו הקבוע של הנפטר בשעת פטירתו.

סעיף 4

לענין אמנה זו, המונח "מקום מושב קבוע" פירושו - המקום שבו היו עיקר העסקים והאינטרסים של הנפטר. התעורר, לאור הגדרה זו, ספק באיזו משתי המדינות נמצא מקום מושבו הקבוע של הנפטר, או אם ניתן לראות שלנפטר מקום מושב קבוע בכל אחת משתי המדינות, תוכרע השאלה בדרך הסכם מיוחד בין הרשויות המוסמכות שבשתי המדינות, לשם כך תובא בחשבון העובדה עם איזו מדינה מבין שתי המדינות היו לנפטר, בשעת מותו, היחסים האישיים והכלכליים ההדוקים ביותר. לא היה לנפטר מקום מושב קבוע אף באחת משתי המדינות המתקשרות, יראו אותו כאילו היה מקום מושבו הקבוע במדינה שבה גר בשעת פטירתו. היה מקום מגוריו של הנפטר בשתי המדינות, תוכרע השאלה באיזו מהן היה מקום מושבו הקבוע בדרך הסכם מיוחד בין הרשויות המוסמכות שבשתי המדינות.

סעיף 5

החובות הרובצים על בכסים כמפורט בסעיף 3 לאמנה זו, או המבוססים על ידי בכסים דומים, ינוכו, משווים של בכסים אלה, במדינה שבה הנכסים האמורים חייבים במס, או משווים של כל הנכסים האחרים אשר מדינה זו רשאית להטיל עליהם מס. חובות שונים מאלה שנזכרו לעיל, ינוכו משווים של הנכסים החייבים במס במדינה שבה חיה מקום מושבו הקבוע של הנפטר בשעת פטירתו.

אם החובות שאפשר לנכותם באחת משתי המדינות על פי הרישא לסעיף זה עולים על שווי הכולל של הנכסים שעליהם זכאית אותה מדינה להטיל מס, תנוכה היתרה משווי הנכסים שחייבים במס במדינה השניה.

סעיף 6

לא יוטל מס על נכסים שצווה אדם, שמושביו הקבוע בשעת פטירתו היה באחת המדינות המתקשרות, לטובת אחד הגופים האלה:

(1) המדינה המתקשרת האחרת;

(2) רשות מקומית באותה מדינה אחרת למטרות דת, חינוך, תרבות, צדקה או סעד;

(3) מוסדות, שנוסדו או שיווסדו, במדינה האחרת למטרות האמורות בפסקה (2), והמוסדות אושרו לשם כך על ידי אותה מדינה אחרת.

סעיף 7

הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יחליפו ביניהן ידיעות (שניתן למסורן לפי דיני המסים שלהן) ככל שיהיה דרוש לביצוע הוראותיה של אמנה זו. הידיעות שיוחלפו כך יראו אותן כסודיות ולא יגלו אותן אלא למעוניינים בשומתם ובגבייתם של המסים שהנם נושא האמנה הזאת (לרבות גופים שיפוטיים) או למעוניינים בערעורים הנוגעים לכך. לא יוחלפו ידיעות העשויות לגלות סוד או תהליך תעשייתי או מסחרי.

סעיף 8

הוכיח משלם מסים שהמסים המוטלים עליו או המתוכננים לחובתו גרמו, או יגרמו, למסי כפל, בניגוד להוראות אמנה זו, רשאי הוא להשיג על כך בפני הרשויות המוסמכות במדינה שרואים אותה כמקום מושבו הקבוע על פי הוראות סעיף 4 לאמנה זו, או אשר ידוע כי על פי תנאי אמנה זו היה בה מקום מושבו הקבוע בעת פטירתו. נמצאה השגתו מבוססת, תנקוט אותה מדינה בצעדים הדרושים לשם ביטול כפל המס. השגה כאמור תוגש תוך שלש שנים מתום השנה אשר בה נודע למשלם המסים על כפל המס.

סעיף 9

הוראות אמנה זו לא יתפרשו כבאות לשלול את זכותם - או לפגוע בדרך כל שהיא בזכותם - של פקידים דיפלומטיים או קונסולריים לפטורים אחרים או נוספים אשר הם נהנים מהם כיום או שיוענקו להם בעתיד.

הוראות אמנה זו לא יתפרשו בכל מקרה כמגדילות את נטל המס באחת מהמדינות המתקשרות.

נתעורר ספק או קושי לגבי פירושה או החלתה של אמנה זו יוכלו הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות ליישב את השאלה בהסכמה הדדית.

סעיף 10

הרשויות המוסמכות של שתי המדינות המתקשרות רשאיות להתקין תקנות הדרושות להפעלת אמנה זו והן רשאיות לבוא בדברים זו עם זו במישרין לשם מתן תוקף להוראותיה של אמנה זו.

סעיף 11

אמנה זו תאושר, וכתבי האישור יוחלפו בירושלים בהקדם האפשרי.

אמנה זו תהיה לבת-פעל ביום שבו יוחלפו כתבי האישור ותחול על עזבוניות או ירושות הנוגעות למי שנפטר באותו יום או לאחר מכן. האמנה תעמוד בתוקפה במשך תקופה של חמש שנים החל מיום החלפת תעודת האישור וללא הגבלת זמן לאחר תקופה זו, אולם ניתן להביאה לידי גמר על ידי כל אחת מהמדינות המתקשרות בתום תקופת חמש השנים, או בכל עת לאחר מכן, ובלבד שניתנה הודעה על כך מראש ששה חדשים לפחות. במקרה זה, יפוג תקפה של האמנה ביום הראשון לחדש ינואר הבא לאחר תום ששת החדשים האמורים.

בשנת ברומא ביום	לחודש	שנת 1968 שהוא
יום	לחודש	שנת תשכ"ח בשני עותקים בשפה האיטלקית, בשפה העברית ובשפה האנגלית, ושלושת הנוסחים דין מקור שווה להם, אלא שבמקרה של ספק יהא הנוסח האנגלי קובע.

בשם ממשלת הרפובליקה האיטלקית

בשם ממשלת מדינת ישראל

אישור אמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה האיטלקית
למניעת מסי כפל על הכנסה והון

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר את האמנה בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה
האיטלקית למניעת מסי כפל על הכנסה והון, המצורפת
בזה. ...

ב. ליפות את כוחו של שר החוץ לבצע החלטה זו.

דברי הסבר מצורפים בזה. ...

מוגש ע"י שר האוצר

נספח 488

ד⁶ בסיון תשל"ג
4 ביוני 1973

אמנה בין מדינת ישראל ובין
הרפובליקה האיטלקית בדבר מניעת
מסי כפל על הכנסה והון

ד ב ר י ה ס ב ר

באחד לאפריל 1973 אישר הפרלמנט האיטלקי את האמנה בין
מדינת ישראל לבין הרפובליקה האיטלקית בדבר מניעת מסי
כפל על הכנסה והון.

עתה טעונה האמנה אישור ממשלת ישראל.

להלן עיקרי הוראות האמנה:

א. התחום האישי:

אמנה זו תחול על בני-אדם ושהם תושבי אחת המדינות
המתקשרות או תושב שתי המדינות (סעיף 1 לאמנה).

ב. המסים בושא האמנה:

הנושאים הצדדים באמנה הם:

בישראל: מס הכנסה, לרבות מס חברות, מס שבח מקרקעין
וכן מס רכוש.

באיטליה: המס על קרקעות, המס על בניינים, המס על הכנסה
מהון צד, המס על הכנסה חקלאית, המס הנוסף, המס
על חברות, המס על איגרות חוב.

(סעיף 1 לאמנה).

ג. כללי הטלת המס:

1. אביות וכלי שיט:

הכנסה מהפעלת כלי שיט וכלי שיט בתעבורה בין-לאומית
היא חייבת במס רק במדינה שבה נמצא מקום הניהול בפועל
של עסקי המפעל (סעיף 3 לאמנה).

2. מקרקעין :

המס יוטל על הכנסה ממקרקעין במדינה שבה הם מצויים (סעיף 4 לאמנה).

3. רווחי מפעל :

רווחי מפעל של מדינה מתקשאת אחת יהיו חייבים במס רק באותה מדינה זולת אם המפעל מנהל עסקים במדינה המתקשאת האחרת באמצעות מוסד קבע הנמצא שם; במקרה כזה יוטל המס על רווחי המפעל במדינה האחרת, ואולם רק על הרווחים שביתן לייחס למפעל הקבע (סעיף 6 לאמנה).

4. הכנסה משירותים אישיים :

א. תושב המדינה האחת המבצע שירותים אישיים במדינה האחרת יהא הפטור ממס במדינה האחרת אם הוא שהה בה בשנת המס לא יותר מ-183 יום, ובתנאי שכאשר המדובר בשכר עבודה בתקיימו תנאים אלה:

(1) הוא מועסק על ידי מי שאיבנו תושב המדינה בה הוא ביצע את שירותיו;

(2) התמורה שקיבל לא בוכתה כהוצאה מהכנסותיו של מפעל קבע באותה מדינה.

(סעיף 10 לאמנה).

5. קצבאות ואנונות :

קיצבה או אנונה המתקבלת ממקורות שבתחומי המדינה האחת על ידי יחיד שהוא תושב המדינה האחרת, יהא אותו יחיד חייב עליהן במס במדינה שבה הוא תושב (סעיף 12 לאמנה).

6. סטודנטים :

סטודנט באוניברסיטה, במכללה או חניך בעסק שהוא תושב המדינה האחת, השווה באורח ארעי במדינה האחרת, אך ורק לצורך הכשרתו או חיבוכו, והוא מקבל תשלומים לצרכי מחייתו, חיבוכו או הכשרתו, לא יוטל עליו מס במדינה האחרת (סעיף 15 לאמנה).

7. ריבית :

תושב המדינה האחת המקבל ריבית שמקורה במדינה האחרת, יהא חייב עליה במדינה האחרת במס שאינו עולה על 15% מסכום הריבית (סעיף 16 לאמנה).

8. דיבידנדים :

המס הישראלי על דיבידנדים המשתלמים לתושב איטלקי על ידי חברה ישראלית לא יעלה על סיעור של 25% מן הסכום של הדיבידנד. הוא הדין לגבי המשתלם לתושב ישראלי על ידי חברה איטלקית (סעיף 17 לאמנה).

9. תמלוגים :

תמלוגים שמקורם במדינה אחת והמשתלמים לתושב המדינה האחרת יוטל עליהם מס וק במדינה האחרת (סעיף 18 לאמנה).

ד. הקלה ממסי כפל :

מס איטלקי המשולם לגבי הכנסה שמקורה באיטליה יותר כזיכוי בגד כל מס ישראלי המשולם לגבי אותה הכנסה. היתה הכנסה זו דיבידנד המשתלם על ידי חברה תושבת איטליה יביא הזיכוי בחשבון את המס האיטלקי המשתלם על ידי החברה לגבי רווחיה.

מקום שלפי דיני אחת המדינות המתקשרות הוענק לגבי כל מס שאמנה זו חלה עליו פטור מלא או חלקי לתקופת זמן מוגבלת, יהיו רואים את המס הזה, לענין הניכוי ממס או הניכוי ממס כאילו שולם (סעיף 19 לאמנה).

ה. אי-הפליה :

אזרח המדינה האחת היושבים במדינה האחרת, לא יוטל עליהם במדינה האחרת מסים כבדים מאלה המוטלים על אזרחי אותה מדינה, כמו-כן, מוסד קבע של המדינה האחת שהשליטה על הונו בתוכה, כולה או חלקה, בידי תושב המדינה המתקשרת האחרת, לא ישא במס כבד יותר ממוסד קבע השייך לאזרח המדינה הראשונה (סעיף 20 לאמנה).

ו. החלפת ידיעות :

הרשויות המוסמכות של שתי המדינות יחלפו ביניהן ידיעות הנוגעות לביצוע הוראות האמנה או הדרושות למביעת תרמית או התחמקות מתשלום המס, ובלבד שהדבר לא יהא בוגד את הוראות החוק של המדינות המתקשרות (סעיף 22 לאמנה).

ז. עובדים דיפלומטים וקונסולריים :

אמנה זו לא תיפגע בזכויות הפיזקאליות של עובדים דיפלומטים או קונסולריים לפי הכללים המקובלים במשפט הבין-לאומי או לפי הוראות שבהסכמים מיוחדים (סעיף 23 לאמנה).

ח. תחילה :

האמנה תיכנס לתוקף עם החלפת כתבי האישור; אך להוראותיה יהא תוקף לגבי ישראל משנת המס 1962 או לאחר מכן.

למשרד החוץ וליועץ המשפטי לממשלה אין התנגדות לאישור האמנה.

א מ נ ה

בין מדינת ישראל ובין הרפובליקה האיטלקית
בדבר מניעת מסי כפל על הכנסה והון

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה האיטלקית,

ברצותן לכרות ביניהן אמנה בדבר מניעת מסי כפל על הכנסה והון,
הסכימו על הסעיפים הבאים:

סעיף 1

1. אמנה זו תחול על מס הכנסה ועל מס הון המוטלים מטעם אחת המדינות המתקשרות, ללא התחשבות בדרכי גבייתם של המסים.
2. יראו כמסים על הכנסה והון כל המסים המוטלים על סך הכל של ההכנסה או של ההון, או על חלקים מהם, לרבות מסים על רווחים הנובעים מהעברת מטלטלין או מקרקעין, מסים על סך כל סכומי השכר או המשכורת המסולמים על ידי מפעלים, וכן מס רווחי הון.

3. המסים הקיימים שעליהם תחול אמנה זו הם, ביחוד, אלה:

(א) לגבי ישראל -

(1) מס הכנסה; לרבות

(2) מס חברות;

(3) מס שבח מקרקעין; וכן

(4) מס על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961.

(ב) לגבי איטליה -

(1) המס על קרקעות (imposta sul reddito dei terreni);

(2) המס על בנינים (imposta sul reddito dei fabbricati);

(3) המס על הכנסה מהון נד (imposta sui redditi di ricchezza mobile);

(4) המס על הכנסה חקלאית (imposta sui redditi agrari);

(5) המס הנוסף (imposta complementare progressiva sul reddito);

(6) המס על חברות (imposta sulle società); וכן

(7) המס על איגרות חוב (imposta sulle obbligazioni).

4. אמנה זו תחול גם על כל מסים זהים או דומים בעיקרם שיוטלו לאחר מכן מטעם אחת המדינות המתקשרות בנוסף על המסים הקיימים או במקומם. הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יודיעו זו לזו בסוף כל שנה על כל שינוי שחל בדיני המסים שלהן.

5. הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יתירו, תוך הסכמה הדדית, כל ספקות שיתעוררו בנוגע למסים שעליהם צריכה לחול אמנה זו.

סעיף 2

באמנה זו יהיו לביטויים אלה המשמעויות שבצידט, אם אין משמעות אחרת משתמעת מן ההקשר:

(א) "המדינה המתקשרת האחת" ו"המדינה המתקשרת האחרת" - איטליה או ישראל, הכל לפי ההקשר;

(ב) "אדם" - יחיד וכל גוף של בני אדם, בין מאוגד ובין שאיננו מאוגד;

(ג) "חברה" - כל תאגיד או גוף הנחשב כתאגיד לענין מס;

(ד) "מפעל של המדינה המתקשרת האחת" - ו-"מפעל של המדינה המתקשרת האחרת" - מפעל המתנהל על ידי תושב המדינה המתקשרת האחת ומפעל המתנהל על ידי תושב המדינה המתקשרת האחרת;

(ה) 1. לענין אמנה זו, "תושב" מדינה מתקשרת הוא כל אדם אשר לפי דיני אותה מדינה הוא חב במס בה מכוח מקום-מושבו, מקום-מגוריו, מקום ניהול עסקיו או כל מבחן אחר כיוצא באלה.

2. מקום שמכוח הוראות הפיסקה הקודמת נמצא שיחיד הוא תושב שתי המדינות המתקשרות, פותרים ענין זה לפי כללים אלה:

א.א. רואים אותו כתושב אותה מדינה מתקשרת שבה עומד לרשותו בית-קבע. היה עומד לרשותו בית-קבע בשתי המדינות המתקשרות, רואים אותו כתושב המדינה המתקשרת שיחסיו האישיים והכלכליים עמה הדוקים ביותר (מרכז האינטרסים החיוניים);

ב.ב. אם אי אפשר לקבוע את המדינה המתקשרת שבה נמצא מרכז האינטרסים החיוניים שלו, או אם אין לרשותו בית-קבע אף באחת משתי המדינות המתקשרות, רואים אותו כתושב המדינה המתקשרת שבה הוא נוהג לגור;

ג.ג.) אם הוא נוהג לגור בשתי המדינות המתקשרות, או אם אינו נוהג לגור אף באחת מהן, יכריעו הרשויות המוסמכות בשאלה בהסכמה הדדית.

3. מקום שמכוח הוראות סעיף-קטן 1 נמצא שאישיות משפטית היא תושבת של שתי המדינות המתקשרות, רואים אותה כתושבת המדינה המתקשרת שבה נמצא מקום ניהול עסקיה בפועל. הוא הדין לגבי שותפויות והתאגדויות שאינן אישיות משפטית לפי דיני הארץ המסדירים אותן.

1. (ו) "מוסד-קבע" - מקום עסקים קבוע שבו מתנהלים עסקי המפעל כולם או בחלקם.

2. מוסד-קבע יכלול במיוחד:

- (אא) מקום הנהלה;
- (בב) סניף;
- (גג) בית-חרושת;
- (דד) משרד;
- (הה) בית-מלאכה;
- (וו) מיכרה, מחצבה או מקום אחר להפקת אוצרות טבע;
- (זז) אתר בנין או פרוייקט לבינוי או להרכבה הקיימים למעלה משנים-עשר חודשים.

3. "מוסד-קבע" לא יהיו רואים אותו ככולל:

- (אא) שימוש במיתקנים אך ורק לצרכי אחסנה, תצוגה או מסירה של טובין או סחורה השייכים למפעל;
- (בב) החזקת מלאי של טובין או סחורה השייכים למפעל לצרכי אחסנה, תצוגה או מסירה בלבד;
- (גג) החזקת מלאי של טובין או סחורה השייכים למפעל רק לשם עיבודם על ידי מפעל אחר;
- (דד) החזקת מקום-עסקים קבוע רק לשם קניית טובין או סחורה, או לשם איסוף ידיעות בשביל המפעל;

(הה) החזקת מקום-עסקים קבוע רק לשם פרסומת, הספקת ידיעות, מחקר מדעי או פעילות דומה שסיבה הכנה או עזר למפעל.

4. אדם הפועל במדינה מתקשרת בשם מפעל של המדינה המתקשרת האחרת - ואינו סוכן בעל מעמד בלתי תלוי שעליו חל סעיף קטן (5) - יהיו רואים אותו כמוסד-קבע במדינה הנזכרת ראשונה אם יש לו באותה מדינה סמכות לחתום חוזים בשם המפעל, והוא נוהג להשתמש בסמכות זו, זולת אם פעולותיו מוגבלות לקניית טובין או סחורה בשביל המפעל.
5. מפעל של מדינה מתקשרת לא יראו אותו כאילו יש לו מוסד-קבע במדינה המתקשרת האחרת משום זה בלבד שהוא מנהל עסקים באותה מדינה אחרת באמצעות מתווך, עמיל כללי או כל סוכן אחר בעל מעמד בלתי תלוי, מקום שבני אדם אלה פועלים במהלך-עסקיהם הרגיל.
6. העובדה שחברה תושבת מדינה מתקשרת שולטת על חברה, או בתובה לשליטתה של חברה, שהיא תושבת המדינה המתקשרת השניה, או מנהלת עסקים באותה מדינה (אם באמצעות מוסד-קבע ואם בדרך אחרת), לא יהא בה בלבד כדי לכונן לאחת מהן מעמד של מוסד-קבע של האחרת.

(ז) "רשויות מוסמכות" - לגבי ישראל, שר האוצר או בציגו המוסמך, ולגבי איטליה - ההנהלה הכללית למיסוי ישיר שע"י מיניסטר הכספים.

2. בהפעלת הוראות אמנה זו על ידי אחת המדינות המתקשרות תהא לכל מונח שלא הוגדרו אחרת המשמעות שיש לו לפי דיני אותה מדינה, הדנים במסים שהם נושא אמנה זו, אם אין משמעות אחרת משתמעת מן ההקשר.

סעיף 3

1. הכנסה מהפעלת אנזיות או כלי טיס בתעבורה בין-לאומית תהיה חייבת במס רק במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום הניהול בפועל של המפעל.
2. הוראות הס"ק הקודם יחולו גם מקום שמפעל ספנות או תובלה אוירית של המדינה המתקשרת האחת מקיים סוכנות במדינה המתקשרת האחרת, אבל על אותו חלק בלבד מפעולות הסוכנות האמורה העוסק או ורק במכירת כרטיסים להובלת נוסעים או מטען באנזיות או בכלי-טיס (השייכים או שאינם שייכים לאותו מפעל), לרבות השירות המקשר.

3. מקום שמפעל תובלה אוירית של המדינה המתקשרת האחת משתתף בסיבולת, בעסק משותף או בסוכנות הפעלה בין-לאומית, יחולו הוראות הס"ק הקודם גם על רווחים המתקבלים על ידי המפעל האמור באמצעות סוג השיתוף המתואר לעיל.

סעיף 4

1. אפשר להטיל מס על הכנסה ממקרקעין במדינה המתקשרת שבה הם מצויים.
2. המונח "מקרקעין" יוגדר בהתאם לדיני המדינה המתקשרת שבה הם מצויים. מכל מקום יכלול המונח בכסים הנלווים אל מקרקעין, משק חי וצירוף של מפעלי חקלאות ויעור, זכויות שחלות עליהן הוראות החוק הכללי הדין ממקרקעין, זכות השימוש בפירות המקרקעין וזכויות לתשלומים משתנים או קבועים כתמורה בעד ניצול מרבצי מחצבים, מקורות ואוצרות טבע אחרים; אניות, סירות וכלי-טיס לא יראו אותם כמקרקעין.
3. הוראות סעיפים קטנים 1 ו-2 לעיל יחולו על הכנסה הנובעת משימוש ישיר או מהשכרה של מקרקעין, או משימוש בהם בכל דרך אחרת, לרבות הכנסה ממפעלי חקלאות ויעור. כמו כן יחולו על רווחים מהעברת מקרקעין.
4. הוראות סעיפים קטנים 1 עד 3 לעיל יחולו גם על הכנסה ממקרקעין של מפעלים כל שהם, שאינם מפעלי חקלאות או יעור, ועל הכנסה ממקרקעין המשמשים לביצוע שירותים מקצועיים.

סעיף 5

1. הון המתבטא במקרקעין, כמוגדר בס"ק 2 לסעיף 4, אפשר להטיל עליו מס במדינה המתקשרת שבה נמצאים המקרקעין.
2. בכפוף להוראות סעיף-קטן 1 לעיל, הון המתבטא בכסים המהווים חלק מרכוש העסק המשמש במוסד-קבע של מפעל, או המתבטא בכסים השייכים לבסיס קבוע המשמש לביצוע שירותים מקצועיים, אפשר להטיל עליו מס במדינה המתקשרת שבה נמצא מוסד-הקבע או הבסיס הקבוע.
3. אניות וכלי-טיס המופעלים בתעבורה בין-לאומית ונכסים, להוציא נכסי מקרקעין, השייכים להפעלת האניות וכלי הטיס האמורים, אפשר להטיל עליהם מס אך ורק במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום הניהול בפועל של המפעל.
4. על כל שאר חלקי ההון של תושב מדינה מתקשרת אפשר להטיל מס באותה מדינה בלבד.

(imposta sulle
obbligazioni)

5. לענין סעיף זה, המס על איגרות חוב
אין רואים אותו כמס על הון.

סעיף 6

1. רווחי מפעל של מדינה מתקשרת יהיו חייבים במס רק באותה מדינה, זולת
אם המפעל מנהל עסקים במדינה המתקשרת האחרת באמצעות מוסד-קבע הנמצא
שם. אם המפעל מנהל עסקים כאמור לעיל, ניתן להסיל מס במדינה האחרת
על רווחיו, אולם רק על אותו חלק מהם שביתן לייחסו לאותו מוסד-קבע.
2. מקום שמפעל של מדינה מתקשרת מנהל עסקים במדינה המתקשרת האחרת
באמצעות מוסד-קבע הנמצא שם, ייחסו בכל אחת מן המדינות לאותו מוסד-
קבע את הרווחים שהיו צפויים לו אילו היה זה מפעל נבדל ונפרד העוסק
באותן פעולות או בפעולות דומות להן, ובאותם התנאים, או בתנאים דומים
להם, ומקיים יחסים של מפעל בלתי תלוי לחלוטין עם המפעל שהוא משמש לו
מוסד-קבע.
3. בקביעת רווחיו של מוסד-קבע יותר ניכויין של כל ההוצאות שהוצאו לצרכי
מוסד-הקבע, לרבות הוצאות הנהלה ומינהל כללי, בין שהוצאו במדינה שבה
נמצא מוסד-הקבע ובין שהוצאו במקום אחר.
4. שום רווחים לא ייחסו למוסד-קבע מטעם זה בלבד שאותו מוסד-קבע קנה
טובין או סחורה בשביל המפעל.
5. לענין הסעיפים - הקטנים הקודמים, הרווחים שיש לייחסם למוסד-קבע
ייקבעו על פי אותה שיטה מדי שנה ושנה, מלבד אם נמצאת סיבה טובה
שלא יהיה כך.

סעיף 7

מקום -

- (א) שמפעל של מדינה מתקשרת משתתף, במישרין או בעקיפין, בהנהלתו של מפעל
המדינה המתקשרת האחרת, או בשליטה עליו, או בהוננו, או
- (ב) שאותם בני-אדם משתתפים, במישרין או בעקיפין, בהנהלתם של מפעל המדינה
המתקשרת האחת ושל מפעל המדינה המתקשרת האחרת, או בשליטה עליהם, או
בהוננו.
- ובאחד המקרים נקבעו או הוטלו תנאים ביחסיהם המסחריים או הכספיים
של שני המפעלים שלא כפי שהיו נקבעים בין שני מפעלים בלתי תלויים,
הרי כל רווחים שאלמלא אותם תנאים היו נצמחים לאחד המפעלים אלא
שמפאת אותם תנאים לא נצמחו, מותר לכלול אותם ברווחיו של אותו מפעל
ולהסיל עליהם מס בהתאם לכך.

סעיף 8

שכר חברי הנהלה ותשלומים דומים, שהפיק תושב מדינה מתקשרת בתוקף תפקידו כחבר מועצת המנהלים של חברה תושבת המדינה המתקשרת האחרת, אפשר להטיל עליהם מס במדינה האחרת.

סעיף 9

הכנסה שהפיק תושב מדינה מתקשרת משירותים מקצועיים או מפעולות עצמאיות אחרות בעלות אופי דומה יוטל עליה מס רק באותה מדינה, זולת אם יש לו במדינה המתקשרת האחרת בסיס קבוע העומד לרשותו בקביעות לביצוע פעולותיו. אם יש לו בסיס קבוע כזה, הרי אותו חלק מהכנסתו שניתן לייחסו לאותו בסיס אפשר להטיל עליו מס באותה מדינה אחרת.

סעיף 10

1. בכפוף להוראות סעיפים 8 ו-9, משכורות, שכר עבודה ושכר דומה אחר המתקבל על ידי תושב מדינה מתקשרת תמורת עבודה יוטל עליהם מס רק באותה מדינה, זולת אם העבודה מבוצעת במדינה המתקשרת האחרת. בוצעה העבודה במדינה המתקשרת האחרת, אפשר להטיל באותה מדינה מס על השכר שנתקבל תמורתה.
2. על אף הוראות סעיף-קטן 1 לעיל, שכר המתקבל על ידי תושב מדינה מתקשרת תמורת עבודה המבוצעת במדינה המתקשרת האחרת, יוטל עליו מס רק במדינה הנזכרת ראשונה אם -
 - א. המקבל נוכח במדינה האחרת במשך תקופה או תקופות שאינן עולות בסך הכל על 183 ימים בשנת הכספים הנידונה, וכן
 - ב. השכר משתלם על ידי מעביד שאינו תושב המדינה האחרת, או מטעמו, וכן
 - ג. השכר אינו מנוכה מרווחיו של מוסד-קבע או של בסיס קבוע שיש לו למעביד במדינה האחרת.
3. על אף ההוראות הקודמות של סעיף זה, שכר בעד שירותים אישיים שבוצעו באניה או בכלי-טיס בתעבורה בין-לאומית, אפשר להטיל עליו מס במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום הניהול בפועל של המפעל.

סעיף 11

1. שכר, לרבות קצבות, ששולם ליחיד על ידי מדינה מתקשרת או רשות מקומית שלה, או מתוך קרנות שנוצרו על ידיהן, בעד שירותים שנעשו לאותה מדינה או לרשות מקומית שלה תוך ביצוע תפקידים בעלי אופי ממשלתי, אפשר להטיל עליו מס במדינה ההיא. לא יוטל עליהם מס במדינה המתקשרת האחרת אם התשלום בוצע לאזרח המדינה הנזכרת ראשונה.
2. הוראות סעיפים 8, 10 ו-12 יחולו על שכר וקצבות המשתלמים בעד שירותים שנעשו בקשר לכל מסחר או עסק המתנהלים על ידי אחת המדינות המתקשרות או רשות מקומית שלהן.
3. בסעיף זה ובסעיף 12, המונח "קצבות" משמעותו תשלומים תקופתיים ששולמו בתמורה לשירותים שבעבר או כפיצוי בעד פגיעה.

סעיף 12

1. בכפוף להוראות ס"ק 1 לסעיף 11, קצבות וגמול דומה אחר המשתלמים תמורת עבודה שבעבר, ואנונות, יוטל עליהם מס רק במדינה המתקשרת שהמקבל הוא תושב בה.
2. בסעיף זה "אנונות" - משמעותו סכום נקוב המשתלם באורח תקופתי בזמנים קבועים, במשך ימי החיים או במשך תקופת זמן קבועה או שאפשר לקבעה בהתאם להתחייבות לבצע את התשלומים כנגד תמורה הולמת ומלאה בכסף או בשווה כסף.

סעיף 13

על אף האמור באמנה זו, הכנסה שהפיקו בדרגים ציבוריים, כגון אמני תיאטרון, קולנוע, רדיו או טלוויזיה, מוסיקאים וספורטאים, מפעולותיהם האישיות בתור כאלה, אפשר להטיל עליה מס המדינה המתקשרת שבה בוצעו פעילויות אלו.

סעיף 14

תושב אחת המדינות המתקשרות אשר לפי הזמנת אוניברסיטה, מכללה, או מוסד אחר להשכלה גבוהה או למחקר מדעי במדינה המתקשרת האחרת, מבקר באותה מדינה מתקשרת אחרת אך ורק לשם הוראה או מחקר מדעי באותם מוסדות לתקופה שאינה עולה על שנתיים, לא יוטל באותה מדינה מתקשרת אחרת מס על שכרו בעד אותה הוראה או אותו מחקר.

סעיף 15

תושב אחת המדינות המתקשרות הנמצא באורח ארעי במדינה המתקשרת

האחרת אך ורק -

א. כסטודנט באוניברסיטה, מכללה, או בית ספר מוכרים באותה מדינה אחרת, או

ב. כחניך בעסק, או לשם רכישת נסיון מכני, מקצועי או עסקי,

ג. כמקבל מענק, קצובה או פרס מארגון דתי, ארגון צדקה, ארגון מדעי או ארגון חינוכי מוכר, בעיקר של לימוד או מחקר,

לא יוטלו עליו מס במדינה האחרת בשל העברות כספיות מחוץ-לארץ לצורך מחייתו, חינוכו או הכשרתו.

סעיף 16

1. ריבית שמקורה במדינה מתקשרת אחת והמשתלמת לתושב המדינה המתקשרת האחרת, אפשר להטיל עליה מס במדינה האחרת.

2. אולם למדינה המתקשרת שממנה באה הריבית הזכות להטיל מס על ריבית זו בהתאם לדיניה שלה, אך שיעור המס שתטיל לא יעלה על 15 אחוזים למאה מסכום הריבית. רשויותיהן המוסמכות של שתי המדינות יסדירו תוך הסכמה הדדית את אופן החלטה של הגבלה זו.

3. המונח "ריבית", כפי שהוא משמש בסעיף זה, משמעותו הכנסה מבטחות ממסלתיות, משטרי ערך או איגרות חוב, בין שהם מובטחים במשכנתא ובין שאינם מובטחים כן, בין שהם נושאים זכות להשתתף ברווחים ובין שאינם נושאים זכות זו, מתביעות חוב מכל סוג, וכן כל הכנסה אחרת שלפי דיני המסים של המדינה שבה נמצא מקור ההכנסה דינה כדין ההכנסה מכספים שניתנו בהלוואה.

4. הוראות הסעיפים - הקטנים הקודמים לא יחולו מקום שמקבל הריבית מנהל עסק במדינה המתקשרת האחרת באמצעות מוסד-קבע הנמצא בה ואותה ריבית ניתן לייחסה לאותו מוסד-קבע; במקרה זה -

א. לגבי ישראל יחול סעיף 6 לאמנה זו;

ב. לגבי איטליה יחולו דיני איטליה.

5. יראו ריבית כאילו מקורה במדינה מתקשרת כאשר המשלם היא אותה מדינה עצמה, או יחידת משנה פוליטית שלה, רשות מקומית או תושב של אותה מדינה. אף על פי כן אם יש למשלם הריבית, בין אם הוא תושב של מדינה מתקשרת ובין אם לאו, מוסד-קבע במדינה מתקשרת שלצרכיו בוצעה ההלוואה שעליה משתלמת הריבית, ומוסד-קבע זה נושא בעול הריבית, יראו ריבית זו כאילו מקורה במדינה המתקשרת שבה נמצא מוסד-הקבע.
6. אם, כתוצאה מיחסים מיוחדים בין המשלם ובין המקבל או בין שניהם ובין אדם אחר, עולה סכום הריבית ששולם, בשים לב אל תביעת החוב שעליה הוא שולם, על הסכום שהמשלם והמקבל היו מסכימים עליו אלמלא יחסים מיוחדים אלה, לא יחולו הוראות סעיף זה אלא על הסכום הנזכר לאחרונה. במקרה זה יישאר החלק העודף של הריבית חב במס בהתאם לדיניהן של המדינות המתקשרות, בהתחשב בשאר הוראותיה של אמנה זו.

סעיף 17

1. דיבידנדים ששולמו לתושב אחת המדינות המתקשרות על-ידי חברה שהיא תושבת המדינה המתקשרת האחרת, לא יוסל עליהם באותה מדינה מתקשרת אחרת מס בשיעור העולה על 25 אחוזים למאה.
2. המונח "דיבידנדים", כפי שהוא משמש בסעיף זה, משמעותו הכנסה ממניות, ממניות "הנאה" ("jouissance") או זכויות "הנאה", ממניות יסוד או מזכויות אחרות אשר אינן תביעות - חוב, המשתתפות ברווחים, וכן הכנסה מזכויות אחרות בחברה אשר דינה, לפי חוקי המס של המדינה שבה מקום המושב של החברה המחלקת, כדיון הכנסה ממניות.
3. הוראות סעיפים-קטנים 1 ו-2 לא יחולו אם מקבל הדיבידנדים, בהיותו תושב מדינה מתקשרת, מחזיק מוסד-קבע במדינה המתקשרת האחרת שבה נמצא מקום מושבה של החברה המשלמת את הדיבידנדים, ובמוסד קבע זה קשורה בצורה מעשית זכות ההחזקה שמכוחה משתלמים הדיבידנדים. במקרה זה יחול סעיף 6.
4. מקום שחברה היא תושבת מדינה מתקשרת מקבלת רווחים או הכנסה מהמדינה המתקשרת האחרת, לא תסיל מדינה אחרת זו שום מס על הדיבידנדים המשתלמים על ידי החברה לבני-אדם שאינם תושבי אותה מדינה אחרת, ולא תחייב את רווחיה הבלתי-מחולקים של החברה במס על רווחים בלתי מחולקים, ואפילו הדיבידנדים המשתלמים או הרווחים הבלתי מחולקים מורכבים כולם או קצתם מרווחים או מהכנסה שמקורם באותה מדינה אחרת.

סעיף 18

1. תמלוגים שמקורם במדינה מתקשרת והמשתלמים לתושב המדינה המתקשרת האחרת יוטל עליהם מס רק במדינה האחרת.
2. המונח "תמלוגים", כפי שהוא משמש בסעיף זה, משמעותו תשלומים מכל סוג שהוא המתקבלים כתמורה בעד השימוש, או בעד הזכות לשימוש, בכל זכות יוצרים של יצירה ספרותית, אמנותית או מדעית, לרבות סרטי קולנוע, כל פטנט, סימן מסחרי, מדגם או דגם, תכנית, נוסחה או תהליך סודיים, או בעד השימוש, או הזכות לשימוש, בצירוד תעשייתי, מסחרי או מדעי, או בעד ידיעה הנובעת לנסיון שנרכש בתעשייה, במסחר או במדע.
3. רוחים מהעברת זכויות או נכסים המפורטים בס"ק 2 יוטל עליהם מס רק במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום מושב המעביר.
4. לא יהיו רואים כתגמולים כל תשלומים משתנים או קבועים בעד הפעלת מרנצים מחצביים, מקורות ושאר אוצרות טבע. במקרים אלה יחולו סעיפים 4 ו-5 הדנים במס על הכנסה ממקרקעין.
5. הוראות סעיפים-קטנים 1 ו-3 לא יחולו אם מקבל התמלוגים או הרווחים נהיו תושב מדינה מתקשרת, מחזיק מוסד-קבע במדינה המתקשרת האחרת שבה נמצא מקור התמלוגים, ובמוסד-קבע זה קשורים באורח מעשי הזכות או הרכוש המשמשים מקור התמלוגים. במקרה כזה יחול סעיף 6.
6. אם, כתוצאה מיחסים מיוחדים בין המשלם ובין המקבל או בין שניהם ובין אדם אחר, עולה סכום התמלוגים המשתלם בשים לב לשימוש, לזכות או לידיעות שבעדם הוא משתלם - על הסכום שהמשלם והמקבל היו מסכימים עליו אלמלא יחסים מיוחדים אלה, לא יחולו הוראות סעיף זה אלא על הסכום הנזכר לאחרונה. במקרה זה יישאר החלק העודף של התשלומים חב מס בהתאם לדיניהן של המדינות המתקשרות, בהתחשב בשאר הוראותיה של אמנה זו.

סעיף 19

1. מוסכם שמניעת מסי כפל תבוצע באורח זה:
 - א. בישראל:
- (א) מס איסלקי המשולם, בין במישרין ובין בדרך ניכוי, לגבי הכנסה שמקורה באיטליה יותר כזיכוי נגד כל מס ישראלי המשולם לגבי אותה הכנסה, בתנאי שזיכוי כזה לא יעלה על אותו שיעור יחסי מהמס הישראלי השווה ליחסה של אותה הכנסה אל כלל ההכנסה. היתה הכנסה זו דינידנד רגיל המשתלם על ידי חברה תושבת איטליה, יביא הזיכוי בחשבון (נוסף לכל מס איסלקי שיש

ליחסו לדיבידנד) את המס האיטלקי המשתלם על ידי החברה לגבי רווחיה, ומקום שההכנסה היא דיבידנד על מניות בכורה משתתפות המייצג הן דיבידנד בשיעור הקבוע בזכות המניה והן השתתפות נוספת ברווחים, יש להביא בחשבון גם את המס האיטלקי המשתלם כאמור על ידי החברה במידה שהדיבידנד עולה על אותו שיעור קבוע.

(בב) מס על הון המשולם ברפובליקה האיטלקית יותר כזיכוי נגד מס הון ישראלי לגבי אותו פריט של הון. אולם הזיכוי לא יוכל לעלות על אותו שיעור יחסי מהמס הישראלי השווה ליחסו של פריט ההון שבאיטליה אל כלל ההון.

א. הממשלה האיטלקית, בבואה לקבוע את מס ההכנסה וההון שלה, המפורטים בסעיף 1 לאמנה זו, לגבי תושביה או חברותיה, רשאית - בלי שיהיה לה להוראות אחרות של אמנה זו - לכלול בבסיס שעל פיו מוטלים מסים אלה את כל פריטי ההכנסה או ההון, אולם הממשלה האיטלקית, תזכה מן המסים המחושבים כך את המס הישראלי על הכנסה או על הון (שאינם פטורים בישראל על פי אמנה זו) בדרך זו:

(אא) אם לפי דיני איטליה כפוף פריט ההכנסה למס על הכנסה מהון נד, יזכה המס המשולם בישראל מהמס על הכנסה מהון נד, אך בסכום שלא יעלה על אותו שיעור יחסי של המסים האמורים לעיל השווה ליחסה של אותה הכנסה אל כלל ההכנסה.

מקום שהמס המשולם בישראל על הכנסה כזאת גבוה מהניכוי המחושב כך, יזכה ההפרש מהמס הנוסף או מהמס על חברות, הכל לפי הענין, אך בסכום שלא יעלה על אותו שיעור יחסי של המס השווה ליחסו של פריט ההכנסה אל כלל ההכנסה.

(בב) אם פריט ההכנסה אינו כפוף אלא למס הנוסף או למס על חברות, יוענק הניכוי מהמס הנוסף או מהמס על חברות, הכל לפי הענין, רק לגבי אותו חלק של המס המשולם בישראל העולה על 25 אחוזים למאה של פריט ההכנסה האמור. אולם הניכוי לא יוכל לעלות על אותו שיעור יחסי מהמס הנוסף או מהמס על חברות השווה ליחסה של אותה הכנסה אל כלל ההכנסה.

(גג) במידה שהמדובר הוא במסים על הון, תזכה הממשלה האיטלקית מהמס שלה על הון את מס ההון המשולם בישראל על אותו פריט של הון. אולם הניכוי לא יוכל לעלות על אותו שיעור יחסי מהמס האיטלקי השווה ליחסו של פריט ההון שבישראל אל כלל ההון.

2. מקום שלפי דיני אחת המדינות המתקשרות הוענק לגבי כל מס שאמנה זו חלה עליו פטור מלא או חלקי לתקופת-זמן מוגבלת, יהיו רואים את המס הזה, לענין הניכוי-ממס הנדון בסעיף קטן 1(א), או לענין הזיכוי הנדון בסעיף קטן 1(ב), כאילו שולם.

סעיף 20

1. אזרחי מדינה מתקשרת לא יהיו כפופים במדינה המתקשרת האחרת למסים, או לכל דרישה הקשורה במסים, השונים או מכבידים יותר מהמסים ומהדרישות הקשורות בהם, שכפופים להם, או עלולים להיות כפופים להם, אזרחי המדינה האחרת באותן נסיבות.

2. המונח "אזרחים" משמעותו:

- (א) כל היחידים אשר להם אזרחות של מדינה מתקשרת;
- (ב) כל הגופים המשפטיים, השותפיות והאיגודים, שמעמדם בתור שכאלה בא להם מכוח החוק שבתוקף במדינה מתקשרת.
3. בני-אדם מחוסרי אזרחות לא יהיו כפופים במדינה מתקשרת למסים, או לכל דרישה הקשורה במסים, השונים או מכבידים יותר מהמסים ומהדרישות הקשורות בהם שכפופים להם, או עלולים להיות כפופים להם, אזרחיה של אותה מדינה באותן נסיבות.
4. המס על מוסד-קבע שיש למפעל של מדינה מתקשרת במדינה המתקשרת האחרת לא ייגבה במדינה האחרת בצורה פחות נוחה מהמס הנגבה ממפעלים של אותה ארץ אחרת העוסקים באותן פעילויות בתנאים דומים.

הוראה זו לא תתפרש כאילו היא מחייבת מדינה מתקשרת להעניק לתושבי המדינה המתקשרת האחרת הנחות אישיות, הקלות וניכויים לענין מס מכוח מעמד אזרחי או חובות משפחה, כפי שהיא מעניקה לתושביה שלה.

5. מפעלי מדינה מתקשרת שהבעלות או השליטה על הוכם נתונה כולה או בחלקה, במישרין או בעקיפין, בידי תושב או תושבים של המדינה המתקשרת האחרת, לא יהיו כפופים במדינה מתקשרת הנזכרת ראשונה למסים, או לכל דרישה הקשורה במסים, השונים או מכבידים יותר מהמסים ומהדרישות הקשורות בהם שמפעלים דומים אחרים של אותה מדינה הנזכרת ראשונה כפופים להם או עלולים להיות כפופים להם.

6. הוראות סעיפים-קטנים 4 ו-5 לא יתפרשו כאילו הם פוגעים בהטלת המס על החברות (imposta sulle societ'a) באיטליה, המוטל לפי דיני איטליה.

7. בסעיף זה, המונח "מס" משמעותו מסים מכל סוג והגדר.

סעיף 21

1. היה תושב מדינה מתקשרת סבור שהפעולות שבנקטו על ידי אחת המדינות המתקשרות או על ידי שתיהן גורמות או עתידות לגרום לו חיוב במס שלא בהתאם לאמנה זו, רשאי הוא, על אף התרופות הנתונות לו בדיניהן הלאומיים של מדינות אלה, להגיש תביעה בפני הרשות המוסמכת של המדינה המתקשרת אשר בה מקום מושבו. תביעה כזאת יש להגישה תוך שנתיים מתאריך ההודעה על המס שהוטל לאחרונה או מתאריך הניכוי במקור של מס זה.

2. רשות מוסמכת זו, אם התלווה תראה לה מוצדקת ואם לא תוכל לבדה להגיע לידי פתרון נאות, תשתדל ליישב את הענין בהסכמה הדדית עם הרשות המוסמכת של המדינה המתקשרת האחרת, במגמה למנוע הטלת מס שלא בהתאם לאמנה זו.

3. הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות ישתדלו ליישב בהסכמה הדדית כל קושי או ספק בדבר פירושה או תחולתה של האמנה, רשאיות הן גם להתייעץ יחד לשם מניעת מס כפל במקרים אשר לגביהם אין הוראה באמנה זו.

4. הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יבואו בדברים במישרין זו עם זו כדי להגיע לידי הסכם כאמור בסעיפים הקטנים הקודמים. מקום שנראה הדבר רצוי, במסרה להגיע לידי הסכם, לקיים חלופי דעות בעל-פה, אפשר להם לחילופי-דעות אלה להתקיים באמצעות ועדה משותפת המורכבת מנציגי הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות.

סעיף 22

1. הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יחליפו ביניהן ידיעות ככל שיהיה דרוש לביצוע אמנה זו. אולם הרשויות המוסמכות אינן מחויבות לספק ידיעות אשר אין להשיגן מתוך מסמכי רשויות המס אלא יצריכו חקירה מיוחדת. תכנה של כל ידיעה שהוחלפה כאמור יראו אותו כסודי ולא יגלו אותו אלא לבני-אדם או לרשויות שלפי דיני אותה מדינה מתקשרת הם עוסקים בשומתם ובגבייתם של המסים המשמשים נושא לאמנה זו. בני-אדם ורשויות אלה קשורים באותה חובת-סודיות כמו הרשויות המוסמכות.

2. אין לפרש הוראות ס"ק 1 בשום מקרה כמסילות חובה על אחת המדינות המתקשרות:
- א. לבקוט באמצעים מינהליים הנוגדים את הוראות החוק או את הנוהג המינהלי של אותה מדינה;
- ב. לספק פרטים אשר אין לקבלם לפי דיניה של המדינה המתקשרת האחת או האחרת.
3. לא יוחלפו ידיעות העשויות לגלות סוד מסחרי, תעשייתי או מקצועי.

סעיף 23

הוראות אמנה זו לא יפגעו בזכות לפטורים נרחבים יותר המוענקים לפקידים דיפלומטיים או קונסולריים בתוקף התקנות הכלליות של המשפט הבין-לאומי או מכוח הסכמים מיוחדים. במידה שהכנסה והון אינם חבים מס במדינה המקבלת, לפי שיטה זו של פטור נרחב יותר, תהא זכות הטלת המס שמורה בידי המדינה המיוצגת על ידי פקידים אלה.

סעיף 24

1. אמנה זו תאושר, וכתבי האישור יוחלפו בירושלים בהקדם האפשרי.
2. אמנה זו תיכנס לתקפה עם חילופי כתבי האישור. אמנה זו תהיה לבת-פועל לגבי הכנסה שהגיעה, או לגבי הון שנרכש, ביום אחד בינואר 1962 ואילך.

סעיף 25

אמנה זו תעמוד בתוקפה עד שתתחלק ממנה אחת המדינות המתקשרות. כל אחת מהמדינות המתקשרות רשאית להסתלק מאמנה זו לא לפני תום חמש שנים מתאריך כניסתה לתוקפה, על ידי הודעה על סיום לפחות ששה חודשים לפני תום השנה האזרחית. במקרה זה תחול האמנה להיות בת-פועל ביום אחד בינואר שלאחר תום תקופת ששת החודשים.

נעשתה ברומא ביום	לחודש	שנת 1968
שהוא יום	לחודש	שנת תשכ"ח בשני עותקים בשפה האיטלקית,
בשפה העברית ובשפה האנגלית,		מקור שווה להם, אלא
שבמקרה של ספק יהא הנוסח האנגלי קובע.		